

Språkets och kommunikationens betydelse för ackulturationsprocessen hos invandrare

En kvalitativ litteraturstudie

Kati Issakainen

EXAMENSARBETE	
Arcada	
Utbildningsprogram:	Det sociala området
Identifikationsnummer:	7581
Författare:	Kati Issakainen
Arbetets namn:	Språkets och kommunikationens betydelse för ackulturationsprocessen hos invandrare. En kvalitativ litteraturstudie.
Handledare (Arcada):	Åsa Rosengren
Uppdragsgivare:	Vanda stad
<p>Sammandrag:</p> <p>Social inklusion kan främjas på olika sätt. Det här lärdomsprovet handlar om språkets och kommunikationens betydelse för ackulturationsprocessen hos invandrare. Det övergripande målet är att sammanslå kunskap inom temaområdet. Syftet med att sammanställa kunskap om ackulturationsprocessen är att främja social inklusion och delaktighet hos invandrare. Kunskap söktes genom inläsning i tidigare publicerade tvärvetenskapliga artiklar. Studien strävar efter att svara på frågeställningen: <i>Vilka språkliga och kommunikativa aspekter inverkar på ackulturationsprocessen hos invandrare?</i> Målgruppen är främst vuxna invandrare som har uppehållstillstånd eller motsvarande över 6 månader varande orsak att vara bosatt i ett land. Studien avgränsades till artiklar som presenterar relevanta fakta kring det valda temaområdet. Undersökningar som främst beskriver förhållanden hos invandrare med studerandestatus valdes inte med. Totalt 12 vetenskapliga referentgranskade artiklar som fyller urvalskriterierna utsätts för analys i studien. Studien är en kvalitativ litteraturstudie. Materialet analyserades med hjälp av narrativ innehållsanalys med induktiv ansats. Ett data-analysprogram som är utvecklad för bearbetning av kvalitativa data användes som stöd för databearbetning och -analys. Data utsattes för induktiv innehållsanalys i tre faser: den förberedande fasen, den organiseringsfasen och rapportering av processen och resultat –fasen. Analysprocessen kom fram till ett resultat som visar att ackulturationsprocessen påverkas av sex huvudteman. Dessa huvudteman består av individrelaterade aspekter och yttre faktorer: val av ackulturationsstrategi, språklig och kommunikativ kompetens, bemötande, digital kompetens, samhällets roll och språkligt och kommunikativt aktörskap. Till sist reflekterades resultatet till den teoretiska referensramen Berry's ackulturationsmodell och Bronfenbrenners ekologiska systemteori. Resultatet är att språkliga och kommunikativa aspekter kan, ofta i relation till social kontakt, påverka ackulturationsprocessen och leda till skillnader i social inklusion och i känslan av delaktighet. Resultatet visar att ytterligare forskning kunde utföras om digitaliseringens betydelse för främjande av ackulturation.</p>	
Nyckelord:	Ackulturation, språk, kommunikation, social inklusion, integration, invandring, invandrare, Vanda stad
Sidantal:	85
Språk:	Svenska
Datum för godkännande:	25.5.2021

DEGREE THESIS	
Arcada	
Degree Programme:	Bachelor of Social Services
Identification number:	7581
Author:	Kati Issakainen
Title:	The significance of cognitive and communicative factors in the process of acculturation among immigrants. A qualitative literature review.
Supervisor (Arcada):	Åsa Rosengren
Commissioned by:	City of Vantaa
<p>Abstract:</p> <p>Social inclusion may be encouraged in many ways. This thesis studies the significance of language and communication in relation to the acculturation process of immigrants. The overarching aim of the study is to unitize knowledge from the chosen theme. The purpose of compiling knowledge about the acculturation process is to promote social inclusion and participation among immigrants. Knowledge was gathered by reading through interdisciplinary scientific articles. This thesis will try to answer the following research question: <i>Which cognitive and communicative aspects have an influence on the process of acculturation among immigrants?</i> The target group for the study consists of adult immigrants, who have received a residence permit or some other corresponding living permit that is valid for over six months. The study is confined to articles that present relevant facts about the chosen theme. In total 12 peer-reviewed scientific articles meet the selection criteria, and they are subject for the analysis process in this study. This study is a qualitative literature review. The material goes through a narrative content analysis with inductive approach. A qualitative data analysis software developed specially for qualitative data analysis was used to assist the editing and analysing of data. The inductive content analysis process consists of three phases: the preparation, the organisation and the reporting of the process and the results. The result of the analysis shows that the acculturation processes is affected by factors presented as six main themes. These main themes consist of individual aspects and external factors: choice of acculturation strategy, cognitive and communicative competence, social encounters, digital competence, the role of society, and cognitive and communicative agency. Finally, the result was reflected to the theoretical framework, that is Berry's ackulturation model and Bronfenbrenner's ecological systems theory. The result is that cognitive and communicative aspects may, often in relation to social contact, have an impact on the acculturation process and that may have an impact on social inklusion and the experience of participation in the receiving society. The results show that further research could be carried out on the importance of digitalisation for the promotion of acculturation.</p>	
Keywords:	Acculturation, language, communication, social inclusion, integration, immigration, immigrant, City of Vantaa
Number of pages:	85
Language:	Swedish
Date of acceptance:	25.5.2021

OPINNÄYTE	
Arcada	
Koulutusohjelma:	Sosiaaliala
Tunnistenumero:	7581
Tekijä:	Kati Issakainen
Työn nimi:	Kielen ja kommunikaation merkitys maahanmuuttajan akkulturaatioprosessissa. Kvalitatiivinen kirjallisuuskatsaus.
Työn ohjaaja (Arcada):	Åsa Rosengren
Toimeksiantaja:	Vantaan kaupunki
<p>Tiivistelmä: Sosiaalista inklusiota voi edistää monin eri tavoin. Tämä opinnäytetyö käsittelee kielen ja kommunikaation merkitystä maahanmuuttajan akkulturaatioprosessissa. Opinnäytetyön tavoitteena on kokonaisvaltaisesti tiivistää hajautunutta tietoa. Tiedon keruu akkulturaatioprosessista on tärkeätä ja sen tarkoituksena on sosiaalisen inklusion ja osallisuuden edistäminen maahanmuuttajien parissa. Tietoa etsittiin vertaisarvioituista poikkiteeellisistä julkaisuista. Opinnäytetyö pyrkii vastaamaan seuraavaan kysymykseen: <i>Millä kielellisillä ja kommunikatiivisilla tekijöillä on merkitystä maahanmuuttajan akkulturaatioprosessissa?</i> Tutkielman ensisijainen kohderyhmä koostuu aikuisista maahanmuuttajista, joilla on oleskelulupa tai muu vastaava yli 6 kuukautta kestävä oleskeluoikeus. Tutkielma rajattiin artikkeleihin, jotka käsittelevät valittua teemaa. Sen ulkopuolelle rajattiin tutkimukset, joiden kohderyhmänä on opiskelijat. Tutkielma on kvalitatiivinen kirjallisuuskatsaus. Tässä kuvailevassa kirjallisuuskatsauksessa materiaali analysoitiin induktiivisen sisällönanalyysin menetelmin. Datan käsittelyn ja data-analyysin tukena käytettiin kvalitatiivisen datan käsittelyyn sopivaa data-analyysiohjelmaa. Induktiivisessä sisällönanalyysissä dataa käsiteltiin kolmessa vaiheessa eli valmistelu-, organisointi- ja menetelmän ja tulosten esittely -vaiheiden avulla. Analyysissä nousi esiin kuusi akkulturaatioprosessiin vaikuttavaa pääteemaa, jotka ovat akkulturaatiostrategian valinta, kielellinen ja kommunikatiivinen kompetenssi, kohtaaminen, digitaalinen kompetenssi, yhteiskunnan merkitys, ja kielellinen ja kommunikatiivinen toimijuus. Pääteemat voitiin edelleen jakaa kahteen alaryhmään, joita ovat yksilölliset näkökulmat ja ulkoiset tekijät. Lopuksi tulosta vertailtiin suhteessa teoreettiseen viitekehukseen, joita ovat Berryn akkulturaatiomalli ja Bronfenbrennerin ekologinen systeemiteoria. Lopputulos on, että kieleen ja kommunikaatioon liittyvillä tekijöillä, etenkin yhdessä sosiaalisen kontaktin kanssa, saattaa olla vaikutusta akkulturaatioprosessiin, mikä voi johtaa eroihin sosiaalisen inklusion ja osallisuuden kokemuksessa vastaanottavassa yhteiskunnassa. Tulokset osoittavat, että digitalisaation merkityksestä akkulturaation edistämiseksi voitaisiin tehdä lisätutkimuksia.</p>	
Avainsanat:	Akkulturaatio, kieli, kommunikaatio, sosiaalinen inklusio, integraatio, maahanmuuttaja, maahanmuutto, Vantaan kaupunki
Sivumäärä:	85
Kieli:	Ruotsi
Hyväksymispäivämäärä:	25.5.2021

INNEHÅLL

1	Inledning.....	7
2	Bakgrund.....	8
2.1	Invandring.....	9
2.2	Främjande av social inklusion	13
2.3	Individuell bildning och handledning.....	20
3	Teoretisk referensram	23
3.1	Berry's ackulturationsmodell	24
3.2	Individuell utveckling påverkas av miljön	26
4	Syftesformuleringen.....	28
4.1	Syfte och frågeställning	28
5	Metod.....	29
5.1	Litteratursökning	29
5.2	Kvalitativ litteraturstudie	31
5.3	Databearbetning och -analys	32
5.4	Genomgång av arbetsprocessen	34
5.5	Etiska aspekter	43
6	Resultat	45
6.1	Individrelaterade aspekter som påverkar ackulturationsprocessen	45
6.2	Yttre faktorer som inverkar på ackulturationsprocessen	51
7	Diskussion	53
7.1	Metoddiskussion.....	53
7.2	Resultatdiskussion.....	55
7.3	Slutsats och förslag till fortsatt forskning	65
	Källor	68
	Bilagor	74

Bilagor

Bilaga 1. Inledande sökning av full-text artiklar inom temat för forskningsfrågan	74
Bilaga 2. Sökstrategier för artikelsökning i databaserna	75
Bilaga 3. Presentation och kvalitetsgranskning av den centrala innebörden i medvalda artiklar (tillämpad och förkortad version enligt modellen för kvalitetsgranskning av SBU 2020b)	77
Bilaga 4. Statistik över distribuering av koder i första skedet av organiseringsfasen	83
Bilaga 5. Kondensering och kategorisering av meningsenheter i organiseringsfasen	84

Figurer

Figur 1. Identitetsbildningen sker på olika planer (jfr. Madsen 2011)	15
Figur 2. Integration kan beskrivas som en förändringsprocess (Madsen 2011)	16
Figur 3. Centrala aspekter i socialpedagogiska bildningsgemenskaper (Madsen 2011 s. 269) ..	22
Figur 4. Det centralaste innehållet i Berry's teoretiska referensram för immigrationspsykologi – modellen (Berry 2001 s. 617)	25
Figur 5. Bronfenbrenners ekologiska systemteori (Bronfenbrenner 2005)	27
Figur 6. Kondenserings- och kategoriseringsprocessen av meningsenheter i organiseringsfasen	34
Figur 7. Diagram för sök- och urvalsprocessen	37
Figur 8. Exempel på faktorer från resultatet som inverkar på ackulturationsprocessen insatta i Berry's modell för immigrationspsykologi (Berry 2001 s. 617)	56
Figur 9. Presentation över tolkningen av ackulturationsprocessen som bidrar till hur språkliga och kommunikativa aspekter inverkar på ackulturationsprocessen hos invandrare	60

Tabeller

Tabell 1. Motiveringarna för val av inklusionskriterierna med stöd av PICOSS –tabell	35
Tabell 2. Sökorden på svenska, finska och engelska för sökning av artiklar i olika databas	37
Tabell 3. Artiklar som valdes med för innehållsanalys grupperade enligt databas	38
Tabell 4. Exempel på kondensering av meningsenheter till koder.....	40
Tabell 5. Statistik över analysprocessen för respektive artikel i första nivån	41
Tabell 6. Exempel på kondensering och kategorisering av meningsenheter till huvudteman	43

1 INLEDNING

Invandring i Finland har ökat, vilket har lett till att mängden personer som talar något annat språk än finska, svenska eller samiska som sitt modersmål har också ökat (Finlands officiella statistik 2020). Det betyder att människor allt oftare kommer i kontakt med personer som de möjligen inte har ett gemensamt språk med. Det är viktigt att inse att språk och kommunikation är människans sätt att upprätthålla sociala relationer med varandra (Eide & Eide 2012). Invandring handlar om att människor av olika orsaker flyttar från ett land till ett annat. Vid ankomsten till ett nytt land påbörjas ackulturationsprocessen samtidigt som möjligheten till social inklusion uppstår. Ackulturationsprocessen beskriver personens relation till den mottagande kulturen (Sam & Berry 2010) och den påverkas av människans utveckling i samspel med miljöns olika dimensioner (Bronfenbrenner 2005).

De professionella inom det sociala området har lagstadgade (Lagen om främjande av integration 30.12.2010/1386) och etiska skyldigheter (Heikkinen 2018) att främja välbefinnande och inklusion i samhället. Social inklusion enligt Madsen (2011) innebär tillhörande i en större enhet i samhället, integration tillhörande i en eller flera sociala grupper inom den större enheten och social delaktighet tillhörande i en önskvärd social arena. Dessa påverkas av den individuella bildningen hos människan. I det socialpedagogiska synsättet anses bland annat att individens och gruppens välmående, känsla av delaktighet och möjlighet till utveckling kan främjas eller hindras beroende på inre och yttre omständigheter, vilka påverkas av den relaterade sociala miljön (Madsen 2011).

Lärdomsprovets syfte var att ta reda på hur språkliga- och kommunikativa färdigheter kan påverka invandrades val av ackulturationsstrategi. Den individuella ackulturationsstrategin kan i sin tur påverka potentialen för social inklusion och delaktighet. Den här litteraturstudien strävade efter att sammanfatta tvärvetenskaplig kunskap inom det valda ämnet. Denna kunskap kan bidra till kunskapsutveckling hos professionella som i sitt arbete kommer i kontakt med invandrare. Lärdomsprovet visade att vidare forskning exempelvis kring digitalisering och dess betydelse för främjande av ackulturationsprocessen hos invandrare skulle bidra till en bredare kunskapsgrund inom temaområdet.

Lärdomsprovet genomfördes som en kvalitativ litteraturstudie. I bakgrunden presenteras väsentliga styrdokument och bakomliggande lagstiftning. Bakgrunden fortsätter med insikter om sammanhanget mellan kultur, inklusion, social delaktighet och migration. Därefter behandlas språkets och kommunikationens betydelse i sociala sammanhang och i professionella bemötanden. Sedan beskrivs socialpedagogiken och den socialpedagogiska bildningen som ett centralt fenomen. Studiens arbetslivsrelevans lyfts fram bland annat i samband med avsnittet om individuell bildning och handledning samt i slutsatsen. Data från tidigare forskning i hänsyn till språkets och kommunikationens roll i ackulturationsprocessen upplyser temaområdet. Sist i bakgrunden behandlas socialpedagogisk kompetensbildning och professionalitet i arbetet.

Efter bakgrund presenteras den teoretiska referensramen, som baserar sig på ett perspektiv, där människans inklusion kan främjas genom socialpedagogiskt arbete. Studiens teoretiska referensram reflekterar Berry's ackulturationsmodell (Sam & Berry 2010), för att ge mera djupgående insikt i språkets och kommunikationens betydelse för ackulturationsprocessen. Sedan presenteras syftesformuleringen och frågeställningen. Det här lärdomsprovet strävade efter att belysa frågeställningen: *Vilka språkliga och kommunikativa aspekter inverkar på ackulturationsprocessen hos invandrare?* Studien fortsätter med presentation av metodik, tillhörande arbetsprocess och resultat. Lärdomsprovet avslutas med reflekterande diskussion över fynden i hänsyn till bakgrund och teoretisk referensram samt förslag till vidare forskning.

2 BAKGRUND

Invandring är ett mångdimensionellt fenomen, som påverkas av flera aspekter. I detta lärdomsprov lyfts fram språkliga och kommunikativa faktorerens betydelse för ackulturationsprocessen. I centrum för ackulturationsprocessen ligger den individuella människan med bland annat sina personliga erfarenheter, kunskaper och behov. Världandet kan främja ackulturationen på flera nivåer. En stat kan bygga upp samhällsstrukturerna utgående från undersökt fakta på ett sätt, som stöder ackulturationen på flera nivåer och från individuella utgångspunkter.

Ackulturationsprocessen beskriver personens relation till den mottagande kulturen. I det socialpedagogiska synsättet anses bland annat att individens och gruppens välmående, känsla av delaktighet och möjlighet till utveckling kan främjas eller hindras beroende på inre och yttre omständigheter, och i hänsyn till den omkringliggande sociala miljön (Madsen 2011). Dessa begrepp genomgås mera teoretiskt i respektive avsnitt där de framkommer i studien. Lassenius (2018) skriver fängslande om användningen och tolkningen av de olika begreppen inom kontexten för invandringen:

Under andra dagen berättade docenten Mehrdad Darvishpour att integration, ett begrepp han ogärna använder, handlar om maktstrukturer men också om delaktighet. Han använder hellre ordet inklusion; att inkludera de nyanlända i samhället, att ge dem verktyg att själva vara aktiva i sin inkluderingsprocess och därmed också makt att påverka sina egna liv. Och det är kanske det här som är kärnan i tvåvägsintegrationen, att den som ska integreras är aktiv i sin process, och att vi som samhälle öppnar upp och delar med oss. (Lassenius 2018)

I det här arbetet kommer begreppet inklusion att användas om invandrares mångdimensionella anpassning till det mottagande samhället. Inom samhällets olika strukturer, men speciellt hos de professionella som bemöter invandrare under deras ackulturationsprocess, är det viktigt att reflektera över de begrepp och uttryck som man väljer att använda i olika sammanhang (Eide & Eide 2012). Dessa kan ge den nyanlända personen signaler om samhällets ställning mot invandrare, samtidigt som yrkespersoner kan bygga upp den professionella identiteten genom medvetet arbete. (Eide & Eide 2012 s. 14–15). De personer, som får riktade insatser inom socialtjänsten kallas för brukare, medan en mottagare av tjänster inom sjuk- och hälsovården kallas för patient (Fogelholm 2015 s. 3)

2.1 Invandring

I Finland har staten, kommunerna och olika yrkesgrupper sina respektive roller i invandringsprocessen. Flera lagar och andra väsentliga styrdokument reglerar invandringsprocessen. Det gemensamma målet i samhället är att främja social inklusion och känslan av delaktighet. Därför har Arbets- och näringsministeriet (2018) i Finland publicerat en guide *Välkommen till Finland* för att främja inklusion av invandrare i Finland. I guiden kan invandrare få allmän information om samhället och livsföring i Finland. Guiden ges ut för att stöda främjandet av inklusion enligt lagen om främjande av integration (30.12.2010/1386). Guiden finns i olika språkversioner, vilka kan beställas via

Arbets- och näringsministeriet (2018b). Samma information kan nås via nätsidan Info-Finland (Helsingfors stad).

Etniska relationer i Finland ska främjas i enlighet med Statsrådets förordning. I Statsrådets förordning om delegationen för etniska relationer (771/2015 § 1) styrs om främjande av ”dialog och samarbete mellan invandrarna, de etniska minoriteterna, myndigheterna, de politiska partierna och medborgarorganisationerna”. Andra uppgifter enligt 2 § är bland annat öka trygghetskänsla, ge utvecklingsförslag, ge förslag och ta initiativ till projekt, och informera och öka kännedom inom ärendet om etniska relationer och mångfalden i samhället. (Statsrådets förordning om delegationen för etniska relationer 771/2015). ETNO – delegationen för etniska relationer som råder under Justitieministeriet, styr denna dialogfrämjande verksamhet. Arbetet sker så väl av myndigheter som i organisationer på lokal, regional och nationell nivå. (Justitieministeriet)

Finlands befolkningsstruktur efter härkomst och språk är rätt så varierande. Invandrarservice i Vanda erbjuder till yrkeshögskolor möjlighet till att utreda invandrades erfarenheter om servicehandledning på eget modersmål i hänsyn till upplevelsen av social delaktighet. Temaområdet behandlade främjande av välbefinnande och delaktighet för brukare som kommer i kontakt med invandrarservice i Vanda. Fokus i detta arbete är att ge ett specifikt perspektiv till ett fenomen inom detta temaområde. Vanda stad har den mest mångkulturella befolkningsstrukturen i Finland (Vantaan kaupunki 2019a). Vanda stad har gjort en plan för mångkulturella ärenden för år 2018–2022 (Vanda stad 2018) i enlighet med lag om främjande av integration (30.12.2010/1386). I slutet av 2017 talade 17,7 % av Vanda ett främmande språk och variationer områdesvis låg mellan 8,6–25,7 %. Antalet personer som talar främmande språk i Vanda ökade med ca 85 % år 2017. (Vantaan kaupunki 2018 s. 5) Vanda stad ordnar rådgivning och service som främjar integration av invandrare (Vantaan kaupunki 2019b). Invandrarärenden i Vanda samordnas av enheten för mångkulturärenden, i enheten behandlas aktuella frågor om främjande av integration (Vantaan kaupunki 2019c).

Finlands befolkningsstruktur har utvecklats med tiden och i Finland finns representerade många olika etniska- och språkminoriteter. Den kulturella mångfalden har därmed också ökat. År 2019 var Finlands population 5 525 292 personer enligt Statistikcentralen (Fin-

lands officiella statistik). I slutet av 2019 var antalet utrikes födda personer med utländsk bakgrund i första generationen 6,3 % av Finlands befolkning. I statistiken mellan åren kan ses att personer som talar ”övriga språk” har ökat i varje grupp. I Finland uppföljdes år 2019 statistik för följande övriga språkgrupper: ryska, estniska, arabiska, engelska, somaliska, kurdiska, persiska/farsi, kinesiska, albanska och vietnamesiska. Dessa språk var modersmål för totalt 353 993 personer. Det fanns 267 629 utländska medborgare i Finland år 2019. I Finland fast bosatta utlänningar som hade fått finskt medborgarskap var 9 649 år 2019. Av de som var asylsökande, blev 888 personer beviljade uppehållstillstånd och 2 073 personer blev beviljade asyl. Positiva beslut för familjeförening gjordes för 1 531 personer. (Finlands officiella statistik 2020)

Kommunernas arbetsinsats är betydelsefull för invandrares inklusion i samhället. Kommunernas roll i inkluderingsprocessen styrs i 32 § om kommunens program för integrationsfrämjande (Lag om främjande av integration 30.12.2010/1386). I lag om främjande av integration 1 § styrs om stödjande och främjande av integration och deltagande i samhällsverksamheten, samt om jämlikhet och lika behandling hos invandrare till Finland. En invandrare är en person som har flyttat till Finland för en längre period eller en person som har registrerad uppehållsrätt eller beviljad uppehållskort. I 3 § lyfts fram centrala begrepp i lagen. Dessa är integration, integrationsfrämjande, invandrare, stärkning av invandrares social identitet, sektorsövergripande samarbete, och person i behov av särskilda åtgärder. I lagens 2 kapitel 6–10 § beskrivs de åtgärder och tjänster som kommunen och arbets- och näringsförvaltningen bör ordna för att främja integration. Till kommunens och andra lämpliga myndigheters uppgifter hör att för invandrare bland annat att ge vägledning och rådgivning, göra inledande kartläggning om sysselsättningsfrämjande åtgärder, utreda språkliga färdigheter och behovet av språkutbildning, och se till övriga faktorer som kan påverka integrationen. (Lag om främjande av integration 30.12.2010/1386).

Akkulturationsprocessen börjar med invandring till det värdlandet. Det betyder dock inte att människan nödvändigtvis skulle lämna bakom sig exempelvis sin personliga livshistoria, kultur och språk från sitt ursprungsland. Både själva invandraren och invandrings- och akkulturationsprocessen påverkas av flera faktorer genom processen. I följande sektion presenteras tidigare forskning kring temat. I tidigare forskning kom

Lood (2014) underfund med att invandring kan leda till sämre hälsa på grund av stress. Dessutom kan samhället diskriminera och marginalisera personer med immigrationsbakgrund. Upplevelsen av hälsa och välbefinnande påverkas av sociala, psykiska och biologiska aspekter. Ursprungslandets situation kan påverka personens hälsa. Mottagande landets kultur och livsförutsättningar kan i jämförelse vara betydelsefullt annorlunda än hemlandets. Migrationsprocessen kan bland annat leda till en upplevelse av antingen negativ belastning i form av kulturchock och obalanserade förväntningar eller till en positiv upplevelse där personens levnadsvillkor och möjligheter avsevärt förbättras genom samhällets stöd. (Lood 2014 s. 56, 62)

Whittal & Lippke (2016) undersökte invandrares anpassning till samhället i hänsyn till Berry's ackulturations modell, modellen för individuell anpassning, där anpassningen till samhället kan ske på fyra olika nivåer som är integration, assimilation, separation och marginalisering. I forskningens hypoteser relateras nivån av anpassning med upplevda förväntningar mellan läkaren och invandraren som patient i hälsovården. I studien beaktas uppfattningen om anpassningen till den mottagande kulturen, i samband med upplevd kvalitet av vård, hälsobeteende och livskvalitet. Hypotesen handlar om den upplevda vårdkvalitetens relation till invandrares hälsobeteende och livskvalitet. Resultatet visar att nivån av inklusion har korrelation med känslan av anknytning till antingen hemlands- eller värdlandskultur. De som var inkluderade, kände kontakt med båda kulturerna. Marginaliserande anpassning var i kontakt med fränkoppling från både hemlands- och värdlandskulturen. Sparationsanpassning visade på en känsla av större kontakt med hemlandskulturen. Assimilationsanpassning ledde till en betydligt större kontaktyta med värdlandskulturen än med hemlandskulturen. Invandrares val av ackulturationsstrategi har således inverkan på kontakten till hemlands- och värdlandskulturen. Val av strategi är också relaterad till läkarens attityd mot invandraren som klient: förväntningar på anpassningsnivån, upplevelsen av acceptans från läkaren och uppfattningen om valet av den individuella anpassningsnivån påverkar val av ackulturationsstrategi. (Whittal & Lippke 2016 s. 2–3, 5, 9).

Enligt Berry (1980 hänvisad i Sam & Berry 2010 s. 474) sker under ackulturationsprocessen en mångfald av biologiska, sociala, fysikaliska och dylika förändringar hos dem som står subjekt för processen av interaktion. Ward (2001) menar att ackulturation sker

i en social, kulturell och politisk samt individuell och gruppkontext. Vidare kan förändringen ske frivilligt eller på grund av tvingande omständigheter. Enligt Ward kännetecknas ackulturationsprocessen av den så kallade "ABCs of Acculturation", alltså affektiva, beteendemässiga och kognitiva aspekter som en väsentlig del processen. Dessa ABC:n står för det teoretiska angreppssättet för ackulturationsprocessen: A för stress och hantering av stressrelaterade situationer, B för kulturell inläring och C för social identifikation. (Ward 2001 s. 412, 413, 416).

Kulturspecifika faktorer har betydelse för anpassningsprocessen. Här lyfts fram skillnader i kommunikationsstilen och de verbala och icke-verbala aspekternas betydelse i den interkulturella kommunikationen. Också regler, konventioner och normer inverkar på effektiviteten av den interkulturella kommunikationen. Vidare har synvinklar så som flytande språkfärdigheter, kontakten med värdlandet, kulturell distans och kulturell identitet tagits fram i forskningen för att bilda förebyggande sociokulturella adaptationsmodeller. (Ward 1996, hänvisad i Ward 2001 s. 413)

Ackulturationsprocessen påverkas av de särdrag som karakteriserar respektive kultur. Dyliga särdrag som dessa kulturgrupper för med sig är bland annat kulturella värden, normer, attityder och personligheter. Påverkan av kulturerna och samhällena sker i dubbelriktning mellan dessa. Också maktrelationen mellan kulturen är av betydelse, ackulturationsprocessen kan ske i maktposition av den ena över till den andra eller i en jämlik ställning mellan kulturerna. (Sam & Berry 2010 s. 473)

2.2 Främjande av social inklusion

Främjande av social inklusion är centralt i socialt arbete. Det brukarcentrerade arbetssättet styr val av praxis. Talentia (Heikkinen 2018) beskriver de yrkesetiska värderingarna på följande sätt: "Människovärde, mänskliga rättigheter och social rättvisa är utgångspunkter för yrkesetiken.". Det brukarcentrerade arbetet kännetecknas av att brukarens personliga utgångspunkter, självbestämmanderätt och röst blir hörda i frågor som gäller denna. I bemötande med professionella innebär delaktighet att brukaren har en äkta känsla av möjlighet till att påverka, att delta, att vara jämlik och att känna empowerment

i de ärenden som behandlas tillsammans med den professionella. (Heikkinen 2018 s. 10, 15–16)

Social inklusion och exklusion kan ur ett professionellt perspektiv ses som en mångsidig process där brukarens livsförutsättningar påverkas av samarbetet med den professionella. Madsen (2011) indelar social inklusion i tre kategorier: samhälleligt deltagande, medborgarskap och bildningsperspektiv. Enligt Madsen står individen och samhället i ömsesidig relation tillvarandra. Social inklusion används som en benämning för professionell socialpedagogisk praxis som strävar efter att utöva ett målmedvetet brukarcentrerat förändringsarbete. Målet är att söka fram brukarrelaterade normalitetsarenor, att utveckla kulturell och social mångfald på olika samhälleliga arenor och att skapa möjlighet till social delaktighet på olika planer, samtidigt som de exkluderande mekanismernas påverkan minimeras genom strukturella och relationella metoder. Den sociala inkluderingsprocessen kännetecknas av skapande av gemenskaper för att möjliggöra individuell bildning, utvecklande av lämpliga och differentierade inlärningsarenor, och möjliggörande av socialt deltagande. (Madsen 2011 s. 172–178)

Det är relevant att känna delaktighet på olika personliga och samhälleliga nivåer. Detta kan ses från olika teoretiska perspektiv. Från en sociologisk synvinkel kan människans sociala interaktion studeras från tre olika perspektiv (Giddens & Sutton 2017). Det första perspektivet ser människan som en social varelse som dagligen är i interaktion med sin omgivning. I det andra perspektivet betraktas hur människan med hjälp av sin fantasi skapar en individuell uppfattning om den miljö och de upplevelser som hen växer upp i. I det tredje perspektivet beaktas hur individens roll och interaktion på olika nivåer inverkar på varandra i växlande sociala miljöer. (Giddens & Sutton 2017 s. 201–202)

Människan är alltså en social varelse som utvecklas i kontakt med omvärlden. Delaktighetskänslan är i samband med den sociala miljön och individens sociala kontakter. Den sociologiska synvinkeln på sociala interaktioner kan kombineras med Madsens syn på identitetsbildning. Den socialpedagogiska synen på bildningen av människans identitet kännetecknas enligt Madsen (2011) av ett samspel mellan självidentitet, personlig identitet och social identitet. Dessa tre identiteter utvecklas både i skilda processer och ge-

nom att påverka varandra. Självidentiteten bildas genom självakttagelser, där olika perspektiv av identiteten kan uppstå: jag, mig och själv. Där ses jag som det subjekt som granskar fenomenet och mig som det objekt som granskas, medan själv bildas genom samspel mellan dessa. Bildningen av självidentiteten påverkas också av de betydelsefulla andra och av de generaliserade andra i den givna sociala kontexten. (Madsen 2011 s. 229–231, 233)

Den personliga identiteten är enligt Madsen (2011) den tolkning av identiteten som formas genom iakttagelser vilka görs av de betydelsefulla andra i det närliggande sociala nätverket av individen. Denna iakttagelse karaktäriseras av att iakttagarna har tillgång till de attityder, karaktärsegenskaper och erfarenheter som är typiska för individen i fråga. Dessa karaktärer bidrar till individuationsprocessen hos individen. Den personliga identiteten kan skilja sig från bilden på självidentiteten, då kan de rollförväntningar mot den personliga identiteten som ställs av den personliga sociala kretsen leda till rollkonflikter. Den sociala identiteten styrs av de förväntningar som görs av den mest avlägsna sociala kretsen för individen. Denna nivå utspelar sig på olika sociala planer och kontexter i samhället. Det utgör en offentlig roll, som varierar beroende på sammanhanget där mötet sker. Sambandet mellan de olika identiteterna visas i Figur 1. (Madsen 2011 s. 231–233).

Figur 1. Identitetsbildningen sker på olika planer (jfr. Madsen 2011)

Madsen (2011) indelar begrepp som är relaterade till den personliga inklusionsprocessen i två huvudgrupper: 1) integration, marginalisering och utstötning, och 2) social inklusion och exklusion. Madsen anser att vid integration väljer brukaren av egen vilja att delta i en frivillig förändringsprocess inom en viss social arena och att social inklusion innebär tillhörande i en större enhet såsom det hela samhället. Det är en positiv process som sker både på samhälleliga och individuella nivåer. På den individuella nivån är brukaren integrerad då processen går bort ifrån marginalisering. Marginalisering sker då brukaren inte längre är delaktig i för individen betydande grupper eller sociala system. Typiskt för marginalisering är att det är en ofrivillig process, som inte önskas av individen eller av samhället. Med utstötning menas att den sociala kontrollen brister och individen stötts i en negativ position inom ett eller flera livsområden, där de egna förutsättningarna att korrigera situationen har betydligt försämrats. Integration är dock inte en entydig process, individen kan samtidigt vara både integrerad i vissa sociala kontexter och marginaliserad i andra. Det är i samband med att samhällets struktur blir allt mera mångfacetterad med tiden. Dessutom kan skyddsfaktorer påverka utstötningsprocessen mot en positivare riktning. Sedd från en skala från total utsatthet till bästa möjliga inklusion, kan en brukare antingen vara utstött, marginaliserad eller integrerad i en arena. Denna förändringsprocess åskådliggörs i Figur 2. (Madsen 2011 s. s. 135-136, 142-143, 171-173)

Figur 2. Integration kan beskrivas som en förändringsprocess (Madsen 2011)

Arbetet inom det sociala området handlar bland annat om relationsarbete. Lood (2014 s. 46) och Heikkinen (2018 s. 21) påpekar att individuella kulturella aspekter och åsikter ska beaktas i det människorelaterade arbetet. Lood (2014) uppmärksammar att personer med invandrarbakgrund utgör en heterogen grupp. Den professionella uppmuntras att ge akt för individualitet i bemötandet och lägga vikt på den brukarcentrerade inställningen.

Vid bemötanden mellan professionell och brukare genomsyras varje persons egna kulturella referensramar av egna värderingar, tolkningar och språkliga insikter. (Lood 2014 s. 56) Också Eide & Eide (2012 s. 81–84) lyfter fram aspekten om kulturella skillnader i bemötandet, vilka kan bero på en mångfald av orsaker, så som kulturavstånd, ord och begrepp, ickeverbal kommunikation, och ideal och värderingar.

Språket är både ett uttrycks sätt och ett socialt fenomen individer och grupper emellan. Språk och kommunikation spelar en viktig roll i upprätthållande av sociala relationer och överförande av budskap, vilket kan möjliggöra utveckling av social delaktighet hos individer och grupper. Bo (2015) menar, att det finns en triadisk relation mellan språk, människan och världen. Enligt Bo finns språket till för kommunikation människor emellan. (Bo 2015 s. 88) Eide & Eide (2012) lyfter fram att kommunikation sker både på personlig och global nivå mellan två och flera parter, det är att vara delaktig i något som man gör tillsammans (Eide & Eide 2012 s. 14–15). Också Storø (2013 s. 108) anser att språket sker på en social arena för kommunikation och interaktion, språket kan bland annat diskuteras genom teman så som begrepp, kommunikation och diskussion.

Enligt Elias (1987 se i Giddens & Sutton 2017) kännetecknas den sociala utvecklingen, som har sin grund i den biologiska utvecklingen hos människan, av att den genom tiden har präglats av kulturella drag. Evolutionen av ansiktets flexibla struktur har haft betydelse för bildningen av kommunikationen. I människans utveckling har ansiktets betydelse för känslokommunikationen fått större betydelse än hos apan, som använder mera av hela kroppen som kommunikationsmedel. Särskilt för människan är att både den biologiska och den sociala utvecklingen har gått hand i hand i utvecklingen av känslokommunikationen. (Elias 1987 se i Giddens & Sutton 2017 s. 203) Kulturen påverkar också hur de biologiska ansiktsuttrycken formas och hur de tolkas i olika samhällen. Gesterna och kroppsrorelserna samt deras betydelse varierar mellan olika kulturer, och det har inte kunnat konstateras att ett sammanhängande mönster skulle finnas mellan diverse kulturer. (Giddens & Sutton 2017 s. 202–203)

Bemötande är en social tillställning där två eller flera parter möts. Blennberger (2013) framhåller att bemötandet kan ses från bland annat psykologiska, sociologiska och pedagogiskt-metodiska synvinklar och att det präglas av deltagarnas personligheter. Den

professionella ska vara medveten om personlighetens betydelse i hänsyn till sin yrkesroll och konsekvenserna av denna roll på växelverkan mellan parterna. Det är också viktigt att lägga märke till att relationen mellan brukare och professionell är asymmetrisk och påverkas av den professionellas maktposition. Det betyder att de som befinner sig i yrkesrollen i är medvetna om sin inverkan på relationen, samtidigt som de strävar efter ett jämlikt bemötande. Olika signaler så som kroppsspråk, ögonkontakt, minspel, tonfall, beröring, kroppskontakt och hälsning har betydelse för hur bemötandets miljö upplevs av deltagarna. Den professionella kan också ge akt på sin grundinställning mot andra personer, hen kan sträva efter att påverka det genom att uppmärksamma aspekter som humanitet (de andra ses som medmänniskor), solidaritet (beakta känslan av samhörighet) och social responsivitet (ge adekvat gensvar oberoende av motpartens stil eller sätt att komma i bemötande). (Blennberger 2013 s. 35, 41, 84–86, 90)

Tre normkategorier beskriver det ideala bemötandet mellan parterna (Blennberger 2013 s. 121):

- *övergripande kompetens* –normen handlar om autentiskt beteende med kunskap om samspelsförmåga och situationsanpassning samt ett autentiskt uttryck av deltagares identitet
- den *generellt relevanta* –normen kännetecknas av fem viktiga tillvägagångssätt, som den professionella kan använda sig av: respekt i form av artighet och hänsyn, empati som uppmärksamhet och lyhördhet, lika behandling av andra genom rättvist bemötande, en jämlik hållning, och tydlighet och saklighet
- *viktiga bemötandenormer* – i många situationer innebär att kunna välja rätt beteenderepertoar vid bemötandet, exempel på dessa är vänlighet, humor och empati som medkänsla.

Förmedling av information i bemötandesammanhang sker vanligen med hjälp av olika kommunikationssätt. Begreppet kommunikation betyder att göra någon delaktig, att göra något tillsammans och att ha förbindelse med någon. (Eide & Eide 2012 s. 14) Socialt arbete kan kallas för kommunikativ praktik eller människobehandlande verksamhet, kännetecknande för arbetet är att stor del av den består av kommunikativa arbetsmetoder och relationsarbete (Meeuwisse et al. 2016 s. 396). Kommunikation är ett sätt att överföra information mellan parterna antingen medvetet, omedvetet, avsiktligt eller

oavsiktligt (Nilsson & Waldemarson 2013 s. 9, 12–13, 33). För att språk ska kunna föra fram personens tankar, bör det enligt Bo (2015) ske i en social kontext där den används som medel för kommunikationen. Språket är till grunden ett socialt fenomen och för att vi ska lära oss att kommunicera genom språk, ska det ske i ett socialt sammanhang med andra människor. (Bo 2015 s. 91)

Kommunikationsmodeller kan beskrivas på olika sätt. Den helhetliga och processuella modellen som Eide & Eide (2012) lyfter fram, beskriver fenomenet ur ett mångsidigt perspektiv. Här ses hur budskapet flyttas fram och tillbaka mellan brukaren och handledaren, eller sändaren och mottagaren, via så kallade perceptionsprisman. Dessa prismen inverkar på vårt sätt att se och tolka icke-verbala och verbala signaler mellan parterna. Parterna befinner sig i en ömsesidig, fluktuerande och konstant pågående samverkan i relation till varandra. Dialog är också en slags tvåriktad kommunikation, som sker i samverkan mellan parter, vilka ger respons och som kommer till mötes med varandra. (Eide & Eide 2012 s. 64, 80) Arnkil & Seikkula (2014) skriver att dialog kännetecknas av att handledaren ger ärliga signaler och uttryck för brukaren att denna har blivit hörd och märkt utan några förväntningar på samtalets innehåll eller några förvrängningar av brukarens budskap. Målet med dialog är att öka på brukarens livskontroll. (Arnkil & Seikkula 2014 s. 28) Här kan vi se en likhet med det socialpedagogiska förändringsarbetet, där handledaren i allians med brukaren strävar efter att ge brukaren verktyg för förändring som medför hopp och önskad effekt i brukarens liv (Tjersland et al. 2011. s. 31).

Kommunikationssvårigheter med hälsovården är en del av invandrarnas vardag i hälsovården utanför sjukhusen Schweiz enligt Jaeger et al. (2019). Kommunikationssvårigheter är vanligast hos asylsökanden och flyktingar, men också hos andra invandrare. Brukarna använde sig av olika strategier då de kom i kontakt med språkproblem i hälsovården. Vanligaste strategier är tolkning med hjälp av vänner och släktingar, och användning av non-verbala metoder sås om gester och kroppsspråk samt försök till att kommunicera med det främmande språket trots språkliga svårigheter. Också minderåriga användes som tolkar, men det anses inte alltid vara godtagbart att minderåriga tolkar för vuxna. Då ökar risken för feltolkningar i viktiga ärenden. Andra metoder som används mera sällan för att överkomma språkbarriären är till exempel broschyrer, den

nationella telefonservicen för tolkning, videotolkning och online service. Användningen av professionella tolkar var vanligare hos asylsökanden, medan av alla deltagande hade över 58 % aldrig använt sig av professionell tolk. Språkbarriären och brist på tolkning kan ha betydelse för brukarens hälsosituation. Till exempel över 3/4 av hälsovårdspersonalen upplevde att de inte hade kunnat erbjuda tillräcklig vård och 2/3 upplevde att diagnostiseringen hade lidit på grund av språkliga svårigheter, medan nästan 1/5 rapporterade om avvikande händelser som kunde ha undvikits med hjälp av tolk. (Jaeger et al. 2019 s. 3–7)

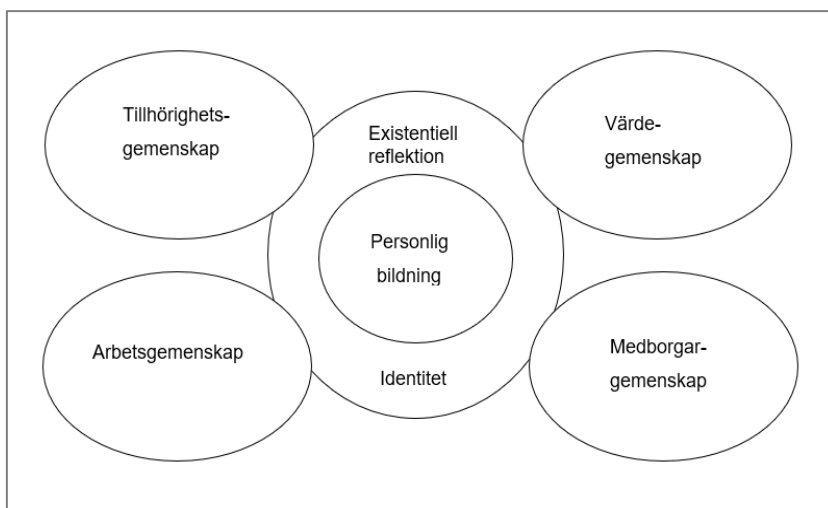
Språk och kommunikation är inte separata egenskaper, utan människan ska gärna ses ur ett helhetsskapande perspektiv i hänsyn till olika faktorer. Den tvärvetenskapliga studien av Sevinç (2017) med lingvistiska, sociala, psykologiska och fysiologiska synvinklar, gjordes i Holland bland invandrare från Turkiet tillsammans med personer som talar någotdera språket som majoritetsspråk. Studien reflekterar bland annat mot upplevelser av en- och tvåspråkighet i tre generationer, autonomiska reaktioner jämfört med självbeskrivna upplevelser av reaktionerna på språkanvändningen och med andra variabler som har betydelse för språket. Turkiska beskrivs som minoritetsspråk och holländska som majoritetsspråk i studien. Studien beskriver de fysiologiska förändringar som uppstår av stress då man väljer mellan olika språkalternativ i sällskap till personer som antingen talar turkiska eller holländska som majoritetsspråk. I forskningen kom det fram att kroppen reagerar varierande på användning av modersmål jämfört med värdlandets språk, beroende på deltagares ålder, generation och språkliga färdigheter. Också minoritets- och majoritetsspråk relaterad ångest på grund av sociala och språkliga faktorer, som inte beror på språkliga färdigheter eller kunskap, förekommer hos invandrare när de för samtal med personer som talar språket som modersmål. (Sevinç 2017 s. 717, 720–721, 733–735)

2.3 Individuell bildning och handledning

Främjandet av social rättvisa i samhället är det ledande etiska perspektivet i arbetet inom socialvården (Heikkinen 2018 s. 20). Socialpedagogik definierades år 2001 av *Nordisk forum for socialpædægger* på följande sätt: ”Socialpedagogik är läran om hur psykologiska, sociala och materiella förhållanden och olika värdeorienteringar främjar

eller hindrar individens eller gruppens totala utveckling, växt, livskvalitet och välmåga” (se Madsen 2011 s. 260). Enligt Madsen (2011) betyder den socialpedagogiska professionalismen att den professionella har förståelse för socialpedagogiska dimensioner som består av olika typer av kunskap, metoder och värderingar. Kunskap innebär att den professionella praktiserar genom att beakta en mångvetenskaplig kunskapsgrund. Metoder går ut på praktiska tillvägagångssätt för att främja förändringsarbetet hos brukaren och utveckling av förståelse för målgrupper i hänsyn till samhällets läge. Värderingar betyder att den professionella följer yrkesetiska principer, hen är uppmärksam för den professionella rollen och beaktar brukarens självbestämmanderätt i ärenden som gäller denna. (Madsen 2011 s. 53–55)

Olika personliga kompetenser kan utvecklas genom socialpedagogiskt förändringsarbete för att främja individuellt välmående. Den socialpedagogiska modellen för bildningsgemenskaper utvecklades av Madsen (2011) till en mera ingående version av modellen. Centrala begrepp i teorin är bildning, kompetenser och lärande. Modellen är ett teoretiskt redskap som stöd för interventioner som riktar sig till brukare som befinner sig i riskzonen för att bli utsatta, exkluderade eller marginaliserade i samhället. Den stöder socialpedagogiskt professionellt tänkande och analys av brukarens livssituation, och den kan tillämpas både för professionell kompetensbildning och för bildning av brukarens livskompetenser. Den personliga bildningen står för möjligheten att inse det unika i sin egen personlighet jämfört med en massa av andra individer. Genom existentiell reflektion mellan personens och omvärldens sociala förhållanden kan personen reflektera över existentiella förutsättningarna som en specifik individ i samhället. Praxisgemenskaperna är de sociala arenor där personen genomgår den egentliga praktiska aktörskapen för bildning av integration och inklusion. I dessa praxisgemenskaper, vilka är alltså tillhörighets-, värde-, arbets- och medborgargemenskap, hittas också bildningsdimensionen. Där kan personen utveckla sina olika livskompetenser på sociala, kulturella, yrkesmässiga och politiska plan, vilket bidrar till och främjar den individuella bildningsprocessen. Figur 3 visar sambandet mellan den personliga bildningen, den existentiella reflektionen och praxisgemenskaperna. (Madsen 2011 s. 269–270)

Figur 3. Centrala aspekter i socialpedagogiska bildningsgemenskaper (Madsen 2011 s. 269)

Invandrare som anländer till värdlandet kan ha varierande stödbehov. I Finland erbjuds stöd via olika kanaler exempelvis som socialhandledning. Begreppet socialhandledning kan i olika sammanhang förstås på olika sätt. Näkki & Sayed (2015) ger en teoretisk synvinkel på handledningen i socialt arbete. I modellen står social handledning som ett överbegrepp och servicehandledning, rehabiliteringshandledning och boendehandledning står som underbegrepp. (Näkki & Sayed 2015 s. 26) Social handledning och rådgivning är lagstyrda metoder i socialt arbete. Enligt socialvårdslag (30.12.2014/1301) ska invånarna i kommunen som har behov av socialvård erbjudas rådgivning och handledning för att ge medel till att förstärka livskompetens och funktionsförmåga. Social handledning är en del av socialservice och socialt arbete. Social handledning består av rådgivning, handledning och stöd, och samordning av olika slags stöd enligt målgruppens behov. Syftet är att gynna välfärd och delaktighet. (Socialvårdslag 30.12.2014/1301 2 kap 6 §, 14–16 §)

Servicehandledning är en väsentlig del av den handledning som invandraren kommer i kontakt med i början av inklusionsprocessen. Suomen Palveluohjausyhdistys (2019) beskriver servicehandledning som ett brukarcentrerat arbetssätt inom social- och hälsovården, innehållet i service är beroende på målgrupp och verksamhetsform och enligt Institutet för hälsa och välfärd (2021) är det ett verktyg som används vid förändrings- övergångsskeden i olika livssituationer. Servicehandledning ger bättre produktivitet och effektivitet för arbetet. Det består av verktyg som främjar brukarens livskontroll och pri-

vata nätverk. Sådana verktyg delas i tre huvudgrupper, dessa är servicerådgivning, ett arbetssätt med särdrag av servicehandledning eller klientarbete med hjälp av servicehandledning, och servicehandledning. I servicerådgivning är relationen till brukaren kortvarigast och den består av rådgivning för konkret avgränsade problem, medan servicehandledning baserar sig på intensivt arbete, där den professionella har några men långvariga klienter och arbetet är intensivt och i närmare relation till brukaren. Brukarna, som kan ha mångfacetterade problem, får hjälp och stöd i att hitta fram i mångfalden av service som erbjuds med hjälp av servicehandledning. (Suomen Palveluohjausyhdistys 2019a, b, Institutet för hälsa och välfärd 2021a)

Bemötanden kan påverka ackulturationsprocessen hos invandrare. Socialhandledning av invandrare sker enligt Ylvisaker (2011) i skandinaviska länder vanligen genom ansikte mot ansikte samtal mellan brukaren och den professionella. Dessa bemötanden kännetecknas både av goda och samtidigt också av nedvärderande sätt att bemöta brukaren. Ylvisaker lyfter fram verkliga upplevelser från både brukarperspektiv och professionellt perspektiv. I studien beskrivs relationen mellan socialarbetaren och brukaren och om hur maktpositionen kan inverka på klientskapet. Den lyfter fram positiva och negativa aspekter i bemötande och hur de inverkar på resultatet av socialt arbete och upplevelserna av den. Det var rätt så vanligt att brukarna upplevde att deras behov inte möttes eller att de omvärderades av de professionella. Socialt arbete är till fördel då brukaren ges rum och möjlighet till att beskriva sin livssituation, medan negativa erfarenheter kan bildas då brukaren skulle vilja diskutera sina egna behov och ärenden så som etnicitet, klass och genus, men bemötandet är ignorerande, nedtryckande eller förminskande. Genom aktivt lyssnande och noggrann dokumentering där brukaren bemöts på ett empatiskt, medkännande och solidariskt sätt, kan positivare resultat uppnås. (Ylvisaker 2011 s. 203, 205–207, 215–216)

3 TEORETISK REFERENSRAM

Berry's ackulturationsmodell (Berry 2001, Sam & Berry 2010) och Bronfenbrenners ekologiska systemteori (2005) valdes som teoretiska referensramar till denna studie på basen av den inledande granskningen inom temaområdet. Madsens (2011) socialpeda-

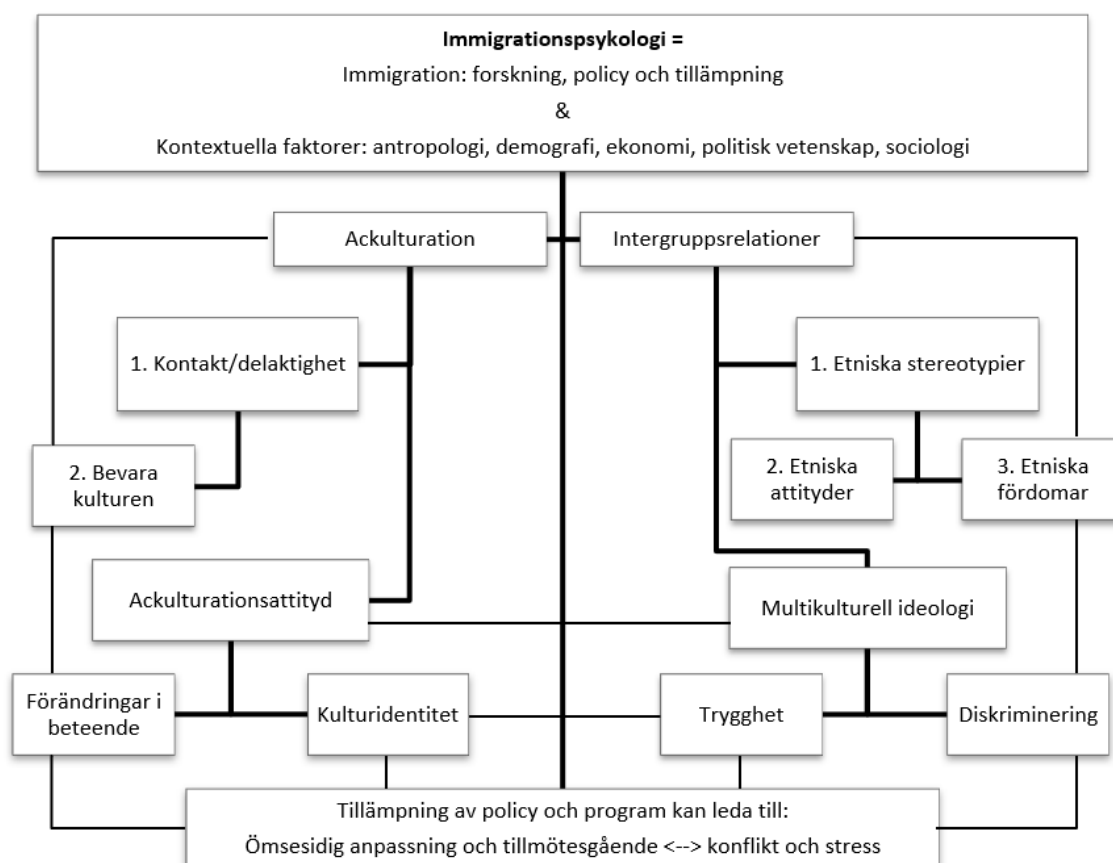
gogiska aspekter kan genomgående tillämpas i det sociala arbetet, därför utelämnas den från den teoretiska referensramen och beskrivs mera omgående i bakgrunden. Avsikten med studien är att reflektera över de individuella språkliga och kommunikativa färdigheternas roll i ackulturationsprocessen hos invandrare. Dessa teorier valdes med för att ackulturationsprocessen och den psykologiska utvecklingen påverkas enligt Berry et al. (2011) av den miljö som individen befinner sig. Överföring av kulturell kunskap mellan individen och dennas kulturella grupp, och övriga kulturella grupper, sker mångdimensionellt på vertikal, horisontal och indirekt plan. Överföring av kulturell kunskap så som värden, förmågor och övertygelser kan ske både inom den egna kulturen och mellan olika kulturer, överföring av kunskap inom den egna kulturen kallas för kulturell överföring och mellan olika kulturer för ackulturation. (Berry et al. 2011 s. 42)

3.1 Berry's ackulturationsmodell

Sam & Berry (2010) beskriver ackulturation från ett psykologiskt och interkulturellt perspektiv, där sociokulturella och psykologiska förändringar sker hos parterna som deltar i ackulturationsprocessen. Ackulturation beskriver det fenomen, då individer och grupper från två olika kulturer möts och hur parterna anpassar sig till den förändrade situationen. Anpassningen av de individer och grupper som flyttar från en kultur till ett annat, kan ske på fyra olika nivåer: integration, assimilation, separation och marginalisering. Adaption beskriver hur individen anpassar sig på sociokulturell och psykologisk plan. Även om ackulturation kan ske i olika sammanhang, kombineras det ofta med grupper så som flyktingar, asylsökanden, invandrare och etniska minoriteter. Alternativ eller synonym för begreppet ackulturation, som Sam & Berry lyfter fram är, integration, globalisering, bi- och mångkulturalism. Motiveringen för att föredra begreppet ackulturation är tanken om att påverkan mellan olika kulturer sker i interaktion, att begreppet ger möjlighet flera lösningar på anpassningen och processen hos individer och grupper, och att anpassningen och processen kan variera på grund av yttre faktorer i respektive fall. (Sam & Berry 2010 s. 472–473)

Ackulturationsprocessen beskrivs som en mångdimensionell modell (Berry 2001). Berry's ackulturationsmodell är en teoretisk referensram där kulturella, sociala, och policy aspekter visas i relation till immigration i den socialvetenskapliga kontexten.

Ackulturation har större inverkan på den icke-dominanta gruppen jämfört med den dominanta gruppen, dock visar aktuell forskning att påverkan av ackulturation sker ömsesidigt mellan båda grupperna. Modellen visar hur de olika faktorerna i samband med ackulturation och intergruppsrelationer är sammankopplade både till bakgrundsfaktorer och till utfallet för processen. (se i Berry 2001 s. 616–618)

Figur 4. Det centralaste innehållet i Berry's teoretiska referensram för immigrationspsykologi – modellen (Berry 2001 s. 617)

De centralaste begreppen i Berry's teoretiska referensram för immigrationspsykologi inom förändringar i beteende & kulturell identitet visas i Figur 4. Figuren visar att ackulturation är en process som sker på individuell plan och i relationer emellan olika grupper. I modellen hänvisar *ackulturation* till den psykologiska process där två eller flera grupper ömsesidigt påverkar varandra. Viljan till att söka sig till och behålla kontakt tillsammans med viljan att bevara hemkultur eller söka sig till värdkulturen beskriver gruppens *ackulturationsattityd*. Denna i sin tur kan förorsaka förändringar i bete-

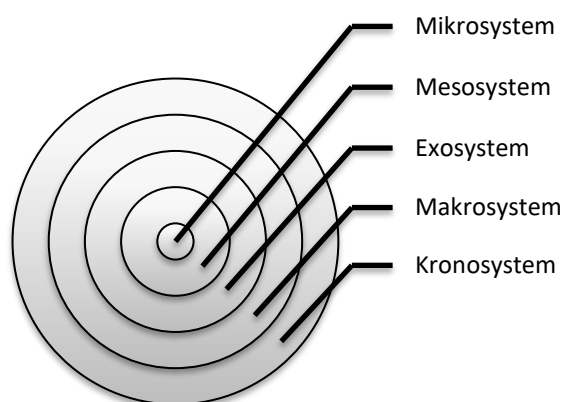
ende och påverka den kulturella identiteten. *Intergruppsrelationer* syftar till tre kännetecknande aspekter mellan invandrare och den övriga befolkningen, som kan påverka relationsbildningen mellan grupperna: gruppen av invandrare kännetecknas av särskilda åtskiljande kulturella särdrag, de kan vara mera obekanta till den allmänna befolkningen, och de kan ha färre likheter till den dominanta befolkningsgruppen. *Multikulturell identitet* är kopplad till ackulturationsattityden, den beskriver hur den ena gruppen tänker att den andra borde ackultureras. (Berry 2001 s. 617–617, 621–622)

I Berry's ackulturationsmodell (Berry 2001) beskrivs anpassningsmodellen gällande *strategier för etnokulturella grupper* och *strategier för samhället i över lag*. Dessa motsvarar begreppen ackulturation och intergruppsrelationer i Figur 4. *Strategin för etnokulturella grupper* innehåller integration, assimilation, separation och marginalisering, och *strategin för samhället i över lag* innehåller motsvarande mångkulturalitet, smältdegel, segregation och exklusion. Dessa påverkas av två infallsvinklar: 1) underhåll av kulturarv och identitet, och 2) relationer som söks grupper emellan. Beroende på interaktionen mellan grupperna och påverkande aspekter så som attityder till bevarande av den egna kulturen, leder ackulturation till olika resultat hos individer och grupper som anländer till ett nytt land. Samtidigt förändras det mottagande samhället förändras genom den påverkan som den kommande individen eller gruppen har för mottagaren. Assimilation innebär förlust av den egna kulturen. Separation beror på att den personen vill undvika interaktion med det mottagande samhället för att bevara den egna kulturen. Integration är ömsesidig interaktion och önskan att bevara den egna kulturen och ta del i den mottagande kulturen. Marginalisering innebär undvikande beteende, där personen vill varken behålla den egna kulturen eller delta i den mottagande kulturen. (Berry 2001 s. 618–619)

3.2 Individuell utveckling påverkas av miljön

Då invandraren anländer till ett nytt land, befinner hen sig bland annat i en ny social, kulturell och fysisk miljö, men också i en ny språkmiljö. Ben-Rafael et al. 2006 (hänvisad av Hellén 2019 s. 86) beskriver språkmiljön som den offentliga stadsmiljön som påverkas av språk. Bronfenbrenners (2005) ekologiska systemteori beskriver människans utveckling som en samverkan mellan flera olika dimensioner. Människan genomgår en

pågående förändring i reflektion till miljön. Dimensionerna i den utvecklingsekologiska modellen liknar en lök, där dimensionerna sprider sig från centrum utåt, se Figur 5. (Bronfenbrenner 2005 80–81, 120)

Figur 5. Bronfenbrenners ekologiska systemteori (Bronfenbrenner 2005)

Typiskt för dessa dimensioner är att de fungerar i interrelation och -aktion med varandra, den mest periferiska nivån kan alltså påverka den mest centrala nivån, och nivåer invid varandra kan också påverka varandra. Mikrosystemet står för de närmaste strukturer och processer i miljön som inverkar på den utvecklande människan. Mesosystem innebär påverkan av relationer och processer mellan olika mikrosystem som människan kommer i kontakt med och som påverkar denna. Exosystemets kontakt med människan handlar om indirekta aktörers påverkan i människans tillvaro, till exempel olika institutioners samarbete, där en högre instans indirekt påverkar på handledaren (exosystem) vilket har en direkt koppling till invandrares utvecklingsprocess (mesosystem). Makrosystemet för ihop mikro-, meso- och exosystem för att bilda en överlappande social konstruktion, som är typiskt för den specifika kulturen eller subkulturen. Begreppet kronosystem motsvarar för tidens betydelse för människan genom alla dimensioner. Kronosystemets påverkan kan ses i reflektion till de inre (exempelvis biologiska) och yttre (födsel av syskon, börja skolan och dylika) förändringar som påverkar människans utveckling genom livet. (Bronfenbrenner 2005 s. 50, 54, 80–81, 120)

Bronfenbrenners ekologiska systemteori kan användas som teoretisk referensram vid utveckling av arbetsmetoder och som utvärdering av miljöns påverkan på människans beteende. Cala & Soriano (2016) utförde en studie där den systemekologiska modellen

tillämpades för hälsorelaterade aspekter. Resultatet visade att olika hälsorelaterade aspekter i olika dimensioner kan insättas i modellen. Samtidigt påpekar författarna vikten av att inse, att samverkan mellan olika aspekter insatta in i de olika nivåerna i Bronfenbrenners ekologiska systemteori inte är linjärt relationella tillvarandra, utan att samverkan sker dubbelriktat på i flera komplexa dimensioner och i interrelation till varandra. Dessutom kommer det fram att vissa faktorer så som stress påverkar genom alla nivåer i Bronfenbrenners modell. (Cala & Soriano 2016 s. 52–56)

4 SYFTESFORMULERINGEN

Syftesformuleringen bearbetades på basen av den fördjupade kunskapen som beskrivs bakgrunden. I detta kapitel presenteras syfte och frågeställningar samt avgränsning av studien.

4.1 Syfte och frågeställning

Syftet med denna kvalitativa litteraturstudie är att söka fram och sammanfatta kunskap om språkets och kommunikationens betydelse för ackulturationsprocessen och därmed belysa vilka främjande eller hämmande aspekter inverkar på upplevelsen av social inklusion och känslan av delaktighet hos invandraren. Studien strävar efter att ge svar på följande frågeställning: *Vilka språkliga och kommunikativa aspekter inverkar på ackulturationsprocessen hos invandrare?*

Studien strävar i första hand välja med undersökningar där målgruppen är vuxna personer. Ifall studien handlar om olika åldersgrupper, kan barn tillhöra till någon av dessa grupper. Studier som begränsar sig endast till barn och ungdomar eller nyanlända studeranden avgränsas bort från studien under urvalsprocessen i och med att det i den inledande granskningen inom ämnet kom fram att dessa målgrupper har sina skilda och specifika särdrag som skiljer sig från målet med denna studie. Målgruppen består därmed av personer som har fått uppehållstillstånd i det värdlandet eller andra nyanlända invandrare som på basen av andra godtagbara orsaker har rätt att stanna en längre tid i det värdlandet, och som därmed är i början av ackulturationsprocessen till det nya lan-

det. I dessa situationer kan olika faktorer i hänsyn till språk och kommunikation påverka ackulturationsprocessen, vilket kommer att studeras i lärdomsprovet.

5 METOD

Studien utfördes som en narrativ eller beskrivande litteraturstudie med induktiv ansats, där analysenheterna, det vill säga resultatavsnitten i vetenskapliga artiklarna (senare artiklarna), utsattes för konventionell innehållsanalys (Bhattacharya 2017 avsnitt 2, 7 & 8). Metodkapitlet består av en inledande granskning, sökning och urval av vetenskapliga artiklar, kvalitetsgranskning av medvalda artiklar, innehållsanalys av artiklarna med induktiv ansats, samt resultatredovisning och -diskussion.

5.1 Litteratursökning

Litteratursökning innebär att artiklar letas fram i relevanta källor för kommande databearbetning och -analys. Som en del av god början till forskning görs en *scoping search*, det vill säga en begränsad inledande sökning, för att få en överblick av det för studien utvalda temat och för att försäkra sig om att det valda temat är forskningsbart (Dundar & Fleeman 2017 s. 63). Också SBU:s metodbok rekommenderar att en testsökning görs innan den egentliga sökprocessen (SBU 2020a s. 28–29) Genom att verkställa kumulativt läsande och sökande av kunskap före den egentliga materialsökningen, bidrar forskaren till att uppsöka ett brett material för studien (Jacobsen 2012 s. 53–54).

Tillförlitlighet beaktas genom att dokumentera varje fas då man söker för material för litteraturstudien. Genom att följa flödesschema för artikelsökningen, kan man försäkra sig om att all relevant material kommer med (Liberati et al. 2009 och Moher et al. 2009 hänvisade av Pilkington & Hounsome 2017 s. 40). Rapportering av urvalsprocessen garanterar att endast relevanta materialet kommer med i analysfasen av materialet (Dundar & Fleeman 2017 s. 82, 87–88).

Urvalsprocessen för huvudsökningen av artiklar sker linjärt och systematiskt genom bestämda steg, där man genom upprepad gallring med hjälp av urvalskriterierna söker sig

fram till en passlig mängd artiklar för kommande innehållsanalys. Gallring och urval sker genom fyra steg: 1) att söka fram artiklar i förutbestämda vetenskapliga databaser med relevanta sökord, 2) att läsa igenom titlarna, 3) sedan abstrakterna och 4) till sist full-texten. Därefter väljs relevanta artiklar som fyller i urvalskriterierna med i studien. Detta kan presenteras med hjälp av ett flödesdiagram. (Dundar & Fleeman 2017 s. 82–85).

Urvalskriterierna består av inklusions- och exklusionskriterier. Med hjälp av så kallad PICO (population, intervention, jämförelse, resultat) eller mera utförligare PICOSS – tabell (plus studiedesign och miljö) kan dessa kriterier klargöras. (Cherry & Dickson 2017 s. 50–51) Det rekommenderas att åtminstone en sökstrategi för en databas presenteras fullständigt och bifogas i studien, vilket ger arbetet ökad transparens och tillförlitlighet (SBU 2020a s. 26).

Den kvalitativa litteraturstudien baserar sig på andrahands material. Därför behövs enligt Dickson et al. (2017) sällan i förväg anhållas om godkännande för forskningslov från en etisk delegation. För att undvika att oetiskt material kommer med, rekommenderas det att allt material genomgår en kvalitetsgranskning, vilket kan göras före, under eller efter insamling av data från materialet. Kvalitetsgranskning kan gärna göras före insamling av data för att undvika att artiklar med sämre kvalitet kommer med och för att undvika selektivitet i forskningen. I vissa fall kan det hända att tidigare givet samtycke för primär forskning inte sträcker sig till sekundär forskning, även om det är ovanligt. (Dickson et al. 2017 s. 17–18, 95) Statens beredning för medicinsk och social utvärdering i Sverige har publicerat olika mallar för kvalitetsgranskning, ”Bedömning av studier med kvalitativ metodik” –mallen användes som riktlinje för granskning och tillämpades vid behov i och med att de medtagna artiklarna hade olika studiedesign (SBU 2020b).

Den kvalitativa litteraturstudien ges tillförlitlighet och giltighet då den kvalitetsgranskas mot olika slags bias i vetenskaplig forskning. Bias, eller felaktig tolkning av information, kan bland annat förekomma som urvals-, rapporterings- och analysbias. Artiklarna kan undersökas genom att ställa valda frågor om tillförlitlighet och giltighet som kan visa svagheter i studierna. (Greenhalgh & Brown 2017 s. 110–111) Kyngäs et al. (2011

s. 140) påpekar också, att tillförlitlighet kan påvisas genom att noggrant beskriva analysprocessen och ge exempel om processen medan arbetet pågår. Genom att alltså följa de teoretiska anvisningarna för den kvalitativa litteraturstudien, är det därmed möjligt att upplägga litteraturstudien på ett pålitligt och trovärdigt sätt.

5.2 Kvalitativ litteraturstudie

Den kvalitativa litteraturstudien analyserar data från fenomen så som upplevelser, erfarenheter och värderingar (SBU 2020a s. 19). Analysen kan utföras antingen med induktiv eller deduktiv ansats. Enligt Elo & Kyngäs (2007 s. 109) är processen olika för dessa förhållningssätt. Innehållsanalysen kan ske antingen induktivt, då det inhämtade materialet styr processen (se Krippendorff 1980 och Elo & Kyngäs 2008 i Kyngäs et al. 2011 s. 139), eller deduktivt, där analyseringen sker mot en förutbestämd stomme enligt tidigare erhållen kunskap inom ämnet (se Downe–Wamboldt 1992, Sandelowski 1995 och Elo & Kyngäs 2008 i Kyngäs et al. 2011 s. 139).

Lauri & Kyngäs (2005 presenterad av Elo & Kyngäs 2007 s. 109) rekommenderar det induktiva sättet i sådana fall, där kunskapen är splittrad och då det inte finns tillräckligt med tidigare kunskap inom ämnet. Enligt Weber 1990 och Burnard 1996 (hänvisad av Elo & Kyngäs 2007 s. 109) kännetecknas den induktiva analysprocessen av att relevanta ord, uttryck och ämnesområden söks fram i materialet och sedan klassificeras i mindre kategorier med betydelsefulla innehåll, medan det deduktiva baserar sig på att undersökningen reflekteras mot förutbestämda villkor.

Den induktiva ansatsen passar väl för inhämtning av sekundärt data från artiklar. Enligt Dickson et al. (2017 s. 3, 7) är det då möjligt att sammanfatta en stor mängd kunskap ur ett brett material i ett avgränsat ämnesområde, vilket också kan medföra bättre generaliserbarhet. Salminen (2011 s. 4) menar, att då forskaren väljer att använda sig av litteraturstudie, är det möjligt att få en helhetssyn på det temaområde som undersöks i litteraturen och göra forskning i redan publicerat forskningsmaterial. Enligt Boréus och Bergström (2017 kap. 2.1.2) kan innehållsanalys användas till att hitta återkommande mönster i skriven text. Salminen (2011 s. 4) beskriver att litteraturstudien kan antingen genomföras genom att hållas vid det egna forskningsområdet eller genom att göra en tvär-

vetenskaplig undersökning. Finkin påpekar att tillvägagångssätt i litteraturstudie ska dokumenteras på ett sådant sätt, att det kan upprepas i efterhand och att den kritiska granskningen av materialet med hjälp av vald analys är en väsentlig del av litteraturstudien (Finkin 2005 hänvisad av Salminen 2011 s. 5).

Innehållsanalys är ett flexibelt och strikt tillvägagångssätt med systematiska inslag. Enligt Elo & Kyngäs (2007 s. 113) är innehållsanalys som metod flexibelt, samtidigt som det är krävande då den inte följer exakta bestämda riktlinjer (Hoskins & Mariano 2004 hänvisad av Elo & Kyngäs 2007 s. 113). Kyngäs et al. (2011) beskriver innehållsanalys som en metod, som kännetecknas av ett systematiskt och objektivt arbetssätt. Den används för att beskriva ett valt fenomen med ord. Med hjälp av analys kan det valda fenomenet antingen beskrivas som kategorier och begrepp eller som begreppssystem, tankekartor och modeller, vilka kan ordnas i begreppssystem, hierarkier och relationer i hänsyn till varandra. (Kyngäs et al. 2011 s. 139)

5.3 Databearbetning och -analys

Artiklarna som möter urvalskriterierna ska genomgå en induktiv innehållsanalys. Målet med analysprocessen är att bearbeta och analysera data och komma fram till ett resultat som sedan kan diskuteras i hänsyn till den teoretiska referensramen. Termerna som används för metoden varierar, i det här arbetet används de termer för kvalitativ innehållsanalys, som används i SBU:s metodbok skriven av *Statens beredning för medicinsk och social utvärdering* i Sverige (SBU 2020a).

Enligt Elo & Kyngäs (2017) och Elo (2014) är den induktiva innehållsanalysen en god metod för att hämta in utspridd kunskap. Innehållsanalysen av artiklarna sker i bestämda steg på följande sätt:

1. Processen börjar med *den förberedande fasen*, där preliminära meningsbärande enheter (ord, begrepp och meningar), med andra ord meningsenheter, söks fram i en inledande sökning och data analyseras preliminärt för att få en helhetsskapande bild av temat.

2. *Organiseringsfasen*, alltså själva analysprocessen av resultatavsnitten, innehåller olika steg för bearbetning av data i artiklarna. Här beskrivs hela processen på en allmän nivå:

- Öppen men djupgående inläsning av materialet och sökning av relevant data med olika teman
- Sökning av till frågeställningen relevanta meningsenheter
- Uppställning av blanketter för analysprocess
- Bearbetning, kategorisering och kondensering av meningsenheterna genom en analysprocess
- Bildning av resultat.

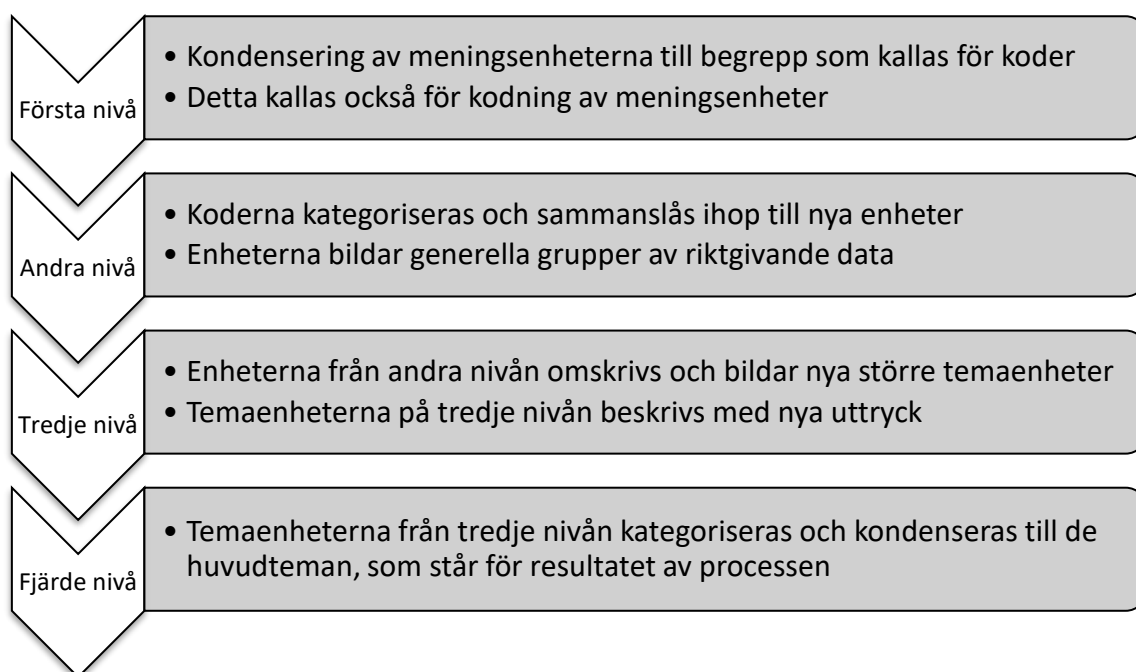
3. I den sista fasen, som utgörs av *rapportering av processen och resultat*, beskrivs resultatet genom att antingen skapa en ny modell, ett nytt begreppssystem, en begreppskarta eller en kategorisering av det insamlade och analyserade data.

(Elo & Kyngäs 2007 s. 110–111, Elo et al. 2014 s. 3)

Enligt SBU:s handbok presenteras resultatet i en kvalitativ studie vanligen antingen som tema eller kategorier. Syftet, som styr frågeställningen, kan vara utforskning av erfarenheter, upplevelser och uppfattningar inom ett valt temaområde. Målet är att efter analysprocessen kunna beskriva likheter och skillnader i de resultat som kommer fram i analysen av det valda temaområdet. I den kvalitativa metoden är det meningen att använda sitt subjektiva själv som redskap och därmed identifiera kunskap i insamlade data. Genom att beakta det prospektiva och retrospektiva reflexiviteten som sker mellan studien och forskaren kan forskaren ge uppmärksamhet på hur forskaren å ena sidan påverkar forskningen och andra sidan hur processen och resultatet inverkar på utvecklingen av insikten över det samlade materialet. (SBU 2020a s. 22, Bhattacharya 2017 avsnitt 7)

I följande stycke presenteras analysen av meningsenheterna i organiseringsfasen mera ingående. Analysen av meningsenheterna sker genom en process i fyra nivåer. Enligt Elo & Kyngäs (2017) och SBU:s handbok (SBU 2020a) kan den kvalitativa innehållsanalysen i organiseringsfasen beskrivas som en hierarkisk process där en bred mängd av data kondenseras till ny sammanfattad kunskap. Det börjar med en extrahering av meningsenheter från resultatavsnitten, varefter dessa meningsenheter utsätts för en katego-

riserings- och kondenseringsprocess i fyra nivåer. Denna process presenteras i Figur 6. (Elo & Kyngäs 2017 s. 111, SBU 2020a s. 88–89)

Figur 6. Kondenserings- och kategoriseringsprocessen av meningsenheter i organiseringsfasen

5.4 Genomgång av arbetsprocessen

Detta avsnitt beskriver arbetsprocessen för litteratursökningen, strävan var att på bästa möjliga sätt dokumentera och göra analysprocessen genomsynlig. I och med att denna studie behandlar invandring i hänsyn till språk och kommunikation, kommer vissa termer som valdes med att användas ges en förklaring. Språkkunskaper beskrivs på följande sätt: L1-språk är modersmål eller liknande kunskaper i språket, L2-språk är det språk som är huvudspråket i det land personen invandrar till och som hen kan ha nytta av att lära sig för att kunna delta i samhället, och L3-språk är vanligen engelska eller något annat betydande språk som allmänt talas i samhället och som underlättar kommunikationen mellan invandrare och andra personer. Länder och tillhörande samhällen och kulturer beskrivs på följande sätt: hemland och hemlandskulturen är det land, samhälle och kultur som invandraren upplever som sitt ursprung i, oftast födelseland; värdland

och världlandskultur beskriver det mottagande landet, samhället och kulturen som personen invandrar till och där ackulturationsprocessen påbörjas efter ankomst till landet.

Den förberedande fasen

Först ställdes en tankekarta upp, för att få en helhetssyn om temaområdet för studien i hänsyn till rekommendationerna. Sedan avgränsades temaområdet preliminärt till vissa specifika ämnen och aspekter med hjälp av valda sökord. Efter diskussion i grupphandledning och inläsning av varierande material valdes preliminära sökord. Följande engelska, svenska och finska sökord testades genom sökning i allmänna och vetenskapliga sökmotorer och: *language anxiety, immigrant context, heritage language anxiety, majority language anxiety, electrodermal activity, skin conductance response, skin conductance level, bilingual speech, monolingual mode, bilingual mode, the person-in-relation perspective* och *intercultural; integration, ensamkommande, delaktighet, sociala kopplingar*, och *ackulturation; kieli, kommunikaatio, osallisuus, maahanmuuttaja* och *maahanmuutto*.

Processen fortsatte med att söka kunskap inom temaområdet med hjälp av med kumulativt inläsande och sökande, varefter en testsökning utfördes för att preliminärt granska relevansen för sökord och -strategi, för att avgränsa examenarbetets temaområde och för att testa olika sökord och kombinationer av dem. I Bilaga 1 visas resultatet för testsökningen och tre exempel på artiklar i tre olika sökmotorer. Med hjälp av denna kunskap kom det fram att ämnet är undersökningsbart. På basen av det gjordes en avgränsning i examenarbetet i hänsyn till tema, mål, syfte och frågeställningar.

Sedan utformades inklusions- och exklusionskriterierna. I Tabell 1 presenteras de kännetecken som inklusionskriterierna baserar sig på. Inklusionskriterierna har byggts upp enligt Cherrys & Dickinsons (2017 s. 51) PICOSS –tabell.

Tabell 1. Motiveringarna för val av inklusionskriterierna med stöd av PICOSS –tabell

FRÅGESTÄLLNING	Vilka språkliga och kommunikativa aspekter inverkar på ackulturationsprocessen hos invandrare?
POPULATION	Första generationens invandrare med olika invandringsstatus
INTERVENTION	Olika slags av bemötanden mellan målgruppen (invandrare) och världlandets

	population, där språk och/eller kommunikation har betydelse för ackulturationsprocessen och/eller främjande av social inklusion och/eller delaktighet.
JÄMFÖRANDE	Jämförelse sker mellan de olika kombinationerna av bemötande och språk och/eller kommunikation.
RESULTAT	Positiva, neutrala eller negativa följder av språkets och/eller kommunikationens inverkan på ackulturationsprocessen.
STUDIEDESIGN	Studiedesignen för artiklarna kan vara både kvantitativt och kvalitativt.
MILJÖ	Olika fysiska miljöer och sociala arenor i värdsamhället.

Inklusions- och exklusionskriterierna för artiklarna valdes så att studien kan realistiskt utföras som ett lärdomsprov på Bachelor nivå i yrkeshögskola. Avgränsning var viktigt i och med att de elektroniska databaserna innehåller stora mängder av publikationer. I följande stycke presenteras dessa kriterier.

Inklusionskriterierna för artiklarna är:

- sökmotorer ska vara tillgängliga via LibGuides: Arto, SveMed+, Academic search complete (EBSCO), ScienceDirect och Sage -sökmotorer
- artiklarna ska vara full-text artiklar som är referentgranskade
- publikationstiden avgränsas till tiden 1/2010–3/2020
- artiklarna kan vara globalt publicerade, de ska vara skrivna på finska, svenska eller engelska, och tillgängliga i elektronisk form
- artiklarna beskriver olika slags data, som kan svara på syftet och frågeställningen i studien (hur språk och/eller kommunikation inverkar på ackulturationsprocessen hos invandrare)
- artiklarnas målgrupp ska främst vara vuxna invandrare (artiklar som i första hand eller enbart handlar om invandrare som är barn- och ungdomar eller om individer vilkas status är studerande, utesluts från studien).

Exklusionskriterierna för artiklarna är:

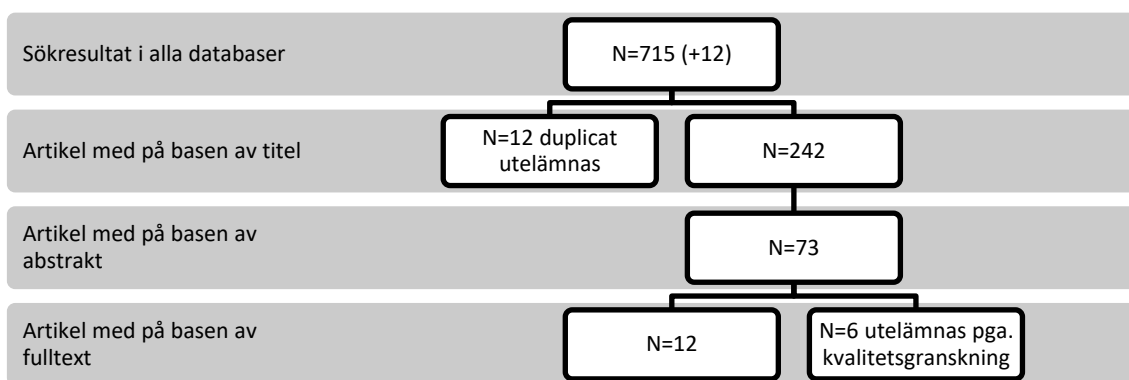
- artiklarna fyller inte inklusionskriterierna
- artiklar som handlar om invandrare, som inte ägnar sig att stanna kvar i landet längre än ett halvt år eller de nordiska medborgare, som endast tillfälligt vistas under ett halvt år i ett nordiskt land, medtas inte i studien
- duplikat utesluts ur studien.

Det första steget i urvalsprocessen var att välja relevanta sökord för artikelsökningen i databaserna, vilket kunde göras efter att tillräcklig allmän kunskap, tidigare forskning och bakgrund till ämnet blev hämtad. I denna studie användes sökord på finska, svenska och engelska (se Tabell 2).

Tabell 2. Sökorden på svenska, finska och engelska för sökning av artiklar i olika databas

SVENSKA	FINSKA	ENGELSKA
Integration	Integraatio/sopeutuminen	Integration
Språk	Kieli	Language
Immigrant/invandrare	Maahanmuuttaja	Immigrant
Akkulturation	Akkulturaatio	Acculturation
Kommunikation	Kommunikaatio	Communication
Migration	Migraatio	Migration

Hela urvalsprocessen med alla sökresultat och inläsning enligt titel, abstrakt och fulltext och påföljande utfall efter respektive urvalsfas blev dokumenterade i sina egna flikar i en Excel-tabell. De fullständiga sökstrategierna för databaserna presenteras i Bilaga 2. I Figur 7 presenteras sök- och urvalsprocessen av artiklar sammanfattat för alla databaser.

Figur 7. Diagram för sök- och urvalsprocessen

Alla artiklar som hittades via databaserna och som mötte inklusions- och exklusionskriterierna blev nedladdade och sparade elektroniskt i PDF-format, så att den vid söktiden

aktuella versionen av artikeln var tillgänglig genom hela urvals-, analys- och resultatprocessen. Artiklarna blev grupperade i egna elektroniska mappar enligt databasens namn och numrerade med individuellt nummer.

Efter en omsorgsfull urvalsprocess, där målet var att hitta 10–15 artiklar för analys, blev 18 vetenskapliga artiklar preliminärt utvalda för vidare kvalitetsgranskning med stöd av en tillämpad granskningsmodell (SBU 2020b). Efter kvalitetsgranskning genom inläsning av förutbestämda villkor i artiklarna, kom det fram att 6 artiklar i full-text inte fyllde villkoren för antingen målgrupp eller studiedesign och därmed valdes 12 artiklar från fyra olika databas med i analysfasen (se exempel på dessa villkor i Bilaga 3 och SBU 2020b). Alla artiklar som fyllde de förutbestämda villkoren innefattas i studien. Medtagna artiklar visas i Tabell 3.

Tabell 3. Artiklar som valdes med för innehållsanalys grupperade enligt databas

Databas	Författare	Publikation och artikel
Arto	Hellén 2019	<i>Alue ja ympäristö:</i> Kielimaiseman vaikutus maahanmuuttajien liikkuvuuteen pääkaupunkiseudulla
EBSCO	Antonova-Ünlü et al. 2015	<i>Turkish Studies:</i> Russian Immigrant Diaspora in Turkey: Language Use, Preference and Attitudes
	Chudek et al. 2015	<i>Journal of Cognition & Culture:</i> US Immigrants' Patterns of Acculturation are Sensitive to Their Age, Language, and Cultural Contact but Show No Evidence of a Sensitive Window for Acculturation
	MacKenzie et al. 2013	<i>Journal of Behavioral Medicine:</i> Cardiovascular reactivity during stressful speaking tasks in Mexican–American women: effects of language use and interaction partner ethnicity
	Ramelli et al. 2013	<i>International Journal of Psychology:</i> Being prepared for acculturation: On the importance of the first months after immigrants enter a new culture
Sage	Smith 2020	<i>American Educational Research Journal:</i> How Does a Black Person Speak English? Beyond American Language Norms
	Chen & Choi 2011	<i>New Media & Society:</i> Internet and social support among Chinese migrants in Singapore
	Diehl et al. 2016	<i>Ethnicities:</i> Between ethnic options and ethnic boundaries – Recent Polish and Turkish migrants' identification with Germany
	Guttman et al. 2018	<i>New Media & Society:</i> I never thought I could get health information from the Internet!: Unex-

		pected uses of an Internet website designed to enable Ethiopian immigrants with low/no literacy skills to browse health information
Science-Direct	Gunasekara et al. 2019	<i>International Journal of Intercultural Relations:</i> Years since migration and wellbeing among Indian and Sri Lankan skilled migrants in Australia: Mediating effects of acculturation
	Hammer 2017	<i>Journal of Pragmatics:</i> Language through a prism: Patterns of L2 internalisation and use in acculturated bilinguals
	Mitra & Evansluong 2019	<i>Technological Forecasting and Social Change:</i> Narratives of integration: Liminality in migrant acculturation through social media

Den organiserande fasen

Arbetet började med en genomgående inläsning av artiklarna. Artiklarna skrevs ut på vanligt papper för att underlätta processen. Under inläsningen gjordes handskrivna anteckningar i artiklarna och tankar om den kommande analysprocessen skrevs ned i skilda dokument. Under den preliminära inläsningen och analysen antecknades ord och begrepp grovt indelat i grupper, då det var möjligt. Denna process gav en övergripande helhetsbild över teman och innehållet i artiklarna. Dessa färdigheter och kunskap om helheten gjorde överflyttning till den nästa skede i organiseringsfasen möjlig.

Fasen fortsatte med en öppen och mera djupgående inläsning för att hitta preliminära meningsenheter och teman. Artiklarna skrevs ut på nytt på papper för bearbetning. Under inläsningen gjordes nya anteckningar för hand i och bredvid texten, samtidigt som anteckningar gjordes om varje artikel i ett skilt elektroniskt dokument. Så småningom steg tydliga preliminära grupper fram ur helheten, så som ackulturation, miljö, språk och kommunikation, och datateknik.

Analysprocessen med extrahering (kallas också identifiering) av meningsenheter, och kondenserings- och kategoriseringsprocessen av meningsenheterna utfördes på fyra nivåer. Ett data-analysprogram (MAXDA 2020) användes för att lättare kunna hantera den förväntade stora mängden av meningsenheter i materialet. MAXQDA 2020 är ett digitalt verktyg som bland annat kan användas till att analysera kvalitativt material. (MAXQDA 2020)

Första nivån av organiseringsfasen började med att artiklarna laddades upp i data-analysprogrammet (MAXDA 2020). Här lästes alla resultatavsnitt igenom i två omgångar samtidigt som relevanta meningsenheter extraherades och kodades ur dem under inläsningen. Detta gjordes för att kunna försäkra sig om att alla möjliga meningsenheter blev beaktade i varje artikel och för att minska inverkan av subjektivitet och partiskhet. Med hjälp av data-analysprogrammet kunde meningsenheterna (ord, begrepp, meningar och stycken) direkt utmärkas i texten och extraheras enligt innebörd och data, och sedan kondenseras till unika koder (korta beskrivande enheter). I Tabell 4 visas exempel på extraherade meningsenheter vilka har kondenserats till koder. (MAXQDA 2020)

Tabell 4. Exempel på kondensering av meningsenheter till koder

Meningsenhet	Kod
“Initially she found that having ‘face to face conversations’ were awkward as she had to repeat the same introduction every time she met someone for the first time. At worse, people simply refused to change into English mid conversation. To overcome her loneliness, she took to blogging.” (Mitra & Evansluong 2019).	Negativt bemötande
”Vastaantulevat ihmiset eivät joko ole ymmärtäneet, mitä heiltä kysytään, tai he ovat suoraan torjuneet avunpyynnöt” (Hellén 2019)	Negativt bemötande
“Interviewers described the willingness of users with low literacy to learn despite the initial difficulty. Some referred to themselves as “illiterate” and did not believe they could use the computer, specifically to navigate, but were grateful for the opportunity.” (Guttman et al. 2018)	Litteracitet
“I remember being in shock, of course, not knowing what to say because I never really had anyone question my linguistic capacity or my English proficiency.” (Smith 2020)	Litteracitet

I data-analysprogrammet kunde en kategorisering med hjälp av preliminära huvudkoder användas. Huvudkoderna är överrubriker som beskriver teman som kommer fram under extraheringen meningsenheter och det stöder organiseringen av koderna, vilket i data-analysprogrammet kallas för kodsystemet. De preliminära teman som steg fram var: ackulturation, bemötande (språk & etnicitet), inläring av det nya språket, språkmiljön (varierande) och aspekter som påverkar inklusion. (MAXQDA 2020)

För att underlätta vidare kategorisering och kondensering av insamlade kodade meningsenheter på följande nivåer utfördes före andra nivån i organiseringsfasen en para-

frasering (omskrivning av relevanta segment i resultatavsnitten med egna ord) med hjälp av data-analysprogrammet. Parafraseringen gjordes i programmet så, att relevanta teman utmärktes i artikeln och parafraseringen sparades i kolumnen bredvid. (MAXQDA 2020) Ett exempel på en parafrasering kan se ut så här: *”Till och med då invandraren har i princip samma språk som modersmål, kan dessa personer känna sig ovärdefulla på grund av negativt bemötande av invånare från värdkulturen. Det förekommer fördomar mot andra dialekter.”* (Smith 2020).

Totalt 616 meningsenheter extraherades ur artiklarna. Dessa meningsenheter kondenserades till 37 unika koder. Totalt 230 segment från resultatavsnitten parafraserades som stöd för arbetsprocessen. Mängden av kodade meningsenheter och stödande parafraseringar per artikel beskrivs i Tabell 5 (MAXQDA 2020).

Tabell 5. Statistik över analysprocessen för respektive artikel i första nivån

Artikel	Antal meningsenheter per artikel	Antal parafraserade segment per artikel
Hellén 2019	65	13
Ramelli et al. 2013	24	8
MacKenzie et al. 2013	46	16
Chudek et al. 2015	23	16
Antonova-Ünlü et al. 2015	63	27
Diehl et al. 2016	30	15
Chen & Choi 2011	31	12
Guttman et al. 2018	67	27
Smith 2020	149	54
Gunasekara et al. 2019	16	5
Hammer 2017	47	12
Mitra & Evansluong 2019	55	25
SAMMANLAGT	616	230

I Bilaga 4 presenteras koderna och statistik över hur ofta de användes under sökning och extrahering av meningsenheter. I bilagan beskrivs exempelvis hur ofta en meningsenhet har kondenserats och kodats med koden ”språkkunskaper”. I tabellen kommer fram att 50 meningsenheter har beskrivits med den specifika koden, att detta antal utgör 8,1 % av alla kodade meningsenheter och att denna kod förekommer i 10 av 12 artiklar. Med hjälp av denna statistik kan en viss tyngd ges åt olika koder på basen av deras före-

komst, vilket kan påverka resultatdiskussionen. Det är dock bra att komma ihåg att i och med att artiklarna beskriver olika slags fenomen, kan det påverka förekomsten av olika teman, och därmed antalet meningsenheter per artikel och tolkningen av resultatet. I det här skedet av organiseringsfasen överfördes koderna från data-analysprogrammet till en ny Word-tabell för vidare bearbetning och analys.

I den *andra nivån av organiseringsfasen* kategoriserades första nivåns koder till mera sammanfattande enheter, som bildade generella grupper av riktgivande data. I det här skedet började tydliga särdrag av data stiga fram ur materialet. De 38 koderna kategoriserades och kondenserades här för att bilda 22 enheter.

I den *tredje nivån av organiseringsfasen* kategoriserades och kondenserades enheterna från andra nivån till nya mera generaliserade temaenheter på tredje nivå. Det skedde genom att gruppera och omskriva andra nivåns enheter i sammanfattande men beskrivande meningar och uttryck. De 22 enheterna kategoriserades och kondenserades här för att bilda 14 temaenheter.

I den *fjärde nivån av organiseringsfasen* kategoriserades och kondenserades temaenheterna från tredje nivån till nya huvudteman. Huvudteman utgjorde den centrala och generaliserade kunskapen om hur språkliga och kommunikativa aspekter påverkar ackulturationsprocessen hos invandrare. Med hjälp av den kvalitativa innehållsanalysen processerades den utspridda kunskapen i artiklarna till sex huvudkategorier av sammanfattad kunskap. Huvudteman som kom fram i analysen var: val av ackulturationsstrategi, digital kompetens, bemötande, samhällets och de professionellas roll, språkligt och kommunikativt aktörskap, och språklig och kommunikativ kompetens. Exempel på analysprocessen för en utvald artikel beskrivs i Tabell 6. Den kompletta analysprocessen i organiseringsfasen för alla artiklar presenteras i Bilaga 5.

Tabell 6. Exempel på kondensering och kategorisering av meningsenheter till huvudteman

FÖRSTA NIVÅN: KONDENSERING AV MENINGSENHETER TILL KODER	ANDRA NIVÅN: KATEGORISERING AV KODER ENLIGT TEMA	TREDJE NIVÅN: KONDENSERING OCH KATEGORISERING AV ENHETER TILL TEMA	FJÄRDE NIVÅN: KONDENSERING AV KATEGORIER TILL HUVUDTEMAN
Anpassa sin kommunikation	Anpassa sin kommunikation	Språkligt och kommunikativt aktörskap, aktörskap som påverkar inklusion, och följaktligen upplevelsen av social delaktighet	SPRÅKLIGT OCH KOMMUNIKATIVT AKTÖRSKAP
Engagera sig i tal/i språket	Engagera sig i tal/i språket		
Tvåriktad inläring	Tvåriktad inläring		
Aktörskap & interaktion	Aktörskap & interaktion		
Svårigheter med aktörskap	Svårigheter med aktörskap		
Aktivt lära sig språket	Aktivt lära sig språket	Individuella tendens till självstyrande beteende; språkliga och kommunikativa självkompetensens inverkan på aktörskap och utvecklingen av den pga. andra relaterade aspekter	
Nfc-säkerhet/osäkerhet	Nfc-säkerhet/osäkerhet		
Känsla av självkompetens	Känsla av självkompetens	Språkmiljöns och arkitekturens inverkan på aktörskap	
Infrastruktur	Infrastruktur		
Språkmiljö	Språkmiljö		

Rapportering av processen och resultatet

Efter denna process kunde arbetet framskrida till sista fasen i den kvalitativa innehållsanalysen, *rapportering av processen och resultatet*. Metodiken och arbetsprocessen för studien beskrevs omgående i metodkapitlet (se 5 Metod). Till sist tolkades och diskuterades resultatet i hänsyn till syftesformuleringen och den teoretiska referensramen. Denna process beskrevs i resultat- och diskussionskapitlen (se 6 Resultat och 7 Diskussion).

5.5 Etiska aspekter

Arcada (2014) har gett ut en egen guide för god vetenskaplig praxis, som baseras sig på Forskningsetiska delegationens handbok (2012). Arcada påpekar att studeranden blir en del av det finländska vetenskapssamfundet och bör därför ge akt för etiska riktlinjer under alla stadier i sina studier. Arcada har utvecklat förfaringssätt för att främja god ve-

tenskaplig praxis och för att förebygga avvikelser från den. Lärdomsprov som behandlar etiskt känsliga eller problematiska ämnen granskas av handledaren. Med hjälp av plagiatkontrollsystemet Urkund, som kontrollerar lärdomsprovet mot internet, förlagsmaterial och tidigare inskickat studentmaterial, förebyggs ovarsamma hänvisningsmetoder och fusk. (Arcada 2014)

De forskningsetiska riktlinjerna beaktades genom hela examenarbetsprocessen. Etiska riktlinjer beskrivs i flera källor, dessa är bland annat forskningsetiska delegationen (TENK), Talentias riktlinjer för yrkesmänniskor i den sociala branschen (Heikkinen 2018), och den etiska delegationen ETENE (Social- och hälsovårdsministeriet 2019). Tillförlitlighet för studien byggdes upp genom att söka sig kunskap om tillämpning av forskningsetiska riktlinjer i metodlitteratur som beskriver kvalitativ forskning. Bhattacharya (2017 avsnitt 2) har ställt upp stödlister och figurer om relevanta aspekter för att hjälpa forskare att evaluera det egna förhållandet till studien och för att utvärdera tillförlitligheten av själva studien. I denna studie strävar skribenten efter att varsamt följa dessa rekommendationer och riktlinjer för att uppnå god kvalitet och vetenskaplig praxis. Skribenten har under tidigare skolgång och under examenarbetsprocessen hållit sig medveten om etiska perspektiv till exempel genom att utveckla sina metoder på basen av andras reflektioner.

Forskningsetiska delegationen (2012) ger ut en handbok om forskningsetiska anvisningar om god vetenskaplig praxis. För att vetenskaplig forskning ska vara tillförlitligt och trovärdigt, bör den utföras i enlighet med god vetenskaplig praxis. Det innebär att författaren till studien tilltar sig sådana metoder, som är kännetecknande för god vetenskaplig praxis så som hederlighet, etiskt hållbara metoder, hänsynsfull redovisning av och hänvisning till andras publikationer, forskningen utförs omsorgsfullt med tanke på planering, genomförande och rapportering av fakta, forskningslov ansöks vid behov, rättigheter och avtal följs, finansieringskällor och övrig bundenhet redogörs för, och forskaren är medveten om jävlighet. Forskaren tar ansvar för den egna forskningen och tillhörande praxis. Till avvikelser från god vetenskaplig praxis räknas oredlighet i vetenskaplig verksamhet och försummelse av god forskningspraxis. Oredlighet innebär fabrikering, förfalskning, plagiering och stöld. (Forskningsetiska delegationen 2012 s. 18–21) Skribenten har varit lyhörd till dessa rekommendationer. Det syns bland annat i

strävan till att göra studien genomsynlig genom att öppet presentera arbetsprocessen, genom att hänvisa till andra hands kunskap på ett relevant sätt, genom att söka i ramen för tid och resurser möjligast bred kunskap som behövs för att skriva lärdomsprovet på ett tillförlitligt sätt och genom att beakta beställarens önskemål för lärdomsprovets mål.

6 RESULTAT

Uppläggningsen av denna studie möjliggjorde att tvärvetenskaplig kunskap kunde lyftas fram i artiklarna för att uppnå en rätt så bred och väsentlig kunskapsgrund med möjlighet till olika perspektiv. I detta kapitel presenteras den induktiva innehållsanalysprocessens resultat. Resultatet innefattar inklusionsfrämjande och -hämmande faktorer roll i ackulturationsprocessen hos invandrare. Det beskriver härmed i ord och uttryck de faktorer som påverkar ackulturationsprocessen hos invandrare i hänsyn till språk och kommunikation. Det är en subjektiv tolkning av resultatet som baserar sig på reflektioner till bakgrunden och den teoretiska referensramen. Ackulturation är en mångdimensionell process som påverkas av ett flertal faktorer både i samverkan och i interrelation till varandra. Språk och kommunikation utgör en relevant dimension i ackulturationsprocessen. Huvudteman som kom fram i analysprocessen är: *val av ackulturationsstrategi, språklig och kommunikativ kompetens, bemötande, digital kompetens, samhällets och de professionellas roll och språkligt och kommunikativt aktörskap*. Resultatet presenteras som två teman och det är indelat i *individrelaterade aspekter som påverkar ackulturationsprocessen* och i *yttre faktorer som inverkar på ackulturationsprocessen*.

6.1 Individrelaterade aspekter som påverkar ackulturationsprocessen

Fyra huvudteman kan sättas inom kategorin individrelaterade aspekter som påverkar ackulturationsprocessen. Dessa är val av ackulturationsstrategi, språkligt och kommunikativt aktörskap, språklig och kommunikativ kompetens, och digital kompetens. Dessa är faktorer, som är relaterade till individens egna särdrag, kompetenser, kunskaper och passivt eller aktivt val av beteendemönster i en viss situation och miljö, som påverkar den individuella ackulturationsprocessen.

Val av ackulturationsstrategi

Sammanlagt 142 meningsenheter bearbetades i 12 artiklar under huvudtemat *val av ackulturationsstrategi*. Koder relaterade till val av ackulturationsstrategi är *kontakt med hemlandsinvånare, kontakt med värdlandsinvånare, identifiering med värdlandskultur, identifiering med hemlandskultur, ackulturationshastighet och -tid, ålder vid ankomst, kulturella särdrag och hälsa/välmående*.

Kontakt med hemlands- och värdlandsinvånare betyder här kontaktsökande till kulturella grupper som är antingen i kontakt med hemlandskulturen eller med värdkulturen. Flera artiklar visar att mera kontakt till värdlandet och/eller hemlandet kan förespå ökad ackulturation (Chudek et al. 2015 s. 186,) och därmed inverka på val av en mera inklusions inriktad ackulturationsstrategi. Enligt Antonova–Ünlü et al. (2015 s. 399) ansåg deltagare att certifiering från språkkurser i L-2 språket och direkt kontakt med värdlandsinvånare främjar delaktighet och arbetsmöjligheter i det mottagande samhället. Ramelli et al. (2013 s. 370) i sin tur kom underfund med att NFC (need for cognitive closure, lösningsinriktat beteende) har betydelse för ökad kontaktsökande, vilket kan leda till mera vänskapsrelationer med värdlandsinvånare.

Utveckling av relationer i värdlandet kan variera på grund av identifiering till hem- och värdlandskulturen. Diehl et al. (2016 s. 246) märkte att identifiering till värdlandet var olika för invandrare från två olika länder och att identifieringen för bägge länderna ändrade sig annorlunda under ackulturationsprocessen. Förutsättningarna för ackulturation påverkas här alltså både av individrelaterade och yttre faktorer, vilket också syns i det att lyckad ackulturation både till hem- och värdkulturen påverkar välmående positivt (Gunasekara et al. 2019 s. 48). Viljan till att tills vidare vara bosatt i värdlandet är i samband med högre mängd av L-2 inre tal och användningen av kognitiva (språkliga) funktioner, men det ökade inte på mängden av kommunikation (Hammer 2017 s. 80–81). Kontakt med värdlandet, trygga relationer och känslan av inklusion i värdlandet kan också byggas genom användning av digitala verktyg och sociala medier (Mitra & Evansluong (2019 s. 477–478).

Ackulturationstiden, det vill säga tiden som går från ankomst framåt till val av anpassningsstrategi, kan inverka på känslan av välmående och delaktighet samt inklusion i

värdsamhället. Härkomst och sociokulturella faktorer varierar hos invandrare och därför kan olika studier komma fram till olika resultat. Gunasekaras et al. (2019) modell för ”bättre förmedlade invandrare” (skilled immigrants) som redan hade kunskaper i L-2 språket vid ankomst, visar hur ålder vid ankomst, år sedan ankomst och ackulturations-tid i värdlandet tillsammans påverkar välmående, medan tid utan ackulturation påverkar inte välmående positivt i en direkt relation. Ackulturation till hemlandet är också i positiv korrelation till välmående. I modellen beaktas också hur ackulturation i värdlandet är i relation till språk, identitet och beteende, vilka enligt forskarna är positivt korrelerade till ackulturation. (Gunasekara et al. 2019 s. 48)

Också Chudek et al. (2015 s. 180–181, 186) kom fram till att yngre ålder vid ankomst främjar ackulturation, men också att ingen specifik ålder är det mest optimala för det, att äldre ackultureras snabbare och att det är främst tiden i relation till ökad kontakt med värdlandet som påverkar mest ackulturationen. Längre ackulturationstid ökar den språkliga assimilationen (Diehl et al. 2016 s. 250). I andra undersökningar kom det fram att ålder vid ankomst inte nödvändigtvis direkt påverkar ackulturationen, utan att det sker bland annat indirekt genom en längre ackulturationstid, identifiering till värdlandet och möjlighet till ökade eller flera sociala kontakter (jfr. Diehl et al. 2016 s. 250).

Kulturella särdrag hos individer och grupper av invandrare påverkar på flera områden och de är i interrelation med olika faktorer. En undersökning visar att tidig språklig assimilation är inte i relation till identifieringen med värdlandskulturen, medan social assimilation främjar gruppernas identifiering med det mottagande samhället, vilket beror på hur de kulturella särdragen utvärderas på samhällsnivå i det mottagande landet: *”Migrants’ early cognitive assimilation is unrelated (Poles) or weakly related (Turks) to their identification with Germany, whereas social assimilation enhances both groups’ identification with the receiving context. Discrimination diminishes their identification with Germany but this effect is substantially larger for Turks than for Poles.”* Den språkliga assimilationen (här inlärningen av L-2 språket) varierade också mellan de olika grupperna. (Diehl et al. 2016 s. 250). Dessa skillnader i bland annat härkomst, attityder och språklig kompetens leder till särpräglade ackulturationsstrategier hos de olika grupperna i samma värdland. Högt utbildade deltagare i en undersökning berättade om sina erfarenheter om hur en annorlunda dialekt av L-2 språket, alltså i princip samma

språk som L-1 språket i det mottagande landet som kallas övriga världensengelskan i hänsyn till det så kallade standardengelskan, kan förorsaka fördomar och negativt bemötande hos andra personer från värdkulturen (Smith 2020 s. 121–122, 124–125). I en annan undersökning av deltagare med hög nivå av ackulturation kom det fram att lång ackulturationstid med dominerande användning av L-2 språket kan leda till grundläggande förminskning i identifiering med L-1 språket (Hammer 2017 s. 78).

Aspekter i hänsyn till talande och kommunikation påverkar hälsa. I en undersökning (Guttman et al. 2018) känner sig deltagarna med läs- och skrivsvårigheter mera delaktiga i det nya samhället då de kan använda sig av digital kommunikation och digitala verktyg, de har en känsla av att deras särskilda behov beaktas i det mottagande samhället. Websidan ses som en samhällsresurs, som stöder samhällsmedlemmars kunskapsinhämtning och kommunikation. (Guttman et al. 2018 s. 2281, 2284). I en undersökning kom det fram att negativt bemötande och kulturella särdrag kan i vissa situationer ha en negativ inverkan på hälsan. Det kan ske till exempel då den andra partens beteende känns hotande. Partner, som liknar utseendemässigt den egna etniska bakgrunden och som talar L2-språket, anses vara mera ovänliga än andra partner med annorlunda etniska bakgrund som talade L2-språket. Det kan leda till olika förändringar så som högt blodtryck, ökad puls och negativa emotionella känslor så som ilska och ångest. Uppgifter som innehåller inslag av hot, utmaning, uppgiftens viktighet och svårighet i hänsyn till L2-språkanvändning, upplevs mera hotande än uppgifter som riktar sig till L1-kommunikation. (MacKenzie et al. 2013 s. 624–726)

Språkligt och kommunikativt aktörskap

Sammanlagt 152 meningsenheter i 12 artiklar bearbetades under huvudtemat *språkligt och kommunikativt aktörskap*. Koder relaterade till språkligt och kommunikativt aktörskap är *anpassa sin kommunikation, engagera sig i tal/i språket, tvåriktad inlärning, aktörskap & interaktion, svårigheter med aktörskap, känsla av självkompetens, aktivt lära sig språket, Nfc-säkerhet/osäkerhet, infrastruktur och språkmiljö*.

Språkligt och kommunikativt aktörskap spelar en viktig roll i ackulturationsprocessen. Aktörskap, känsla av självkompetens, engagering i tal och språkmiljö är i nära relation med varandra visar en undersökning som gjordes i Finland (Hellén 2019). Språkmiljön

är den miljön, som människor kommer i kontakt med utanför hemmet. I artikeln kom det fram, att det är viktigt att språkmiljön utvecklas och byggs upp så, att människor med olika förutsättningar kan självständigt och tryggt röra sig där. När invandraren kommer till ett nytt land, kan den nya språkmiljön kännas främmande för denna. Exempelvis infrastrukturen, bokstäver och skrivtecken på skyltar och miljöns uppbyggnad kan försvåra förflyttning inom området. Det kan till och med leda till förminskat aktörskap, som beror på att språkmiljön känns svår att tolka och på grund av att det är svårt att röra på sig självständigt i en dylik omgivning. Det i sin tur kan leda till sämre känsla av självkompetens och nedsänkt vilja till självstyrande aktörskap. (Hellén 2019 s. 92–95)

Svårigheter med aktörskap är relaterade till litteracitet och språkkunskaper. Deltagarna i en undersökning tyckte att det var viktigt att ha kunskaper i L2-språket för att kunna sköta sina ärenden och för att känna sig trygg i ett värdsamhälle där även ämbetsmän sällan kunde L3-språket engelska (Antonova-Ünlü et al. 2015 s. 404). I en tysk undersökning kom det fram L2-språkkompetens utvecklas annorlunda för olika grupper av invandrare, troligen på grund av skillnaden i sociala kontakter till värdlandsinvånare i början av ackulturationsprocessen (Diehl et al. 2016 s. 247).

Språklig och kommunikativ kompetens

Sammanlagt 121 meningsenheter i 12 artiklar bearbetades under huvudtemat *språklig och kommunikativ kompetens*. Koder relaterade till språklig och kommunikativ kompetens är *kommunikation*, *språkkunskaper*, *litteracitet* och *social kontakt*.

Det kom fram att språkkunskaper har både en direkt och indirekt inverkan på ackulturationsprocessen. Social kontakt innebär här den nära kontakten som vanligen har betydelse på en individuell plan. Den sociala kontakten var en av de viktigaste aspekterna som påverkar ackulturationsprocessen, vissa undersökningar visar att den är mera betydelsefull än språkkunskaper: *”That is, social contact seems to be essential for acculturation, not merely the possibility of accessing language-encoded cultural information.”* (Chudek et al. 2015 s. 186). Det visa sig att social kontakt är ofta betydelsefullt för att kunna bilda möjlighet till tillämpning och utveckling av språklig och kommunikativ kompetens. Språkkunskaper i L1- och L2-språk inverkar indirekt på ackulturation ge-

nom att öka möjligheten till sociala kontakter: ”*neither proficiency in English nor one’s heritage language had a substantial effect on acculturation, beyond their impact how much contact one had with individuals from each culture.*” (Chudek et al. s. 186).

Tidiga vänskapsrelationer främjar senare sociala kontakter med värdlandsinvånare och minskar på identifiering med hemlandskultur (Ramelli et al. s. 370). Men också strävan eller viljan till att söka kontakt påverkar processen (Ramelli et al. s. 370, Hammer 2017 s. 80). Kunskaper i L2-språket, samt kunskaper i betydelsefulla andra språk, kan leda till ökade sociala kontakter (Antonova-Ünlü et al. 2015 s. 400–401).

Social kontakt har betydelse för ackulturationsprocessen i hänsyn till språk och kommunikation så som modellen av Chudek et al. (2015) visar. I modellen kommer det fram att längre ackulturationstid tillsammans med aktuell kontakt både till värdlands- och hemlandskulturen påverkar ackulturationen positivt. Goda L1- eller L2-språkkunskaper hade en indirekt inverkan på ackulturation via det högre antalet sociala kontakter. (Chudek et al. 2015 s. 186) Sociala kontakter är alltså av större betydelse än enbart språkliga och kommunikativa aspekter. Ackulturation är en mångdimensionell process som påverkas av hur identifieringen med värd- och hemlandskulturen utvecklas genom tiden i hänsyn kontakt och språk, vilket presenteras i en modell som beaktar ackulturationsålder, tid, kontakt och språk (Chudek et al. 2015 s. 186).

Digital kompetens

Sammanlagt 56 meningsenheter i 6 artiklar bearbetades under huvudtemat *digital kompetens*. Koder relaterade till digital kompetens är *via digital kommunikation, teknologi och appar*, och *digital teknologi och kompetens*.

Den digitala kompetensen och kommunikationen tillsammans med sociala medier som en social arena har betydelse för ackulturationsprocessen. Det har betydelse för bildningen av sociala kontakter och relationer, samtidigt som det är en faktor som kan främja inklusion. Resultatet visar att digital kommunikation och sociala medier kan både främja och hämma ackulturationsprocessen, beroende på olika faktorer (jfr. Mitra & Evansluong s. 477–478, Hellén 2019 s. 93). Det kan också bidra till bättre generationsövergående kommunikation (jfr. Mitra & Evansluong s. 478). Den digitala och tek-

nologiska kommunikationens betydelse för bildningen av sociala relationer och möjligheten till social kontakt bidrar bland annat till utveckling av språkkunskaper och möjligheten till att hämta kunskap om det mottagande samhället. Digital kompetens kan upplevas som en delaktighetsfrämjande faktor genom att kunskap i användning av digitala verktyg så som applikationer bidrar till ökad möjlighet att röra sig självständigt i en ny språkmiljö (Hellén 2019 s. 93, 95). Socialt och emotionellt stöd, kunskapsinhämtning och vänskapsrelationer kan främjas genom användning av digitala verktyg hos de invandrare som kännetecknar sig som internetanvändare, men inverkan av dessa faktorer förutom kunskapsinhämtning på ackulturationen minskade över tiden. Också närkontakter minskade behovet av distanskontakter. (Chen & Choi 2011 s. 1077) Personer med låga språk- och skrivkunskaper som fick handledning i en datoranvändning kände sig mera delaktiga då det lärde sig om möjligheten att använda datorn och ett för målgruppen speciellt utvecklat stödprogram till kunskapsinhämtning. Det kom fram att datorprogrammet bidrar också till att förbättra sociokulturella aspekter som kommunikation och samhällsdeltagande. (Guttman et al. 2018 s. 2280–2281)

6.2 Yttre faktorer som inverkar på ackulturationsprocessen

Två huvudteman kan sättas inom kategorin *yttre faktorer som inverkar på ackulturationsprocessen*. Dessa är *bemötande* och *samhällets och de professionellas roll*. De här beskriver yttre faktorer som påverkar invandrades attityd till språk och kommunikation i ackulturationsprocessen.

Bemötande

Kulturella, etniska och där till relaterade språkliga och kommunikativa särdrag hos individen kan inverka på hur invandraren blir bemött i värdlandet. Det kan bidra till att hämma eller främja känslan av delaktighet och tillhörighet i det mottagande samhället. Individuell språklig och kommunikativ kompetens inverkar också på hur invandraren blir bemött. Sammanlagt 87 meningsenheter i 11 artiklar bearbetades under huvudtemat *bemötande*. Koder relaterade till bemötande är *negativt bemötande*, *fördomar/förutfattade tolkningar*, *diskriminering*, *positivt bemötande*, *känsla av isolering* och *sociala relationer/delaktighet*.

Bemötande som ett fenomen diskuterades i flera artiklar, beskrivning av positiva erfarenheter i relation till språk och kommunikation i artiklarna är sparsamt (jfr Antonova–Ünlü 2015 s. 404, Mitra & Evansluong 2019 s. 478) och det kunde variera beroende på kön (Hellén 2019 s. 92). Negativt bemötande och fördomar kan leda till varierande ackulturationsstrategier, marginalisering och social isolering är en verklig risk (Hellén 2019 s. 92, 94, Smith 2020 s. 124, Mitra & Evansluong 2019 s. 478). Diskrimination påverkar negativt identifieringen till värdlandskulturen, effekten varierar mellan olika kulturgrupper (Diehl et al. 2016 s. 250). Artikeln av Smith (2020) lyfter fram erfarenheter om hur engelska talande professionella som invandrar till USA för att arbeta bemöts av andra både i professionella och övriga miljöer. Det mest överraskande är hur till synes små språkliga och kulturella skillnader kan leda till negativt bemötande eller till och med diskriminering, även om alla talar till grunden samma språk. Här lyftes fram exempel på mottagarens reaktioner på bland annat utseende, dialekt och härkomst. Förutfattade meningar och stereotyper mot ”den andra engelskan” var rätt så utspridda. Invandrare kan utsättas för psykologiskt, socialt, emotionellt och pedagogiskt trauma på grund av språkrelaterade aspekter. En deltagare påpekade att det är viktigt att söka kunskap om värdkulturen i förväg för att ha bättre förutsättningar. (Smith 2020 s. 125–129) Denna påpekning beskriver självstyrande aktörskap, men det lyfter fram frågan om att hur ska de klara sig som kanske inte har dylika förutsättningar att förbereda sig till en stor förändring vid inflyttning till ett annat land?

Samhällets och de professionellas roll

Samhället och de professionella har en viktig roll för ackulturationsprocessen. Det mottagande samhällets roll är bl.a. att erbjuda av service, språkutbildning och anpassade resurser som stöder ackulturationsprocessen. Sammanlagt 34 meningenheter i 6 artiklar bearbetades under huvudtemat *samhällets roll*. Koder relaterade till samhällets och de professionellas roll är *sysselsättning, språkkurser & -utveckling, inhämta kunskap & erfarenheter, behov av handledning och professionellt stöd*.

Hjälp, stöd och utbildning kan bli aktuellt för att lära sig L2-språket tillräckligt för att kunna använda sig det till nytta i värdlandet. Sociala medier kan hjälpa människor att hitta samhällsservice, då online vänskapsrelationer med värdlandsinvånare delar relevant kunskap om service åt dem (Mitra & Evansluong 2019 s. 478). Bristande L2-

språkkunskaper utgör hinder för självständigt agerande och skötande av ärenden. Professionell handledning i användning av teknologiska hjälpmedel kan öka på självsäkerhet och aktörskap i en främmande språkmiljö. (Hellén 2019 s. 93, 95) En annan undersökning visar att deltagande i språkkurser och direkt kontakt med invånare från värdlandet leder till goda kunskaper i L2-språket och genom deltagande i språkkurser får man officiellt godkända intyg för sina språkkunskaper, vilket är till fördel i arbetsmarknaderna (Antonova–Ünlü 2015 s. 399).

7 DISKUSSION

Forskningen inom språkets och kommunikationens betydelse för ackulturationsprocessen, och där till relaterad social inklusion och känslan av delaktighet, är spridd och baserar sig ofta på erfarenheter inom hälsovården (jfr. MacKenzie et al. 2013, Jaeger et al. 2019, Sevinç 2017). Denna vinkling i tidigare forskning kan utgöra en begränsning av studien, men nyttan för det sociala området är dock uppenbart med tanke på en framtida strävan efter att utveckla multiprofessionellt samarbete i en tvärvetenskaplig professionell arena. De medvalda artiklarna ger överblick över den mångfald av fenomen som påverkar den individuella processen efter ankomst till det nya samhället. I undersökningen kom sex olika huvudteman fram som kan reflekteras mot frågeställningen och den teoretiska referensramen i denna studie.

7.1 Metoddiskussion

I detta avsnitt diskuterar skribenten om metodens relevans till studien. Målet var att göra en studie, som skulle beakta temaområdets tvärvetenskapliga natur. Metoden var därmed bra och relevant för studien, med hjälp av den kvalitativa litteraturstudien kunde artiklar sökas från passliga databaser med ett brett urval av relevant material. Fördelar med den var att det möjliggjorde att en stor mängd av artiklar kunde sökas ur databaserna, och sedan genomgås och granskas emot urvalskriterierna. Samtidigt var fördelen något av en nackdel, den stora mängden potentiellt goda sökresultat medförde att totalt 715 artiklar granskades mot titlarna redan i första steget i sökprocessen trots att mängden sökord var begränsad.

Vissa kombinationer av sökord gav för stora antal av sökresultat i de engelskspråkiga databaserna, medan de finsk- och svenskspråkiga databaserna gav måttligt med svar. Det kunde tyda på att studier oftast publiceras på engelska, men också möjligen om det att sökorden inte var tillräckligt preciserade. Genom att kombinera sökorden på en eller flera sätt, lyckades väsentliga kombinationer av sökord uppsättas, vilket sedan gav relevanta svar till sökningen.

I början var det meningen att inkludera också studeranden i medtagna artiklar, men redan i första genomgången av artiklarna mot titlar och abstrakt kom det fram att den målgruppen har så annorlunda bakgrund för och syfte med invandringen, att det blev klart att det är ett fenomen som skulle skiljas från denna studie. Också för att avgränsa studien och för att tydliggöra målgruppen, gjordes ett beslut att inte ta med studier som endast diskuterade under 18-åriga invandrades ackulturation. Dock valdes det att inte strikt utelämna studier som behandlade sådana målgrupper där endast en liten andel av målgruppen utgjordes av personer som är under 18-år.

Artiklarna i studien fick vara publicerade i vilket land som helst på finska, svenska eller engelska. Det var till en fördel i och med att flera artiklar kunde hittas om situationen i olika länder och kulturer, med olika slags erfarenheter inom temat. Det gav en inblick över hur varierande fenomenet kan vara beroende på vilka kulturer som samspelet sker emellan. Invandring är ett globalt förekommande fenomen och artiklarna visade synvinklar till den i hänsyn till situationen i många länder. Det var svårare att hitta artiklar på finska och svenska, en artikel på finska motsvarade urvalskriterierna.

Inläsning och inhämtning av material till studien började hösten 2019, vilket var cirka ett halvt år innan februari 2020 då COVID-19 –sjukdomen och därtill påföljande pandemin bröt ut i Finland (Institutet för hälsa och välfärd 2021b). Artiklarna är producerade före pandemins inverkan på denna studie, men lärdomsprovet har skrivits under pandemin, vilket gav en intressant synvinkel till temat. Invandring minskade under pandemin (Migrationsverket 2021a). Användningen av digitala redskap och verktyg ökade tydligt på grund av pandemin exempelvis på grund av distansarbetet och digitaliseringen påverkade samhället på olika håll (Liikenne- ja viestintäministeriö 2020 s. 34–35).

I och med att skrivandet av lärdomsprovet spred sig över en rätt så lång tidsperiod kan det ha påverkat genomförandet av studien. Å ena sidan gav det skribenten tid att bekanta sig djupare på temat och omkringliggande fenomen, vilket möjligen gav ett bredare perspektiv på det studerade fenomenet. Å andra sidan skedde stora samhälleliga förändringar under denna tidsperiod, vilket gjorde att den ursprungliga utgångspunkten där frågeställningen byggdes upp säkerligen har förändrats. Dock kan denna aspekt utvecklas till en styrka för studien i och med att pandemin har påverkat samhället både lokalt och globalt på flera områden och det kommer säkerligen i framtiden att finnas ett ökat behov för främjande av social inklusion på olika nivåer och bland olika målgrupper. Exempelvis kan man lyfta fram hur underrättandet av kunskap om Covid-19 – situationen till flera olika språkgrupper har skett och hur det kom fram att kommunikationen mellan kommun och befolkning som talar något annat språk än finska och svenska. Helsingfors stad har sedermera utvecklat underrättandet av information till grupper som talar något annat språk än finska och svenska (Yle Uutiset 2021).

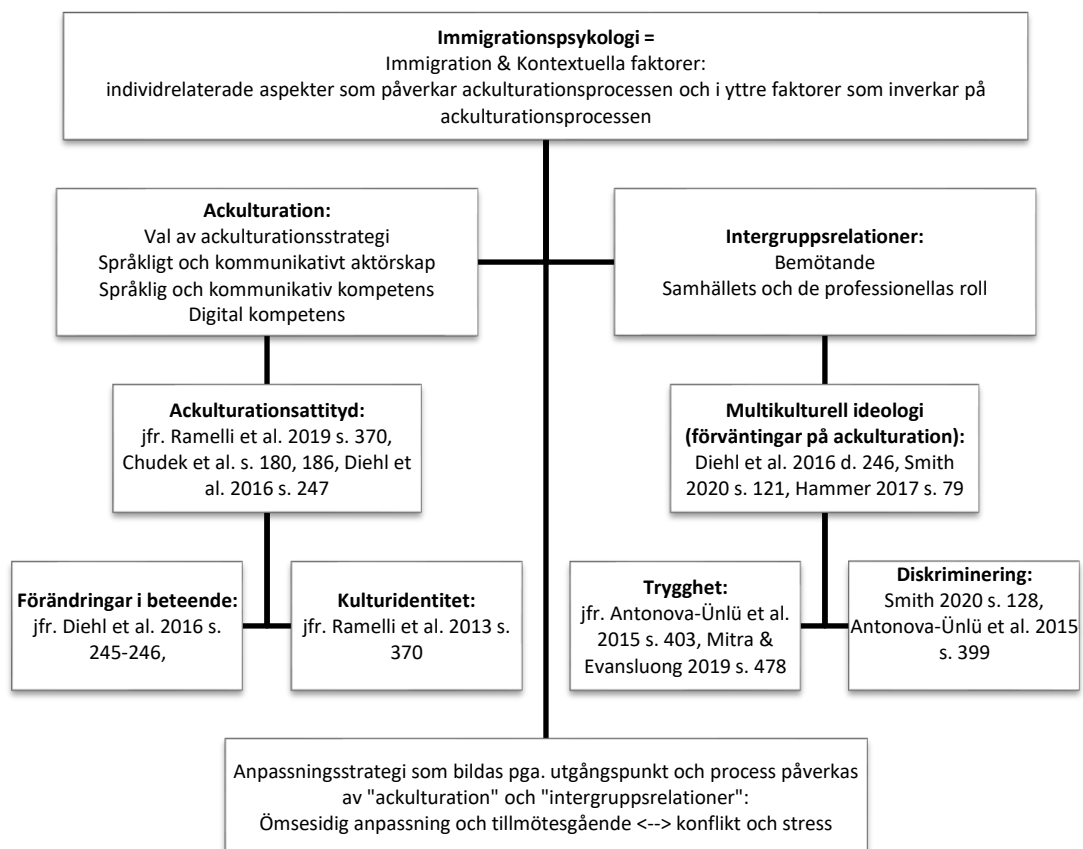
7.2 Resultatdiskussion

I resultatdiskussionen diskuteras, tolkas och analyseras frågeställningen och resultatet mot bakgrunden och den teoretiska referensramen. Här presenteras likheter och olikheter bland de teman som steg fram under analysprocessen. För att tolka och diskutera studien på ett ändamålsenligt sätt, reflekteras resultatet (huvudteman) i hänsyn till den teoretiska referensramen som är Berry's ackulturationsmodell (Berry 2001, Sam & Berry 2010) och Bronfenbrenners ekologiska systemteori (Bronfenbrenner 2005). Resultatet var att språk- och kommunikationsrelaterade aspekter kan påverka och ha betydelse för ackulturationsprocessen. Dessa aspekter indelades i sex huvudteman, vilka vidare presenterades under två huvudrubriker: individrelaterade aspekter och yttre faktorer som påverkar ackulturationsprocessen i hänsyn till språk och kommunikation.

Analys av resultat

I detta avsnitt analyseras huvudpunkterna i resultatet till den teoretiska referensramen. Den teoretiska referensramen är betydelsefull för data och resultatet i studien. Berry's ackulturationsmodell (Sam & Berry 2010; Berry 2001), som beskriver anpassningsstrategierna för etnokulturella grupper (integration, assimilation, separation och marginali-

sering) och för samhället i över lag (mångkulturalitet, smältdegel, segregation och exklusion), kan sammankopplas till temaområdet *språkets och kommunikationens betydelse för ackulturationsprocessen hos invandrare*. Kunskapen som kom fram i resultat kan i allmänna drag sättas i relation till den teoretiska referensramen, vilket ger läroprovet bättre tillförlitlighet. Dock syns avgränsningen av temaområdet i det faktum att data gällande ackulturationsprocessen för etnokulturella grupper ("ackulturation" i modellen) visar sig mera i resultatet än samhällsperspektivet i hänsyn till strategier för samhället i över lag ("intergruppsrelationer" i modellen) (jfr bland annat Figur 8). I artiklarna kom fram med kunskap om de olika faktorers betydelse för anpassningsstrategin i värdsamhället i hänsyn till ackulturationsprocessen.

Figur 8. Exempel på faktorer från resultatet som inverkar på ackulturationsprocessen insatta i Berry's modell för immigrationspsykologi (Berry 2001 s. 617)

Berry's modell för immigrationspsykologi (Berry 2001 s. 617) kan sammankopplas till resultatet (se Figur 8). Dessa faktorer som i studien visas som koder och huvudteman

kan på en generell nivå tillämpas och insättas i Berry's modell för immigrationspsykologi (Berry 2001 s. 617), vilket presenteras i figuren. Resultat kan tolkas så, att kodnings- och analysprocessen av artiklarna och indelning till huvudteman beskriver baklänges samma process som visas modellen för immigrationspsykologi. Resultatet fyller de flesta punkterna i modellen, men mera faktorer steg fram i gruppen "ackulturation" än i gruppen "intergruppsrelationer", vilket kan förklaras med formuleringen av frågeställningen. Kodnings- och analysprocessen, den subjektiva tolkningen av fenomenet på basen av det avgränsade materialet och begränsningar i den egna mängden av kunskap om temaområdet syns så, att de huvudteman som bildades är indelade lite annorlunda än i själva modellen.

Bronfenbrenners ekologiska systemteori (Bronfenbrenner 2005) kan tillämpas till frågeställningen med hjälp av kunskap av Cala & Soriani (2016). Individens upplevelser under ackulturationsprocessen kan alltså kopplas till Bronfenbrenners ekologiska systemteori med hjälp av modellen beskriven av Cala & Soriano (2016 s. 52). Exempelvis *språkmiljön* kan inverka på individens känsla av delaktighet genom att hen känner ångest på grund av den främmande infrastruktur hen befinner sig i (Hellén s. 93). För att främja ackulturation och påverka attityden mot den, kan *samhället* exempelvis utveckla sin organisation mot en ackulturations främjande modell. I en artikel kom det fram att ifall *individen* evaluerade högt sin kommunikationsförmåga vid ankomst var det i samband med vilja till att ta kontakt med befolkningen i värdlandet (Ramelli et al. 2013 s. 369). Också *ackulturationstiden* påverkar ackulturationsprocessen (Chudek et al. 2015 s. 180), ofta i samband med strävan till kontakt (Diehl et al. 2016 s. 185).

Tillämpning av resultatet mot den teoretiska referensramen

I den teoretiska referensramen presenterades *Berry's teoretiska referensram för immigrationspsykologi* (Berry 2001 s. 617). I den modellen kommer det fram, att attityd mot ackulturation är en väsentlig del av ackulturationsprocessen. I studien av Smith (2020) kommer det fram hur språket och kommunikationen spelar en viktig roll på en väldigt individuell nivå då en av deltagarna sammanfattar processen så här:

"I finally understood what homesick meant, and it wasn't about wanting to be back in my old home. Homesick meant that people would understand me and I would understand them." (Smith 2020 s. 128)

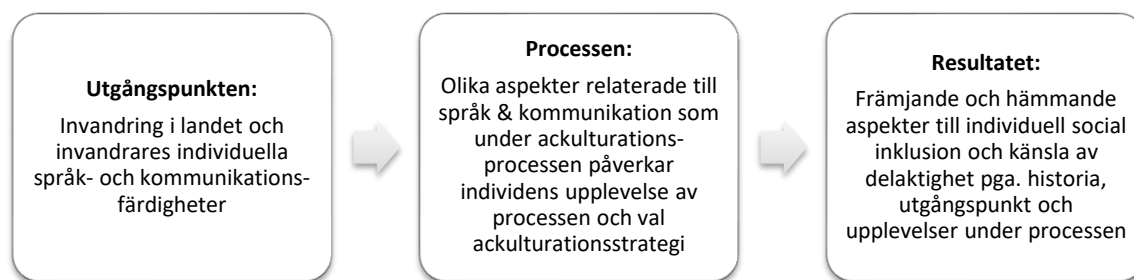
Ackulturation är således en individuell process, där individen väljer sin ackulturationsstrategi. Ifall individen upplever svårigheter med språk och/eller kommunikation, och/eller att hen tidigare har varit en individ som har tendens till att ta kontakt, kan det påverka viljan till att söka kontakt (Chudek et al. 2015 s. 185–186), vilket i sin tur kan påverka ackulturationen. Tendens till att söka sig till social kontakt med befolkning i värdlandet och därmed nå ökad kontakt i det mottagande samhället har betydelse för ackulturationen (Chudek et al. 2015 s. 186, Diehl et al. 2016 s. 247). Dock kan till exempel invandrades individuella bakgrund, tillhörande till särskilda kulturella grupper och historiska händelser inverka på bemötande och val av ackulturationsstrategi (Diehl et al. 2016 s. 250). Också individuella särdrag så som ”need for cognitive closure” (behov av att komma fram till en definitiv lösning) och känsla av att ha tillräckliga språkliga färdigheter kan påverka val av ackulturationsstrategi (Ramelli et al. 2013 s. 370–371). Då individen gör ett beslut att stanna kvar i värdlandet (i stället för osäkerhet och övervägande över att stanna kvar), främjas det inre talet med L2-språket och språkliga kognitiva funktioner, vilket har samband med känsla av tillhörighet i värdsamhället (Hammer 2017 s. 80).

Modellen av Cala & Soriano (2016) används i analysprocessen som stöd för arbetet. Skribenten tänkte att det också i det sociala arbetet är möjligt att tillämpa Bronfenbrenners ekologiska systemteori för att identifiera de olika språkliga och kommunikativa aspekternas (eller möjligen också en samling av andra mera omfattande aspekters) betydelse för ackulturationsprocessen. Genom att ta i hänsyn till brukares val av ackulturationsstrategi enligt Berry’s ackulturationsmodell, kan det vara möjligt att till exempel analysera hur en brukares ackulturation till värdlandet pågår och överväga behovet av stöd enligt individuella behov. Det kan ge en mera omfattande och tvärvetenskaplig synvinkel på det sociala arbetet, hjälpa till att bilda en helhetsskapande bild av brukares livssituation och stöda det mångprofessionella arbetet genom att ge verktyg till sociologen för att få en mera genomgående överblick av läget.

Modellen hjälper med att sätta den utspridda kunskapen i ett nytt perspektiv och ger den bättre struktur i hänsyn till utvalda teorier och den teoretiska referensramen. Den har likande kännetecken som den andra linjen kallad ”ackulturation” i *Modellen om Berry’s teoretiska referensram för immigrationspsykologi* (Berry 2001 s. 617), vilket ger stöd

för reflektionerna och tolkningen av fenomenet. Processen påverkas av inre individrelaterade och yttre utifrån kommande faktorer som i denna studie beskrivs som huvudteman i resultatkapitlet (se 6 Resultat). Genom reflektion över betydelsen av dessa aspekter kan ackulturationsprocessen också sammankopplas till Bronfenbrenners ekologiska systemteori (Bronfenbrenner 2005, Cala & Soriano 2016). Bronfenbrenners modell kan reflekteras mot resultatet i och med att den sociala, fysiska och biologiska miljön samt språkmiljön (Hellén 2019 s. 48) på olika planer och i interrelation med varandra påverkar individens anpassningsstrategi. Den kan också kopplas till Madsens (2011) teori om den socialpedagogiska förändringsprocessens och den individuella bildningsprocessens betydelse för att främja social delaktighet och inklusion i olika relevanta sociala arenor. Till exempel ändamålsenlig handledning vid användning av digitala verktyg kan påverka känslan av kompetens och ökad kommunikationsförmåga, vilket kan påverka den känslan av delaktighet i samhället (Guttman et al. 2018 s. 2281, 2283).

Till följande beskrivs en sammanfattande tillämpning över de faktorer som främjar eller hämmar den individuella ackulturationsprocessen, som börjar vid ankomst och fortsätter fram till (och möjligen också efter) den punkt där individen känner sig etablerad i samhället. Vid analysen av artiklarna kom en allmän trend fram bland huvudteman, vilket här beskrivs som en *händelsekedja*. Det är dock viktigt att inse att ackulturation är en mångsidig process som påverkas av flera variabler (Berry 2001), därför är det svårt att bilda definitiva svar. Också SBU:s handbok rekommenderar att beakta hur den prospektiva och retrospektiva reflexiviteten påverkar tolkningen av resultatet (SBU 2020a s. 25). Modellen som presenteras är således en subjektiv tolkning och öppen tolkning, som baserar sig på bakgrundskunskap, den teoretiska referensramen och den utspridda kunskapen som kom fram vid arbetsprocessen. På basen av kunskap från det inlästa materialet är det möjligt att reflektera över hur individens historia, utgångspunkt vid ankomst och ackulturationsprocess påverkar på upplevelsen av social inklusion i det mottagande samhället i hänsyn till språkliga och kommunikativa aspekter. Händelsekedjan reflekteras i hänsyn till frågeställningen, den teoretiska referensramen och resultatet. Huvudpunkterna av denna händelsekedja som invandraren genomgår under de första tiderna efter ankomst till det värdlandet presenteras i Figur 9.

Figur 9. Presentation över tolkningen av ackulturationsprocessen som bidrar till hur språkliga och kommunikativa aspekter inverkar på ackulturationsprocessen hos invandrare

Processen börjar med utgångspunkten, då invandraren som har uppehållstillstånd eller då invandraren av andra orsaker får rätt att vistas i landet över en längre tidsperiod. Då kan också rätten till där tillhörande socioekonomiska stödformer och interventioner börja (se till exempel Lag om bosättningsbaserad social trygghet i gränsöverskridande fall 16/2019), dock är policyn olika i olika länder, vilket i sin tur kan påverka resultatet lokalt. Processen fortsätter med att ett flertal faktorer (se 6 Resultat) påverkar ackulturationsprocessen på individuell och samhällelig nivå. Också olika hälsoaspekter kan påverka processen (MacKenzie et al. 2012 s. 624–627). Individens egna emotionella reaktioner kan också påverka, att tala L2-språket förorsakar ökad stress och ångest jämfört med att tala L1-språket enligt MacKenzie et al. (2012 s. 625). Diskriminering och negativa attityder mot invandrare från särskilda befolkningsgrupper samt invandrares identifieringen med värdkulturen, antingen på basen av historiska aspekter eller på grund av erfarenheter under första tiderna efter ankomst till värdlandet, kan leda till varierande ackulturationsstrategier senare i ackulturationsprocessen (Diehl et al 2016 s. 250). Resultatet av ackulturationsprocessen för individen är att hen på basen av sina erfarenheter och upplevelser gör ett val över sin ackulturationsstrategi. Valet av ackulturationsstrategi påverkas av olika främjande och hämmande språkliga, kommunikativa och övriga aspekter vilka i sin tur sedan kan påverka upplevelsen av social inklusion och känsla av delaktighet.

Händelsekedjan belyser således kännetecknande fenomen om hur förändrings- och utvecklingsprocessen efter ankomst till värdlandet i stora drag går till. Det beskriver hur aspekter relaterade till språk och kommunikation påverkar individens upplevelse av social inklusion och känslan av delaktighet efter ankomst, under ackulturationsproces-

sen och vid tidpunkten då hen gör ett val över sin anpassningsstrategi i värdsamhället. Det kan reflekteras både i hänsyn till Berry's ackulturationsmodeller och till miljöaspekter enligt Bronfenbrenners ekologiska systemteori (Berry 2001, Sam & Berry 2010 & Bronfenbrenner 2005). Konsekvensen blir ett individuellt val av att vara inkluderad, assimilerad, separerad eller marginaliserad i samhället eller en kombination av dessa i olika sociala arenor (att vara inkluderad i en eller flera arenor samtidigt).

Övriga reflektioner

Resultat visar att med hjälp av sociala kontakter främjas möjligheten till sociala relationer, som i sin tur främjar möjligheten till känsla av tillhörande i det mottagande samhället. Kunskaper i L2-språket, samt kunskaper i flera för den specifika arenan betydelsefulla olika språk, kan leda till ökade sociala kontakter. Det kan bidra till att främja ackulturation och därmed kan det möjliggöra ökad känsla av delaktighet i olika sociala arenor.

Giddens & Sutton (2017 s. 201–202) lyfter fram att människans utveckling påverkas av relationen till omgivningen och den sociala miljön. Madsen (2011) i sin tur påpekar att den sociala identitetsbildningen sker i kontakt med relevanta sociala nätverk. Det betyder att för att kunna vara mångsidigt inkluderad i olika sociala arenor, som kan geografiskt vara belägna på olika platser, är det viktigt att kunna ta sig fram i sin omgivning. Den finska artikeln av Hellén (2019) var intressant för att den behandlade ett tema i närmiljön och den lyfte fram ett tema som var mindre diskuterad i andra artiklarna. I artikeln kom det fram vad språkmiljö betyder för invandraren och hur viktig språkmiljön är till människans förmåga att kunna röra sig självständigt i en ny miljö och vara delaktig i samhället. Rädsla för att inte hitta fram, att fråga efter väg och för att komma bort kan till och med leda till isolerande beteendemönster. (Hellén 2019) När samhället har kunskap om dessa perspektiv kan den till exempel bättre beakta olika målgruppers behov i offentliga miljöer. Samhället kan vid behov reservera resurser och ge möjlighet till utveckling av språkmiljön så att det kan främja välmående och öka känslan av delaktighet i offentliga miljöer.

Artiklarna var väldigt olika sinsemellan med tanke på syfte och resultatredovisningar. Det gjorde materialet något splittrat, men trots det var det möjligt att hitta viktiga teman

och vissa gemensamma trender bland huvudteman. Sådana betydelsefulla teman och trender som kan lyftas fram och diskuteras och vilka kan vara relevanta att känna till i hänsyn till det sociala området är följande:

- Aktörskap som påverkas av språkmiljön
- Sociala kontaktens betydelse i hänsyn till språk och kommunikation
- Bemötande varierar på grund av språkliga och kulturella aspekter
- Att tala och kommunicera på främmande (L2) språk påverkar hälsan
- Digitalisering kan användas för att främja ackulturation och social inklusion.

Det kom fram att språkmiljön kan ha betydelse för ackulturationsprocessen och individens aktörskap. Samhället kan bidra till främjande av ackulturationsprocessen genom att utveckla språkmiljön och infrastrukturen. Språkmiljön kan vara väldigt annorlunda än i ursprungslandet. Enligt Helléns (2019 s. 93) undersökningar påverkar individuella kunskaper möjligheten till att röra sig självständigt i den nya miljön.

I de artiklar som valdes med i denna studie kom det fram att professionellt stöd eller handledning skulle vara önskvärt och att den värdesattes av deltagarna under ackulturationsprocessen. Till exempel i Helléns (2019) undersökning lyftes fram svårigheten med att röra sig i en främmande språkmiljö och hur det skulle vara lättare att röra på sig självständigt ifall individen skulle ha tillräcklig kunskap om att använda sig av en digital kartapplikation. Möjlighet till självständigt aktörskap och tillräckliga språkliga kunskaper anses vara en förutsättning för att kunna vara aktiv i det nya värdsamhället. (Hellén 2019 s. 89) En god insats i början av ackulturationsprocessen skulle möjligen därmed bidra till att öka känslan av delaktighet, självstyrande aktörskap och möjligheterna till ett självständigare liv.

Guttman et al. (2018) påpekar också hur aktörskap kan utvecklas genom att ge handledning och tillgång till digitala redskap och verktyg så som datorer och särskilt utvecklade datorprogram. Det ger individen möjlighet att själv söka relevant kunskap. Under coronaviruspandemin har betydelsen av digitalisering ökat avsevärt och med tanke på jämlikhet och lika behandlande av alla skulle det vara värdefullt att satsa på utvecklingen av digitala redskap och programvara för olika målgrupper.

Ett intressant fynd var det så kallade ”inre talet”, vilket inte kom fram i den teoretiska bakgrunden. Hammer (2017) undersökte L2-språkanvändningens relation i hänsyn till tre språkfunktioner: kognitiva och kommunikativa språkfunktioner och inre tal. Hammer kom underfund med att ackulturation ökade då L2-språket användes genomgående i alla dessa språkfunktioner och minskade då L1-språket användes som majoritetsspråk. Detta fenomen var liknande också i hänsyn till det sociala nätverksprofilen med L2-språket som majoritetsspråk, sociala nätverk var större då individen engagerade sig i L2-språket. Framtida planer att stanna kvar var relaterade till ökade kognitiva språkfunktioner och inre tal, men inte till ökad kommunikation med L2-språket. (Hammer 2017 s. 77–79)

Bo (2015 s. 88) påpekar att språket är till för kommunikation och Nilsson & Waldemarson (2013 s. 9, 12–13, 33) påpekar om hur information kan överföras på olika sätt. Hammers (2017) fynd om språkfunktionernas inverkan lyfter fram tre viktiga funktioner som är bra att känna till för att de påverkar ackulturationen och sociala relationerna. Det kan också vara till fördel för den professionella att på basen av denna kunskap sträva efter att söka fram metoder som främjar sökande av sociala kontakter och som uppmuntrar till ökad användning av L2-språket genom dessa funktioner. I och med att kommunikation är någonting som sker mellan två och flera parter kan man inse att bemötande är en viktig aspekt i det sociala arbetet. I artiklarna kom det fram hur invandrare kan bli bemötta på flera olika sätt, vilket kan antingen främja, hämma eller inverka neutralt på inklusion i värdsamhället.

Detta fenomen där språk och kommunikation inverkar på ackulturationsprocessen kan exempelvis på basen av resultatet tolkas på följande sätt med tanke på den socialpedagogiska arbetsmetoden och det inklusions främjande arbetet (Madsen 2011): sociala kontakter kan öka då invandraren blir positivt bemött av personer via sociala medier från värdsamhället (Mitra & Evansluong 2019 s. 478), vilket i sin tur kan leda till känsla av självkompetens till aktörskap och därmed bättre möjligheter till att utveckla L2-språket och därmed främja inklusion till det mottagande samhället (Hammer 2017 s. 79). Genom att uppmärksamma ackulturationsprocessens olika faser, individuella utgångspunkter och språkets och kommunikationens inverkan på ackulturationsprocessen

är det möjligt att främja en förändringsprocess som bidrar till ökad social inklusion hos olika målgrupper och känsla av delaktighet i det mottagande samhället.

Artikeln publicerad av MacKenzie et al. (2013) är intressant med anledning av att det beskriver hur parternas etnicitet, val av språk, kommunikationssätt och bemötande förorsakar bland annat fysiologiska och biologiska reaktioner hos deltagare. Denna studie har liknande målsättningar som de i artikeln av Sevinç (2017) där det undersöktes hur lingvistiska, sociala, psykologiska och fysiologiska aspekter inverkar då individen talar antingen minoritets eller majoritetsspråket. I hänsyn till dessa fynd känns det viktigt att känna till att omedvetna reaktioner så som förhöjt blodtryck kan inverka i kommunikationssituationer. I bakgrundsavsnittet om kommunikationens roll lyftes fram Blennbergers (2013) tankar om hur psykologiska, sociologiska och pedagogiskt-metodiska synvinklar och deltagarnas personligheter präglar kommunikationen vid bemötande mellan parter. Med hjälp av kunskap från studien av MacKenzie et al. (2013) kan den professionella ha mera verktyg att bemöta brukaren på ett adekvat sätt och lägga till kunskapen om hur lingvistiska, sociala, psykologiska och fysiologiska aspekter inverkar under bemötande. Det kan också vara bra att tänka över hur maktrelationer kan påverka erfarenheten och reaktionerna hos brukaren då hen kommer i kontakt med den professionella, och reflektera det mot de fynd om nedtryckande bemötanden som kom fram i Ylvisakers studie (2011).

Vanda stad är den mest multikulturella staden i Finland (Vantaan kaupunki 2019a) och de har som mål att utveckla sin mångkulturella verksamhet (Vantaan kaupunki 2018). Det här lärdomsprovet ger svar till en aktuell fråga då den beskriver ett specifikt perspektiv inom temat invandring och det här arbetet kan ge fördjupad kunskap om ackulturationsprocessen. Det kan hjälpa de professionella med att utveckla sitt arbete och beakta ett mera tvärvetenskapligt perspektiv för det inklusionsfrämjande arbetet. Speciellt kan nämnas kunskapen om sociala kontaktens och lösningsinriktade beteendets betydelse för främjande av ackulturation (Ramelli et al. 2013 s. 370). Aktiv attityd till L2-språket genom inre tal och kognitiva och kommunikativa funktioner, det vill säga genom mera prata och kommunicera mera, har samband till mera ackulturation (Hammer 2017 s.77). Kontaktsökande, emotionellt stöd och kunskapssökande i sociala medier med digitala verktyg kan också med fördel uppmuntras till vid inklusionsfrämjande so-

cialpedagogiskt förändringsarbete (Chen & Choi 2011 s. 1077, Mitra & Evansluong 2019 s. 478), men här är det skäl att lägga märke till att brukaren inte glömmer bort sig och börjar isolera sig från närkontakter (Mitra & Evansluong 2019 s. 477). I det professionella relationsarbetet är det viktigt att lägga märke till bemötande både på individuell och samhälls nivå. Den professionellas kompetenser utgör en betydande del av de arbetsredskap som används i relationsarbete. Artiklarna visar att fördomar, negativt bemötande och diskriminering mot invandrare förekommer mycket i samhället (se till exempel Smith 2020 s. 128, Hellén 2019 s. 92 & Antonova–Ünlü 2015 s. 399). Goda erfarenheter och möjlighet till aktörskap (Hellén 2019 s. 93, Guttman et al. 2018 s. 2281) kan bidra till en lyckad anpassning till värdsamhället.

7.3 Slutsats och förslag till fortsatt forskning

Samhällets roll kan påstås vara att på bästa möjliga sätta stöda ackulturationsprocessen, bemöta invandraren på ett adekvat sätt och komma fram med lösningar som främjar ackulturationen. Alla samhällen kan anses ha ett etiskt och moraliskt mål att uppnå bästa möjliga välmående för sina invånare, precis som *Allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna* av Förenta nationerna beskriver (Svenska FN-förbundet 2008). Genom att arbeta på global, samhälls och individuell nivå, kan metoder och riktlinjer skapas för att nå denna mål. Med hjälp av förståelse för de myriader av aspekter som påverkar ackulturationsprocessen och den relaterade upplevelsen av social inklusion och känslan av delaktighet, kan det mottagande samhället bidra till en mera lyckad ackulturation. Här menas bland annat språkets och kommunikationens roll i anpassningen av den nyanlända till det mottagande samhället så, att båda parterna upplever det i positiva toner och att upplevelsen är ömsesidig. Vi kan hjälpas åt med att bygga upp ett jämlikt samhälle, som beaktar individuella behov och som också ger invandraren goda grunder till att bygga upp förtroende i det mottagande samhället samtidigt som hen känner sig delaktig i olika sociala arenor.

Coronaviruspandemin har rubbat på samhällsliga strukturer i många länder. Sociala kontakter har minskat på flera sociala arenor. Det är möjligt att invandring och rörelse mellan olika länder ökar efter pandemin i och med att länderna har drabbats på olika sätt av pandemin. I en alltmer global värld är det till fördel att ha kunskap om språkets och

kommunikationens samt till exempel den sociala kontaktens betydelse för både den individuella invandraren, för grupper och för samhället i över lag. Det kan vara viktigt att också lägga märke till ifall invandrare i det mottagande landet bemöts som stereotypa språkgrupper och hur beteendemönster inverkar på värdlandets attityder mot olika invandrare (Smith 2020 s. 121). Kang et al. 2015 föreslår ett tillvägagångssätt med empowerment av samhällsgemenskaper genom dubbel empowerment ("double-empowering") för att bilda gemenskap och främja inklusion genom att olika samhällsaktörer med invandringsbakgrund bildar trygga sociala arenor för andra invandrare samtidigt som allt övrigt tillbud i värdlandet är tillgängligt. Det leder till en känsla av tillhörighet både till hemkulturen och värdkulturen. (Kang et al. 2015 372, 376) Det kan sammanfattas på följandes sätt (Kang et al. 2015 s. 372):

"Understanding the characteristics of present-day migration is imperative in social work practice with immigrants and their communities in the global age."

Samhällen har på en global nivå starkt blivit påverkade av COVID-19 –sjukdomen och coronaviruspandemin. Rörelsen mellan länder begränsades och strikta hälsosäkerhetsåtgärder togs i bruk också i Finland. Flera restriktioner är ännu i kraft ett drygt år efter början av pandemin (Statsrådet 2021a). Också antalet asylansökningar och ansökningar om uppehållstillstånd minskade under år 2020. Migrationsverket förväntar sig att arbetsrelaterad invandring ökar i framtiden. Brexit har inverkat på brittiska invandrares situation och britterna behöver i och med utgången från den Europeiska unionen ansöka om uppehållstillstånd. (Migrationsverket 2021a, b)

Med tanke på den förändrade samhällsliga situationen, som bland annat visar sig som ökad digitalisering på olika områden i samhället, stiger ett intressant temaområde fram. Ett förslag skulle vara att söka fram kunskap om de digitala redskapens, metodernas och programvarans betydelse för främjande av ackulturationsprocessen hos invandrare. Datorprogram och andra digitala språk- och kommunikationsverktyg kunde stöda den individuella ackulturationsprocessen och främja självständigt aktörskap hos invandraren. Samtidigt skulle det vara relevant att utveckla de professionellas möjligheter till att erbjuda dessa service och handleda i dessa metoder. Händelsekedjan kunde till exempel testas genom att göra en liknande studie med invandrare som kommer till värdlandet med studerandestatus eller i hänsyn till barns erfarenheter.

Den allt mera globaliserande världen hämtar på lång sikt människorna närmare varandra både i närkontakt och i den digitala världen. De aktuella utmaningar som coronapandemin har förorsakat kan kännas betungande för många speciellt nu när det rekommenderas att undvika sociala kontakter, vilket kan leda till marginalisering och utstötning från betydelsefulla sociala arenor. Uppmuntrande är att Statsrådet (2021b) under presskonferensen pratade om planer för att utveckla Migrationsverkets service och främja arbets- och studierelaterad invandring. Under regeringens presskonferens talade minister Maria Ohisalo uppmanande om framtiden, om hur Finland trots de utmanande tiderna ska bygga upp ett samhälle där alla kan vara delaktiga och där var och en har rätt till att vara exakt sådan som hen är (Statsrådet 2021b vid 0.28:44 & 0.31:20):

”Rakentaa sellaista Suomea, jossa ihan jokainen on osallinen.” – ”...hyvinvointivaltiota, jossa ihan jokainen on osallinen ja jokainen saa olla juuri sellainen kuin on.”.

Uppbyggnaden av samhället är en gemensam uppgift. Sammanfattningen är att all inklusions- och delaktighetsfrämjande kunskap kan bidra till att hjälpa mänskligheten att känna mera gemenskap och delaktighet. Denna kunskap tillsammans med förståelse om språkets och kommunikationens betydelse för ackulturationsprocessen, kan vara till nytta för att bygga upp den bästa möjliga framtid för oss alla.

KÄLLOR

- Aelbrecht, K., Hanssens, L., Detollenaere, J., Willems, S., Deveugele, M. & Pype, P., 2019, of physician–patient communication: The role of language, education and ethnicity, *Patient Education and Counseling*, vol. 102, nr. 4, s. 776–781.
- Antonova-Ünlü, E., Sağın-Şimşek, Ç., Ateşman, E. & Lozovska, A., 2015, Russian Immigrant Diaspora in Turkey: Language Use, Preference and Attitudes, *Turkish Studies*, vol. 16, nr. 3, s. 391–410.
- Arbets- och näringsministeriet, 2018a, *Välkommen till Finland*, ANM guide och övriga publikationer 17/2018, Grano Oy, Tillgänglig: http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/161192/ANMguide_17_2018_TervetuloaSuomeen_SV_PDFUA.pdf Hämtad: 21.10.2019.
- Arbets- och näringsministeriet, 2018b, Guiden och broschyren välkommen till Finland: distributions- och beställningsanvisningen har uppdaterats 5.12.2018, Meddelande, Publicerad: 5.12.2018, Tillgänglig: https://tem.fi/documents/1410877/11194399/SV_Tervetuloa%20Suomeen%20oppaan%20tilaus-%20ja%20jakeluohje.pdf/201dbf2a-49fc-dfc9-5adf-a4c88abb6e80 Hämtad: 24.10.2019.
- Arcada, 2014, God vetenskaplig praxis i studier vid Arcada, Tillgänglig: https://start.arcada.fi/system/files/media/file/2019-06/god_vetenskaplig_praxis_i_studier_vid_arcada.pdf Hämtad: 23.9.2020
- Archuleta, A. J. & Lakhwani, M., 2016, Posttraumatic Stress Disorder Symptoms among First-Generation Latino Youths in an English as a Second Language School, *Children & Schools*, vol. 38, nr. 2, s. 119–127
- Arnkil, T. E. & Seikkula, J., 2018, "Nehän kuunteli meitä!" – *Dialogeja monissa suhteissa*, Uppl. 2, Juvenes Print – Suomen Yliopistopaino Oy, Helsinki.
- Berry, J. W., 2001, A Psychology of Immigration, *Journal of Social Issues*, Vol. 57, Nr. 3, 2001, s. 615–631.
- Berry, J.W., Poortinga, Y.H., Breugelmans, S.M., Chasiotis, A. & Sam, D.L., 2011, *Cross-Cultural Psychology: Research and Applications*, Uppl. 3, [e-bok] Cambridge University Press, Tillgänglig: <https://www.perlego.com/book/1693678/crosscultural-psychology-research-and-applications-pdf> Hämtad: 5.3.2021
- Bhattacharya, K., 2017, *Fundamentals of Qualitative Research: A Practical Guide*, [e-bok], Taylor and Francis, Tillgänglig: <https://www.perlego.com/book/1572414/>
- Blennberger, E., 2013, *Bemötandets etik*, Uppl. 1:2, Studentlitteratur AB, Lund.
- Bo, C., 2015, Social Constructivism of Language and Meaning, *Croatian Journal of Philosophy*, Vol. XV, Nr. 43, Department of Philosophy Peking University, China, 2015, s. 87–113.
- Boréus, K. & Bergström, G., 2017, *Analyzing Text and Discourse: Eight Approaches for the Social Sciences*, [e-bok], SAGE Publications, Tillgänglig: <https://www.perlego.com/book/1431736/analyzing-text-and-discourse-eight-approaches-for-the-social-sciences-pdf> Hämtad: 20.11.2020
- Bronfenbrenner, U., 2005, *Making Human Beings Human – Bioecological Perspectives on Human Development*, Sage Publications, Inc., United States of America.

- Cala, V. C. & Soriano, E., 2014, Health education from an ecological perspective. Adaptation of the Bronfenbrenner model from an experience with adolescents, *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, vol. 132, s. 49–57.
- Chen, W., & Choi, A. S. K., 2011, Internet and social support among Chinese migrants in Singapore, *New Media & Society*, vol. 13, nr. 7, s. 1067–1084.
- Cherry, M. G. & Dickson, R., 2017, Defining My Review Question and Identifying Inclusion and Exclusion criteria, i: Boland, A., Cherry, M. G. & Dickson, R. [red.], 2017, *Doing a Systematic Review – A Student's Guide*, Uppl. 2, SAGE Publications Ltd, UK.
- Chudek, M., Cheung, B. Y. & Heine, S. J., 2015, US Immigrants' Patterns of Acculturation are Sensitive to Their Age, Language, and Cultural Contact but Show No Evidence of a Sensitive Window for Acculturation, *Journal of Cognition & Culture*, vol. 15, nr. 1/2, s. 174–190, Hämtad: 6.4.2020.
- De Fina, A. & King, K. K., 2011, Language problem or language conflict? Narratives of immigrant women's experiences in the US, *Discourse Studies*, vol. 13, nr. 2, s. 163–188.
- Dickson, R., Cherry, M. G. & Boland, A., 2017, Carrying Out a Systematic Review as a Master's Thesis, i: Boland, A., Cherry, M. G. & Dickson, R. [red.], 2017, *Doing a Systematic Review – A Student's Guide*, Uppl. 2, SAGE Publications Ltd, UK.
- Diehl, C., Fischer-Neumann, M. & Mühlau, P., 2016, Between ethnic options and ethnic boundaries – Recent Polish and Turkish migrants' identification with Germany, *Ethnicities*, vol. 16, nr. 2, s. 236–260
- Dundar, Y. & Fleeman, N., 2017, Developing My Search Strategy, i: Boland, A., Cherry, M. G. & Dickson, R. [red.], 2017, *Doing a Systematic Review – A Student's Guide*, Uppl. 2, SAGE Publications Ltd, UK.
- Eide, T. & Eide, H., 2012, *Kommunikation i praktiken – relationer, samspel och etik inom socialt arbete, vård och omsorg*, Uppl. 1:5, Liber AB, Malmö.
- Elo, S. & Kyngäs, H., 2007, The qualitative content analysis process, *Advanced Nursing*, vol. 62, nr. 1, s. 107–115.
- Elo, S., Kääriäinen, M., Kanste, O., Pölkki, T., Utriainen, K. & Kyngäs, H., 2014, Qualitative Content Analysis: A Focus on Trustworthiness, *SAGE Open*, vol. January-March, s. 1–10.
- Finlands officiella statistik, 2020, *Befolkning*, Tillgänglig: https://www.tilastokeskus.fi/tup/suoluk/suoluk_vaesto_sv.html#Flyttningsr%C3%B6relse Hämtad: 3.3.2021.
- Fogelhom, K. [red.], 2015, *Språkråd*, Statsrådets svenska språknämnd informerar, 1/2015, Statsrådets svenska språknämnd, Tillgänglig: <https://vnk.fi/documents/10616/1163375/Sprakrad-1-2015.pdf/1cb3b800-a644-4286-b70c-f502ffc88426/Sprakrad-1-2015.pdf> Hämtad: 3.3.2021.
- Forskningsetiska delegationen, 2012, God vetenskaplig praxis och handläggning av misstankar om avvikelser från den i Finland. Forskningsetiska delegationens anvisningar 2012, Tillgänglig: https://www.tenk.fi/sites/tenk.fi/files/HTK_ohje_2012.pdf Hämtad: 10.12.2019
- Giddens, A. & Sutton, P. W., 2017, *Sociologi*, Uppl. 5:6, Studentlitteratur AB, Lund.
- Greenhalgh, J. & Brown, T., 2017, Quality Assessment: Where Do I Begin?, i: Boland, A., Cherry, M. G. & Dickson, R. [red.], 2017, *Doing a Systematic Review – A Student's Guide*, Uppl. 2, SAGE Publications Ltd, UK.

- Gunasekara, A., Grant, S. & Rajendran, D., 2019, Years since migration and wellbeing among Indian and Sri Lankan skilled migrants in Australia: Mediating effects of acculturation, *International Journal of Intercultural Relations*, vol. 70, May 2019, s. 43-52
- Guttman, N., Lev, E., Segev, E., Ayecheh, S., Ziv, L., Gadamo, F., ... Yavetz, G., 2018, I never thought I could get health information from the Internet!: Unexpected uses of an Internet website designed to enable Ethiopian immigrants with low/no literacy skills to browse health information, *New Media & Society*, vol. 20, nr. 7, s. 2272–2295, Hämtad: 6.4.2020.
- Hammer, K. 2017, Language through a prism: Patterns of L2 internalisation and use in acculturated bilinguals, *Journal of Pragmatics*, vol. 117, s. 72-87.
- Heikkinen, A. 2018 (red.), *Vardagen, värderingarna och etiken – Etiska riktlinjer för yrkespersonen inom det sociala området*, PunaMusta Oy, Fackorganisationen för högutbildade inom socialbranschen Talentia r.f., Tillgänglig: <http://talentia.e-julkaisu.com/2018/etiska-riktlinjer/#page=29> Hämtad: 25.10.2019.
- Hellén, A. E., 2019, Kielimaiseman vaikutus maahanmuuttajien liikkuvuuteen pääkaupunkiseudulla, *Alue ja ympäristö*, vol. 48, nr. 1, s. 85–100, Hämtad: 6.4.2020.
- Helsingfors stad, InfoFinland.fi, *Finland på ditt språk*, Tillgänglig: <https://www.infofinland.fi/sv/startside> Hämtad: 25.10.2019.
- Institutet för hälsa och välfärd, 2021a, *Servicehandledning*, Uppdaterad: 3.3.2021, Tillgänglig: <https://thl.fi/sv/web/invandring-och-kulturell-mangfald/stodmaterial/god-praxis/servicehandledning> Hämtad: 29.4.2021
- Institutet för hälsa och välfärd, 2021b, *Antal fall av COVID-19 i registret över smittsamma sjukdomar*, Uppdaterad: 27.4.2021, Tillgänglig: https://sampon.thl.fi/pivot/prod/sv/epirapo/covid19case/fact_epirapo_covid19case?row=hc_dmunicity2020-445224&column=dateweek20200101-509030 Hämtad: 27.4.2021
- Jacobsen, D. I., 2012, *Förståelse, beskrivning och förklaring – Introduktion till samhällsvetenskaplig metod för hälsovård och socialt arbete*, Uppl. 2:1, Studentlitteratur AB, Lund.
- Jaeger, FN., Pellaud, N., Laville, B. & Klauser, P., 2019, The migration-related language barrier and professional interpreter use in primary health care in Switzerland, *BMC Health Services Research*, vol. 19, nr. 1, Hämtad: 22.10.2019.
- Justitieministeriet, *Delegationen för etniska relationer*, Tillgänglig: <https://oikeusministerio.fi/sv/delegationen-for-etniska-relationer> Hämtad: 10.12.2019.
- Kang, W.-M., Harrington, P. & Park, H.-J., 2015, Double empowerment: The roles of ethnic-based groups in the Korean community in New Zealand – Implications for social work practice, *Journal of Social Work*, Vol 15, nr 4, s. 371–389.
- Kyngäs, H., Elo, S., Pölkki, T., Kääriäinen, M. & Kanste, O., 2011, Sisällönanalyysi suomalaisessa hoitotieteellisessä tutkimuksessa, *Hoitotiede*, vol. 23, nr. 2, s. 138–148.
- Lag om bosättningsbaserad social trygghet i gränsöverskridande fall 16/2019, *Finlands författningssamling*, Tillgänglig: <https://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2019/20190016> Hämtad: 27.4.2021
- Lag om främjande av integration 30.12.2010/1386, Finlex, *Finlands författningssamling*, Tillgänglig: <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2010/20101386> Hämtad: 21.10.2019.

- Lassenius, K., 2018, Integration handlar om inklusion och delaktighet, *Kommuntorget*, Publicerad: 29.11.2018, Tillgänglig: <https://kommuntorget.fi/blogg/2018/11/integration-handlar-om-inklusion-och-delaktighet/> Hämtad: 21.9.2020
- Liikenne- ja viestintäministeriö, 2020, *Digiloikasta vauhtia uuteen kasvuun ja hyvinvointiin – Digitaaliset keinot koronaviruskriisin jälkihoidossa -työryhmän loppuraportti*, Valtioneuvoston hallintoyksikkö, Julkaisutuotanto, Helsinki 2020, Tillgänglig: https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/162459/LVM_2020_15.pdf?sequence=1 Hämtad: 27.4.2021
- Lood, Q., 2014, Personer som är födda utomlands – levnadsvillkor, hälsa och möten med hälso- och sjukvården, i: Krokmark, U. [red.], 2014, *Hälsa och aktivitet i vardagen – ur ett arbetsterapeutiskt perspektiv*, Trydells Tryckeri AB.
- MacKenzie, J. J., Smith, T. W. & Uchino, B. N., 2013, Cardiovascular reactivity during stressful speaking tasks in Mexican–American women: effects of language use and interaction partner ethnicity, *Journal of Behavioral Medicine*, vol. 36, nr. 6, s. 621–631, Hämtad: 6.4.2020.
- Madsen, B., 2011, *Socialpedagogik – Integration och inklusion i det moderna samhället*, Uppl. 1:7, Studentlitteratur AB, Lund.
- MAXQDA 2020, *All-in-One Qualitative & Mixed Methods Data Analysis Tool*, Tillgänglig: <https://www.maxqda.com/> Hämtad 20.11.2020.
- Meeuwisse, A., Swärd, H., Sunesson, S. & Knutagård, M., *Socialt arbete – En grundbok*, Uppl. 3, Natur & Kultur, Stockholm.
- Migrationsverket, 2021a, *Få ansökningar om asyl under coronaviruspandemin*, Tillgänglig: https://migri.fi/-/koronaviruspandemian-aikana-on-jatetty-vain-vahan-turvapaikkahakemuksia?languageld=sv_SE Publicerad: 15.5.2020, Hämtad: 27.4.2021
- Migrationsverket, 2021b, *Invandringsstatistiken 2020: Arbete den vanligaste orsaken till att flytta till Finland, coronaviruset påverkade antalet ansökningar*, Publicerad: 20.1.2021, Tillgänglig: https://migri.fi/-/maahanmuuton-tilastot-2020-suomeen-muutetaan-useimmiten-tyon-takia-korona-vaikutti-hakemusten-maaraan?languageld=sv_SE Hämtad: 27.4.2021.
- Mitra, A. & Evansluong, Q., 2019, Narratives of integration: Liminality in migrant acculturation through social media, *Technological Forecasting and Social Change*, vol. 145, August 2019, s. 474-480.
- Näkki, P. & Sayed, T. [red.], 2015, *Asiakastyön menetelmiä sosiaalialalla*, Edita Publishing Oy, Keuruu.
- Nilsson, B. & Waldemarson, A-K., 2013, *Kommunikation – Samspel mellan människor*, Uppl. 3:12, Studentlitteratur AB, Lund.
- Pilkington, G. & Hounsome, J., 2017, Planning and Managing My Review, i: Boland, A., Cherry, M. G. & Dickson, R. [red.], 2017, *Doing a Systematic Review – A Student's Guide*, Uppl. 2, SAGE Publications Ltd, UK.
- Ramelli, M., Florack, A., Kopic, A. & Rohmann, A., 2013, Being prepared for acculturation: On the importance of the first months after immigrants enter a new culture, *International Journal of Psychology*, vol. 48, nr. 3, s. 363–373, Hämtad: 6.4.2020.
- Salminen, A., 2011, *Mikä kirjallisuuskatsaus? Johdatus kirjallisuuskatsauksen tyypeihin ja hallintotieteellisiin sovelluksiin*, Vaasan Yliopiston julkaisuja, Opetusjulkaisuja 62, Julkijohdaminen 4, Vaasan Yliopisto, Vaasa.

- Sam, D. L. & Berry, J. W., 2010, Acculturation: When Individuals and Groups of Different Cultural Backgrounds Meet, *Perspectives on Psychological Science*, Vol. 5, Nr 4, s. 472–481.
- SBU, 2020a, *Utvärdering av metoder i hälso- och sjukvården och insatser i socialtjänsten: en metodbok*, Stockholm: Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (SBU), Publicerad: 15.10.2020, Tillgänglig: <https://www.sbu.se/sv/metod/sbus-metodbok/>? Hämtad: 15.2.2021
- SBU, 2020b, *Bedömning av studier med kvalitativ metodik*, Uppdaterad: 6.10.2020, Tillgänglig: https://www.sbu.se/globalassets/ebm/bedomning_studier_kvalitativ_metodik.pdf Hämtad: 15.2.2021
- Sevinç, Y., 2017, Language anxiety in the immigrant context: Sweaty palms?, *International Journal of Bilingualism*, vol. 22, nr. 6, s. 717–739 Hämtad: 22.10.2019.
- Smith, P., 2020, How Does a Black Person Speak English? Beyond American Language Norms, *American Educational Research Journal*, vol. 57, nr. 1, s. 106–147, Hämtad: 6.4.2020.
- Social- och hälsovårdsministeriet, 2019, Riksomfattande etiska delegationen inom social- och hälsovården ETENE, Tillgänglig: <https://etene.fi/sv/framsida> Hämtad: 25.10.2019.
- Socialvårdslag 30.12.2014/1301, Finlex, Finlands författningssamling, Tillgänglig: <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2014/20141301> Hämtad: 8.1.2020.
- Statsrådet, 2021a, *Inreserestriktioner och hälsosäkerhetsåtgärder i Finland*, Tillgänglig: <https://valtioneuvosto.fi/sv/inreserestriktioner> Hämtad: 27.4.2021.
- Statsrådet, 2021b, *Hallituksen puoliväliriihen tiedotustilaisuus 29.4*, Publicerad: 29.4.2021, Tillgänglig:
- Statsrådets förordning om delegationen för etniska relationer 771/2015, Finlands författningssamling, Utgiven i Helsingfors den 23 juni 2015, Tillgänglig: https://oikeusministerio.fi/documents/1410853/4737829/vn_asetus_771_2015_ruotsi.pdf/21bc230-0b82-4d87-bae2-1e07f6f6f2ed/vn_asetus_771_2015_ruotsi.pdf Hämtad: 10.12.2019.
- Storø, J., 2013, *Practical social pedagogy – Theories, values and tools for working with children and young people*, The Policy Press, Padstow.
- Suomen Palveluohjausyhdistys, 2019a, *Mitä palveluohjaus on?*, Tillgänglig: <https://www.palveluohjaus.fi/mita-palveluohjaus-on/> Hämtad: 28.11.2019.
- Suomen Palveluohjausyhdistys, 2019b, *Mihin palveluohjausta tarvitaan?*, Tillgänglig: <https://www.palveluohjaus.fi/mita-palveluohjaus-on/mihin-palveluohjausta-tarvitaan/> Hämtad: 28.11.2019.
- Svenska FN-förbundet, 2008, *Allmän förklaring om de mänskliga rättigheterna – Värdighet och rättvisa åt alla 1948-2008*, Förenta nationerna, 1–2008, Tillgänglig: <https://fn.se/wp-content/uploads/2016/07/Allmanforklaringomdemanskligarattigheterna.pdf> Hämtad: 27.4.2021
- TENK, Forskningsetiska delegationen, Tillgänglig: <https://www.tenk.fi/sv> Hämtad: 21.10.2019.
- Tjersland, O. A., Engen, G. & Jansen, U., 2011, *Allianser – Värderingar, teorier och metoder i socialt arbete*, Uppl. 1:1, Studentlitteratur AB, Lund.

- Vanda stad, 2018, *Planen för kulturell mångfald 2018–2022*, Tillgänglig: https://www.vanda.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/148200_planen_for_kulturell_ma_ngfald_web.pdf Hämtad: 23.10.2019.
- Vantaan kaupunki, 2019a, *Maahanmuuttajille*, Tillgänglig: https://www.vantaa.fi/hallinto_ja_talous/tietoa_vantaasta/maahanmuuttajille Hämtad: 21.10.2019.
- Vantaan kaupunki, 2019b, *Kotoutumisen tukeminen*, Tillgänglig: https://www.vantaa.fi/hallinto_ja_talous/tietoa_vantaasta/maahanmuuttajille/neuvonta/kotoutumisen_tukeminen Hämtad: 21.10.2019.
- Vantaan kaupunki, 2019c, *Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta*, Tillgänglig: https://www.vantaa.fi/hallinto_ja_talous/paatoksenteko/maat_toimielimet/kaupunginhallituksen_asettamatt_toimikunnat/monikulttuurisuusasiain_neuvottelukunta Hämtad: 23.10.2019.
- Ward, C., 2001, The A, B, Cs of Acculturation, I: Matsumoto, D. [red.], 2001, *The handbook of Culture and Psychology*, Oxford University Press, New York.
- Whittal, A. & Lippke, S., 2016, Investigating patients with an immigration background in Canada: relationships between individual immigrant attitudes, the doctor-patient relationship, and health outcomes, *BMC Public Health*, vol. 16, nr. 1, s. 1–10, Hämtad: 22.10.2019.
- Yle Uutiset, 2021, *Korkeat vieraskielisten koronaluvut nousseet entistä suuremmiksi – "Meillä on ollut nuorempia maahanmuuttajataustaisia tehohoidossa"*, Publicerad: 16.3.2021, Uppdaterad: 16.3.2021, Tillgänglig: <https://yle.fi/uutiset/3-11839149> Hämtad: 27.4.2021
- Ylvisaker, S., 2011, Tales from the sequestered room: Client experiences of social work in Norway and Sweden, *Journal of Social Work*, vol. 13, nr. 2, s. 203–220.

BILAGOR

Bilaga 1. Inledande sökning av full-text artiklar inom temat för forskningsfrågan

Sökmotor	Exempel på sökord	Antal	Exempel på artikel	Citat
Ebsco	Language AND integration AND acculturation	209	Archuleta & Lakhwani (2016): Posttraumatic Stress Disorder Symptoms among First-Generation Latino Youths in an English as a Second Language School	“The current study examined whether posttraumatic stress disorder (PTSD) symptoms are related to acculturation, environmental mastery, social integration, and emotion regulation in newly arriving Latino youths ... in the southeastern United States.” (Archuleta & Lakhwani 2016 s. 119)
Sage Under subjekt: Social sciences & Humanities År 2010–2020	Language AND migration AND communication	2840	De Fina & King (2011): Language problem or language conflict? Narratives of immigrant women’s experiences in the US	“As narratives reflect and shape social realities and relationships, narrative analysis can illuminate how individuals position themselves relative to language obstacles and ideologies, thus providing insights into processes that are central to the migration experiences of millions of individuals.” (De Fina & King 2011 s.163)
ScienceDirect År 2010–2020	Language AND migration AND communication	10125	Aelbrecht et al. (2019): Determinants of physician–patient communication: The role of language, education and ethnicity	“In addition, second-generation migrant patients have a significantly higher chance of having a negative patient–physician interaction than native patients...” (Aelbrecht et al. 2019 s. 778)

Bilaga 2. Sökstrategier för artikelsökning i databaserna

Sage			
Sökord i rätt ordning	Resultat:	Urval med:	Medtagna:
Acculturation AND language AND Integration >För många!	2733	Titel >	x
Acculturation AND language AND Social Integration > För många!	2683		x
Acculturation AND language AND Integration AND migration > För många!	1270		x
För många sökresultat med ovanstående kombinationer, urval med hjälp av yrkesområde tillägs till "Acculturation AND language AND Integration AND migration":			
> avgränsa till <i>social sciences and humanities</i> (enligt utbildningsriktning)	213	Titel	48
		Abstrakt	21
		Fulltext	4

Arto			
Sökord i rätt ordning	Resultat:	Urval med:	Medtagna:
Akkulturaatio AND kieli AND integraatio	0	Titel >	x
Akkulturaatio AND kieli AND sopeutuminen	0	Titel >	x
maahanmuut* AND kommunikaatio	5	Titel >	0
maahanmuut* AND kiel*	36	Titel	9
		Abstrakt	4
		Fulltext	1

ScienceDirect			
Sökord i rätt ordning	Resultat:	Urval med:	Medtagna:
acculturation AND language AND Integration > För många!	1389	Titel >	x
acculturation AND language AND Social Integration > För många!	1332		x
acculturation AND language AND Integration AND migration > För många!	596		x
acculturation AND communication AND migration > För många!	464		x
acculturation AND integration AND language AND migration > För många!	596		x
acculturation AND integration AND language AND migration AND communication	265	Titel	92
		Abstrakt	15
		Fulltext	3

SweMed+			
Sökord i rätt ordning	Resultat:	Urval med:	Medtagna:
ackulturation AND språk AND integration	0	Titel >	x
ackulturation AND språk	0		x
invandring AND språk AND integration	0		x
Invandring AND språk	1	Titel	1
		Abstrakt	1
		Fulltext	0
Invandring	14	Titel	3
		Abstrakt	3
		Fulltext	0

EBSCO				
Sökord i rätt ordning	Resultat	Urval med:	Medtagna:	Duplikat:
Acculturation AND language AND Integration	186	Titel	89	x
Acculturation AND language AND Social Integration > <i>det kom fram duplikat med sökningen " Acculturation AND language AND Integration"</i>	12	Titel	10	(10)
Artiklarna med "urval enligt titel" slås ihop pga. duplikat >	186 + 12	Titel	89	(10)
		Abstrakt	32	(6)
		Fulltext	4	(0)

Bilaga 3. Presentation och kvalitetsgranskning av den centrala innebörden i medvalda artiklar (tillämpad och förkortad version enligt modellen för kvalitetsgranskning av SBU 2020b)

Arto: Hellén (2019)	
Syfte	Söka fram kunskap om hurdana navigeringsutmaningar i relation till språkmiljön invandrare sätts ut för på huvudstadsregionen
Referentgranskad	Ja
Frågeställning	Relevant, 3 frågeställningar
Teoretisk referensram	Lefebvres teori
Metod & studiedesign	Semi-strukturerad intervju med (fenomenologiskt ansats med narrativa metod)
Material	I studien deltog 16 L2-språkstudierande med invandrarbakgrund, deltagarna hade svaga läs- och skrivkunskaper vid ankomst
Resultat	Analysen kom fram till att språkmiljön förorsakade olika slags navigeringsutmaningar och reaktioner bland deltagarna, vilket inverkar på möjligheten att röra sig och känna sig delaktig i en ny omgivning
Etiska aspekter	Deltagande i studien var frivilligt
Utgivarens kontakt	Humanistinen ammattikorkeakoulu, Finland
Övrigt	Förslag till utveckling av språkmiljön i studiens diskussionsdel för att främja jämlikhet och social rättvisa i samhället.
Bedömning av kvalitet	Passlig för medtagning i studien.

EBSCO: Antonova-Ünlü et al. (2015)	
Syfte	Att undersöka hur L2-språkets användning, preferens och attityder och relaterad kommunikation med L1-språkgruppen inverkar på ackulturationsprocessen för en specifik målgrupp.
Referentgranskad	Ja
Frågeställning	Relevant till målgruppen
Teoretisk referensram	Anpassning till samhället
Metod & studiedesign	Statistisk analys. 117 svar kom in varav 8 utelämnades. Deltagare svarade på frågeformulär och intervju; en modifierad version av Language Use-Choice Questionnaire (LUCQ); deltagare söktes genom snöbollsteknik, utdelning av kopior över frågeformuläret på specifika platser och i nätet. Deltagare intervjuades ansikte mot ansikte.
Material	117 svar kom in varav 8 utelämnades. Målgruppen bestod av 109 deltagare.
Resultat	Resultatet visade att invandrare kan samtidigt vara ackulturerade både i hem- och värdkulturen och välja språk och kommunikationssätt ändamålsenligt.
Etiska aspekter	Deltagande i studien var frivilligt.
Utgivarens kontakt	Department of Translation and Interpreting, Hacettepe University, Ankara, Turkey Department of Foreign Language Education, Middle East Technical University, Ankara, Turkey School of Foreign Languages, Hacettepe University, Ankara, Turkey
Övrigt	Vidare forskning inom samma tema rekommenderas för ökad tillförlitlighet.
Bedömning av kvalitet	Passlig för medtagning i studien.

EBSCO: Chudek et al. (2015)	
Syfte	Syfte är att undersöka vilka aspekter påverkar deltagarnas utbildning, identifiering med hem- och värdkulturen i hänsyn till L1- och L2-språket och den sociala kontakten och dess betydelse för ackulturationsålder och -tid.
Referentgranskad	Ja
Frågeställning	Två relevanta hypoteser
Teoretisk referensram	Ackulturationsmodell
Metod & studiedesign	Regressionsanalys. Online studie, frågeformulär med olika variabler och Vancouver Index of Acculturation –verktyg.
Material	569 deltagare med bakgrund i sju olika världsdelar
Resultat	Resultatet är relevant för frågeställningen, positiva, neutrala och negativa effekt kom fram i resultatet.
Etiska aspekter	Möjliga begränsningar och bias diskuterades utförligt.
Utgivarens kontakt	School of Human Evolution and Social Change, Arizona State University, Tempe Campus, 900 Cady Mall, Tempe, AZ 85287, USA Department of Psychology, University of British Columbia, Vancouver Campus, 2136 West Mall, Vancouver, BC Canada V6T 1Z4
Övrigt	Social kontakt har genomgående betydelse för ackulturationen.
Bedömning av kvalitet	Passlig för medtagning i studien.

EBSCO: MacKenzie et al. (2013)	
Syfte	Kardiovaskulära hälsorelaterade reaktioner och uppgiftsrelaterade emotionella reaktioner manipuleras, mäts och reflekteras över för att undersöka hur stressande det är att utföra uppgifter där man pratar L1- eller L2-språk.
Referentgranskad	Ja
Frågeställning	Relevant för syfte
Teoretisk referensram	ANOVA
Metod & studiedesign	Deltagare analyserades på deras reaktioner då de var interaktion med en partner i inspelad videopresentation som representerade en simulerad social interaktion; deltagarna ifyllde frågeformulär, som sedan analyserades statistiskt.
Material	Fullt randomiserad och blandad grupp på 64 kvinnor som invandrade från Mexico till USA, deltagarna var bosatta på ett specifikt område i en stad och som studerade L2-språket
Resultat	Studien lyckades med att förorsaka reaktioner hos deltagarna
Etiska aspekter	Deltagande var frivilligt, engångsersättning på 35 dollar, undersökningen godkändes av University of Utah Institutional Review Board, studiens potentiella begränsningar diskuterades väl
Utgivarens kontakt	Department of Psychology, University of Utah, Salt Lake City, USA
Övrigt	Målgruppen var avgränsad till kvinnor
Bedömning av kvalitet	Passlig för medtagning i studien

EBSCO: Ramelli et al. (2013)	
Syfte	Studien undersökte hur upplevd känsla av kommunikationseffektivitet och vänskapsrelationer med personer i det mottagande landet vid ankomst på långsikt inverkar på val av ackulturationsstrategi samt ifall detta fenomen påverkas av högre vilja att komma fram till lösning (need for cognitive closure)
Referentgranskad	Ja
Frågeställning	Relevant, fyra olika hypoteser som testades i hänsyn till den teoretiska referensramen
Teoretisk referensram	Specificerad till två grundläggande attityder, som inverkar på ackulturationsstrategin: attityden till att bevara den egna kulturen och viljan att ta kontakt i det mottagande samhället
Metod & studiedesign	Undersökning: invandrare ifrån olika länder kontaktades personligt av forskaren, deltagarna ifyllde ett frågeformulär om immigration; svaren poängsattes på en skala med 1 till 5 poäng och flera regressionsanalys utfördes över svaren. 314 inlämnade frågeformulär, varav 21 uteslöts.
Material	314 deltagare varav 21 uteslöts.
Resultat	Alla hypotes fick understöd
Etiska aspekter	Deltagande var frivilligt
Utgivarens kontakt	Department of Psychology, University of Basel, Switzerland Department of Psychology, University of Vienna, Austria Department of Psychology, University of Rome, Italy Department of Psychology, University of Hagen, Germany
Övrigt	Slutsats: Tidiga interventioner vid ankomst och i början ackulturationsprocessen kan påverka val av ackulturationsstrategi speciellt hos lösningsinriktade individer
Bedömning av kvalitet	Passlig för medtagning i studien

Sage: Chen & Choi (2011)	
Syfte	Att studera hur <i>computermediated social support</i> (CMSS) eller socialt stöd med hjälp av datorer kan påverka kommunikationen hos invandrare.
Referentgranskad	Ja
Frågeställning	Frågeställningen bestod av fem hypoteser om vilka faktorer inverkar på CMSS –sökande beteende.
Teoretisk referensram	Uses and Gratifications theory, I hänsyn till anpassningsprocessen
Metod & studiedesign	Data-analys. Slumpmässigt urval av deltagare, 2500 telefonnummer valdes med varav 997 svarade och 710 kom med i undersökningen. Undersökning utfördes som telefonintervju med stöd av frågeformulär.
Material	710 deltagare
Resultat	Resultatet visade att datorer kan användas för att ge eller komma i kontakt med socialt stöd.
Etiska aspekter	Deltagaren kunde välja intervjuspråk mellan två alternativ.
Utgivarens kontakt	Nanyang Technological University, Singapore City University of Hong Kong
Övrigt	Aktuellt tema i och med ökad digitalisering.
Bedömning av kvalitet	Passlig för medtagning i studien

Sage: Diehl et al. (2016)	
Syfte	Att undersöka identifiering till värdlandet tidigt i ackulturationsprocessen och evaluera skillnader i ackulturation pga. härkomst.
Referentgranskad	Ja
Frågeställning	Baserar sig på bakgrundsfakta, relevant för materialet
Teoretisk referensram	Assimilationsteori, Social Identity Theory (SIT)
Metod & studiedesign	Empirisk analys och regressionsanalys av tidigare sammanställda data samt simulering av fynden till en annan målgrupp.
Material	Analys av longitudinella data.
Resultat	Resultat är relevant till frågeställningen och beskriver hur ackulturation och identifiering med värdlandet kan variera på grund av olika faktorer.
Etiska aspekter	Alla deltagare har gett en jämlik ansats till arbetet.
Utgivarens kontakt	University of Konstanz, Konstanz, Germany University of Bamberg, Bamberg, Germany Trinity College Dublin, Dublin, Ireland
Övrigt	Ursprunglig studie gjordes med understöd från NORFACE Research Programme on Migration.
Bedömning av kvalitet	Passlig för medtagning i studien

Sage: Guttman et al. (2018)	
Syfte	Att söka svar till aktuella frågor om nyttan av digitala verktyg som stöd för kommunikation och inhämtning av kunskap.
Referentgranskad	Ja
Frågeställning	Tre teman med två frågeställningar per tema relevanta till bakgrundskunskap.
Teoretisk referensram	The technology acceptance model (TAM) The communication infrastructure theory (CIT)
Metod & studiedesign	Tematisk analys, case-analys, diskussion för att analysera relevans. Studiedesign skedde i tre faser. Materialet till nätsidan baserade sig bland annat på intervju, samling av tillförlitlig hälsokunskap och en feedback-process samt analys av fynden och diskussion.
Material	225 deltagare med invandrabakgrund som hade låga läs- och skrivkunskaper som testade nätsidorna.
Resultat	Resultatet visade att anpassade nätsidor kan stöda personer med låga läs- och skrivkunskaper att exempelvis hitta kunskap eller till att vara mera engagerade, digitala verktyg kan påverka positivt sociokulturella aspekter i hänsyn till kommunikation.
Etiska aspekter	Kultursensitivitet beaktades på olika sätt för ökad tillförlitlighet.
Utgivarens kontakt	Tel Aviv University, Israel The Tene Briut Organization, Israel Ruppin Academic Center, Israel Bar-Ilan University, Israel
Övrigt	Studien utfördes i samarbete med organisationen
Bedömning av kvalitet	Passlig för medtagning i studien Ethiopian immigrant health promotion organization

Sage: Smith (2020)	
Syfte	Att studera hur olika versioner av det engelska språket påverkas av etniska och lingvistiska aspekter i hänsyn till den teoretiska referensramen vid användning av standardiserad engelska i främst professionella sammanhang.
Referentgranskad	Ja
Frågeställning	Frågeställningen är två och de är relevanta för temat.
Teoretisk referensram	The World Englishes framework
Metod & studiedesign	Kvalitativ studie, induktiv analys. Frågeformulär, semi-strukturerad intervju, fokus-gruppintervju och övrigt material. Studien sträckte sig över en tidsperiod på 6 år. Deltagarna valdes med på basen av specifika kriterier.
Material	7 deltagare
Resultat	Resultatet svarade på frågeställningen och gav perspektiv inom temaområdet.
Etiska aspekter	En utomstående person granskade materialet efter insamlingsprocessen, bias på grund av egen bakgrund beaktades också genom att be utomstående feedback.
Utgivarens kontakt	Texas Tech University, USA
Övrigt	Aktuell material om kultursensitivt bemötande.
Bedömning av kvalitet	Passlig för medtagning i studien

ScienceDirect: Gunasekara et al. (2019)	
Syfte	Studiens syfte var att undersöka erfarenheter om språkets, identitetens och beteendes betydelse för ackulturation och välmående.
Referentgranskad	Ja
Frågeställning	Sju hypoteser bildade på basen av syfte.
Teoretisk referensram	En figur om ackulturation i hänsyn till specifika faktorer.
Metod & studiedesign	Self-report, cross-sectional survey, mixed mode data collection technique med undersökningar/frågeformulär utdelade online och per post. Statistisk analys. Olika verktyg användes för att studera inverkan av olika faktorer på studerade teman.
Material	306 deltagare från två olika länder
Resultat	Resultatet svarade på studiens hypoteser och hämtade relevant kunskap inom temaområdet.
Etiska aspekter	Begränsningar till studiens resultat diskuterades öppet.
Utgivarens kontakt	Department of Management and Marketing, Swinburne University, Australia Department of Psychological Sciences, Swinburne University, Australia
Övrigt	
Bedömning av kvalitet	Passlig för medtagning i studien

ScienceDirect: Hammer (2017)	
Syfte	Studien undersökte hur olika L2-språkfunktioner tillämpas av invandrare under ackulturationsprocessen.
Referentgranskad	Ja
Frågeställning	Två frågeställningar angående L2-språkets användning och tillämpning.
Teoretisk referensram	The Complementarity Principle.
Metod & studiedesign	Kvantitativ och kvalitativ studie. Mixed methods study. Online frågeformulär och personlig intervju.
Material	149 deltagare
Resultat	Resultatet visade att användningen av L2-språket via de olika språkfunktionerna varierade och att högre ackulturation var i samband med ökad L2-språkanvändning.
Etiska aspekter	Citaten avges ordagrant vilket ger tillförlitlighet för studien.
Utgivarens kontakt	Birkbeck, University of London, UK.
Övrigt	Studien har tydliga strukturer.
Bedömning av kvalitet	Passlig för medtagning i studien

ScienceDirect: Mitra & Evansluong (2019)	
Syfte	Studien undersöker hur användningen av sociala medier hos invandrare inverkar på utvärderingen av deras ackulturation och hur det påverkar inklusion till värdsamhället.
Referentgranskad	Ja
Frågeställning	Frågeställningen om angående sociala medier och ackulturation var relevant för innehållet.
Teoretisk referensram	Theoretical sampling strategy, ackulturationsteori
Metod & studiedesign	Kvalitativ studie. Individuell kvalitativ intervju som bandades in. Öppen kodning av materialet. Deltagare söktes i sociala media grupper. 200 personer bjöds in på undersökning varav 17 fyllde kraven.
Material	17 deltagare.
Resultat	Online kontakt och kommunikation både till hem- och värdlandet inverkade på ackulturationsprocessen och social inklusion.
Etiska aspekter	Sekretess beaktades i studien.
Utgivarens kontakt	Bristol Business School, University of the West of England, Frenchay Campus, Bristol BS16 1QY, United Kingdom Sten K. Johnson Center for Entrepreneurship, Lund University School of Economics and Management, Lund, Sweden Gothenburg Research Institute, School of Business, Economics and Laws, University of Gothenburg, Gothenburg, Sweden
Övrigt	Aktuell kunskap om sociala mediers påverkan.
Bedömning av kvalitet	Passlig för medtagning i studien

Bilaga 4. Statistik över distribuering av koder i första skedet av organiseringsfasen

Kod (från extraherade och kondenserade meningsenheter)	Antalet meningsenheter med den specifika koden (i alla dokument)	Koden utgör antal % av hela materialet	Antal dokument med den specifika koden
Språkkunskaper	50	8,12 %	10
Kulturella särdrag	48	7,79 %	8
Anpassa sin kommunikation	40	6,49 %	9
Sociala relationer/delaktighet	31	5,03 %	9
Aktörskap & interaktion	29	4,71 %	9
Kommunikation	28	4,55 %	7
Via digital kommunikation	25	4,06 %	5
Negativt bemötande	24	3,90 %	6
Emotionella reaktioner	24	3,90 %	7
Social kontakt	23	3,73 %	7
Identifiering med värdlandskultur	20	3,25 %	7
Litteracitet	20	3,25 %	4
Hälsa/välmående	20	3,25 %	6
Identifiering med hemlandskultur	19	3,08 %	7
Ackulturationshastighet och -tid	17	2,76 %	5
Teknologi och appar	17	2,76 %	4
Språkmiljö	16	2,60 %	3
Inhämta kunskap & erfarenheter	16	2,60 %	3
Engagera sig i tal/i språket	15	2,44 %	5
Aktivt lära sig språket	14	2,27 %	5
Digital teknologi och kompetens	14	2,27 %	5
Känsla av självkompetens	12	1,95 %	6
Svårigheter med aktörskap	11	1,79 %	4
Fördomar/förutfattade tolkningar	10	1,62 %	2
Diskriminering	10	1,62 %	3
Känsla av isolering	9	1,46 %	5
Aspekter som påverkar inklusion\Behov av handledning	8	1,30 %	2
NFC-säkerhet/osäkerhet	7	1,14 %	2
Kontakt med värdlandsinvånare	7	1,14 %	5
Kontakt med hemlandsinvånare	6	0,97 %	3
Tvåriktad inläring	6	0,97 %	1
Ålder vid ankomst	5	0,81 %	2
Sysselsättning	5	0,81 %	2
Positivt bemötande	3	0,49 %	3
Professionellt stöd	3	0,49 %	2
Språkkurser & -utveckling	2	0,32 %	1
Infrastruktur	2	0,32 %	1

Bilaga 5. Kondensering och kategorisering av meningsenheter i organiseringsfasen

FÖRSTA NIVÅN:	ANDRA NIVÅN:	TREDJE NIVÅN:	FJÄRDE NIVÅN:
KONDENSERING TILL KODER FRÅN EXTRAHERADE MENINGS- ENHETER	KATEGORISERING AV KODER ENLIGT RIKTGIVANDE TEMA	KONDENSERING OCH KATEGORISERING AV ENHETER TILL STÖRRE HELHETER ENLIGT TEMA	KONDENSERING OCH KATEGORISERING TILL HUVUDTEMAN
Kontakt med hemlandsinvånare	Kontakt med hemlandsinvånare	<i>Språkets och kommunikationens inverkan på identifieringen med hem- eller världandskultur</i>	VAL AV ACKULTURATIONSSTRATEGI
Kontakt med världandsinvånare	Kontakt med världandsinvånare		
Identifiering med världandskultur	Identifiering med världandskultur		
Identifiering med hemlandskultur	Identifiering med hemlandskultur		
Ackulturationshastighet och -tid	Ackulturationshastighet och -tid	<i>Individuella omständigheter och särdrag som inverkar på ackulturation i hänsyn till språk och kommunikation</i>	
Ålder vid ankomst	Ålder vid ankomst		
Kulturella särdrag	Kulturella särdrag		
Hälsa/välmående	Hälsa/välmående		
Via digital kommunikation	Via digital kommunikation	<i>Den digitala kompetensens betydelse för inklusion och delaktighet i hänsyn till språk och kommunikation</i>	DIGITAL KOMPETENS
Teknologi och appar	Teknologi och appar Digital teknologi och kompetens	<i>Teknologi och digital miljö som stöd för bildning av sociala relationer och kontakter, en arena som möjliggör utveckling av språkkunskaper och bidrar till nya sociala kommunikationssätt</i>	
Digital teknologi och kompetens			
Negativt bemötande	Negativt bemötande Fördomar/förutfattade tolkningar	<i>Språkets & kommunikationens inverkan på bemötande av invandrare; fördomar och diskriminering pga. språk- och kulturrelaterade aspekter;</i>	BEMÖTANDE
Fördomar/förutfattade tolkningar			
Diskriminering	Diskriminering		
Positivt bemötande	Positivt bemötande		
Känsla av isolering	Känsla av isolering Sociala relationer/delaktighet	<i>Bemötandets inverkan på känslan av tillhörighet och delaktighet i det mottagande samhället; möjligheter till sociala kontakter</i>	
Sociala relationer/delaktighet			
Sysselsättning	Sysselsättning Språkkurser & -utveckling	<i>Språkets och kommunikationens inverkan på främjande av sysselsättning & arbetsmarknader; ekonomiska förhållanden; varierande faktorer & språkkunskaper, eller hög utbildningsnivå, och språkkunskaper i sig garanterar inte sysselsättning i världlandet</i>	SAMHÄLLETS OCH DE PROFESSIONELLAS ROLL
Språkkurser & -utveckling			
Inhämta kunskap & erfarenheter	Inhämta kunskap & erfarenheter	<i>Möjligheten till att söka kunskap på olika sätt bidrar till ökad självkompetens och ger en känsla av möjlighet till att påverka sitt liv och sin samhällsrelation</i>	
Behov av handledning	Behov av handledning Professionellt stöd	<i>Behov av professionellt stöd och handledning under ackulturationsprocessen pga. svårigheter med språk och kommunikation</i>	
Professionellt stöd			
Anpassa sin kommunikation	Anpassa sin kommunikation	<i>Språkligt och kommunikativt aktörskap, aktörskap som påverkar inklusion, och följaktligen upplevelsen av social delaktighet</i>	SPRÅKLIGT OCH KOMMUNIKATIVT AKTÖRSKAP
Engagera sig i tal/i språket	Engagera sig i tal/i språket		
Tvåriktad inläring	Tvåriktad inläring		
Aktörskap & interaktion	Aktörskap & interaktion Svårigheter med aktörskap		

Svårigheter med aktörskap			
Känsla av självkompetens	Känsla av självkompetens	<i>Individuella tendens till självstyrande beteende; språkliga och kommunikativa självkompetensens inverkan på aktörskap och utvecklingen av den pga. andra relaterade aspekter</i>	
Aktivt lära sig språket	Aktivt lära sig språket		
Nfc-säkerhet/osäkerhet	Nfc-säkerhet/osäkerhet		
Infrastruktur	Infrastruktur Språkmiljö	<i>Språkmiljöns, arkitekturens, uppbyggnaden av allmän trafik och dylika språkrelaterade aspekters inverkan på aktörskap och möjlighet till att agera självständigt i en främmande språkmiljö</i>	
Språkmiljö			
Kommunikation	Kommunikation	<i>Språkkunskapens inverkan på användning av språk och kommunikation under ackulturationsprocessen</i>	SPRÅKLIG OCH KOMMUNIKATIV KOMPETENS
Språkkunskaper	Språkkunskaper		
Litteracitet	Litteracitet		
Social kontakt	Social kontakt		